
**Lietuvos sveikatos apsaugos ministerija
Higienos institutas
Sveikatos informacijos centras**

**Lithuanian Ministry of Health
Institute of Hygiene
Health Information Centre**

**Lietuvos sveikatos statistika
Health Statistics of Lithuania
2008**

Vilnius, 2009

UDK 614(474.5)(083)
Li 331

Lietuvos sveikatos statistika 2008

Higienos institutas, Sveikatos informacijos centras
Kalvarijų g. 153, Vilnius LT-08221, Lietuva
tel. (8-5) 2773301
faksas (8-5) 2773302
el.paštas lsic@lsic.lt
www.lsic.lt

Health Statistics of Lithuania 2008

Institute of Hygiene, Health Information Centre
Kalvarijų 153, Vilnius LT-08221, Lithuania
ph. +370 5 2773301
fax +370 5 2773302
e-mail lsic@lsic.lt
www.lsic.lt

Sudarė / Completed by:

R. Gaidelytė,
V. Cicėnienė,
A. Želvienė,
J. Jaselionienė,

ISSN 1648-0899

Šiame leidinyje pateikiami duomenys apie Lietuvos gyventojų sveikatos būklę, sveikatos priežiūros paslaugas teikiančių įstaigų veiklą bei sveikatos priežiūros sistemos išteklius. Leidinyje panaudoti Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, Socialinio draudimo fondo valdybos, Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Valstybinės ligonių kasos, Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centro, Respublikinės tuberkuliozės ir infekcinių ligų ligoninės, Valstybinio psichikos sveikatos centro, Vilniaus Universiteto Onkologijos instituto, Higienos instituto Valstybinio profesinių ligų registro ir Higienos instituto Sveikatos informacijos centro duomenys. Jie paimti iš metinių statistikos ataskaitų, kompiuterizuotų duomenų bazių ir registrų.

The present publication provides data on health status of Lithuanian population, determinants of health, activities of health care institutions as well as resources in health care sector. The data was provided by the Statistics Lithuania, the Social Insurance Fund Board, Disability and Working Capacity Assessment Office to the Ministry of Social Security and Labour, the State Patient Fund, Centre for Communicable Diseases and AIDS, the Republican Hospital of Tuberculosis and Infectious Diseases, the State Centre of Mental Health, the Institute of Oncology of Vilnius University, the State Occupational Diseases Register and the Health Information Centre of Institute of Hygiene. The data was taken from annual statistical reports, computer databases and registers.

I. Demografija

Jau daugiau nei penkiolika metų trunkančios socialinės ekonominės permainos Lietuvoje demografinius procesus keičia nepalankia linkme. Spartų gyventojų skaičiaus mažėjimą lemia žemas gimstamumo lygis, negalintis užtikrinti kartų kaitos, dideli oficialiosios ir nelegalios emigracijos srautai bei didelis mirtingumas. Nuo 1994 m. išlieka neigiamas gyventojų prieaugis, kuris 2008 m. buvo -2,6/1000 gyventojų. Didžiausias neigiamas gyventojų prieaugis nebe pirmus metus yra Rytų Lietuvoje – Utenos apskrityje (-7,7/1000).

2008 metais Lietuvoje gyveno 3358,1 tūkst. gyventojų, tai yra 17,5 tūkst. mažiau nei 2007 metais. Mažėjant gyventojų skaičiui ir toliau stebima gyventojų senėjimo tendencija. 2009 m. pradžioje 20,7 procento gyventojų buvo 60 metų ir vyresni, 2000 m. pradžioje jų buvo 19 procentų. 2009 m. pradžioje pagyvenę buvo kas šeštas vyras ir kas ketvirta moteris, o vaikų iki 15 m. buvo 27,1 procentu mažiau negu pagyvenusių žmonių.

Statistikos departamento duomenimis 2008 m. emigravo 23,7 tūkst. Lietuvos gyventojų (2007 m. – 26,5 tūkst.). Daugiau negu du trečdaliai emigrantų išvyko į Europos Sąjungos šalis. Kas antras emigrantas buvo 20–34 metų amžiaus. 2008 m. į Lietuvą imigravo 9,3 tūkst. žmonių, šiek tiek daugiau nei 2007 m.

Nors keletą metų gimusiųjų skaičius Lietuvoje didėja, tačiau gimstamumo lygis šalyje išlieka žemas. 2008 m. Lietuvoje gimė 35065 kūdikiai, 2719 daugiau nei 2007 m. Gimstamumo rodiklis buvo 10,5/1000 gyventojų. Šeimose, neįregistruosiose santuokos, gimė 10010 kūdikių, arba beveik 30 procentų gimusiųjų. Gimdoma ne tik mažai, gimdo vis vyresnio amžiaus moterys. 2008 m. vidutinis gimdyvių amžius buvo 28,2 metai (2000 m. – 26,6 metai). Šalyje padidėjęs suminis gimstamumo rodiklis 1,47 vis dar neužtikrina demografinės pusiausvyros. Didėja ir užsienyje gimusių kūdikių skaičius: 2008 m. jų buvo 3,7 tūkst. ir tai sudarė dešimtadalį visų gimusiųjų.

2008 m. mirė 43832 žmonės, tai yra 1792 žmonėmis mažiau nei 2007 metais. Mirtingumo lygis 2007 m. buvo aukščiausias nuo 1950 m. – 1000 gyventojų teko 13,5 mirusiųjų, 2008 m. jis sumažėjo iki 13,1/1000 gyventojų. Ypač sumažėjo vyrų mirtingumas (nuo 15,7/1000 gyventojų 2007 m. iki 14,7/1000 2008 m.), moterų mirtingumas išliko panašus (atitinkamai 11,6/1000 ir 11,7/1000 gyventojų). Standartizuotas vyrų mirtingumo rodiklis buvo daugiau kaip du kartus didesnis negu moterų, o kaimo gyventojų – 1,3 karto didesnis negu miesto.

2008 m. tikėtina Lietuvos vyrų vidutinė gyvenimo trukmė buvo 66,3 metai – 0,4 metų trumpesnė negu 2000 m., moterų – 77,6 metai, t.y. 0,2 metų ilgesnė

I. Demographic Situation

The social and economic reforms taking place in Lithuania for more than fifteen years are negatively changing Lithuanian demographic processes. Rapid decrease in the number of population is conditioned by a low birth rate that is unable to ensure the changeover of generations, high flows of official and illegal emigration, high mortality. The increase of the population in the country remains negative since 1994 and in 2008 was -2.6 per 1000 inhabitants. For many years the highest negative increase of the population has been in East Lithuania – Utena county (-7.7 per 1000 inhabitants).

In 2008, there were 3358.1 thousand inhabitants in Lithuania, i.e. 17.5 thousand less than in 2007. With the decreasing number of the population, the trend of the population continues to be towards aging. At the beginning of 2009 20.7% of the population in the country were aged 60 and older compared with 19% in 2000. At the beginning of 2009 every sixth man and every fourth woman were over 60, number of children under 15 years old was by 27.1% less than number of aged inhabitants.

According to the data of Statistics Lithuania, 23.7 thousand Lithuanian inhabitants emigrated in 2008 (26.5 thousand in 2007). More than two-thirds of emigrants choose an EU Member State as their country of destination. Each second emigrant is aged 20-34. In 2008, 9.3 thousand people immigrated to Lithuania, slightly more than in 2007.

Though the number of births in Lithuania has been increasing in the last four years, the birth rate remains low in the country. 35065 infants were born in Lithuania in 2008. It is by 2719 more than in 2007. Birth rate indicator accounted for 10.5 newborns per 1000 inhabitants. 10010 infants or 30% of all births were born in families out of wedlock. There are not only few births; childbearing women are older in age. The average age of childbearing women was 28.2 years old (26.6 in 2000). The increased total fertility rate (1.47) does not ensure demographical balance. The number of infants born abroad is under increase: 3.7 thousands or 10% of all newborns was born abroad in 2008.

There were 43832 deaths in 2008, i.e. 1792 cases less than in 2007. In 2007 death rate was 13.5 per 1000 inhabitants. Such mortality rate has been the highest since 1950. In 2008 it decreased up to 13.1 per 1000 inhabitants. In 2008 the mortality rate decreased for males and changed insignificantly for women compared to the year 2007. Standardised death rate for males is twice as high as for females; standardised death rate for rural population is 1.3 times higher than for urban population.

nei 2000 m. Vis dar išlieka didelis skirtumas (daugiau nei 11 metų) tarp vyrų ir moterų tikėtinos vidutinės gyvenimo trukmės. Lietuvoje gimusių vyrų tikėtina vidutinė gyvenimo trukmė mažiausia Europos Sąjungoje, moterų – taip pat trumpesnė nei daugumoje Europos Sąjungos šalių.

Lietuvos gyventojų mirtingumo struktūra pagal pagrindines mirčių priežastis jau daugelį metų išlieka nepakitusi. 2008 m. daugiau nei pusė visų mirusiųjų (53,9 proc.) mirė dėl kraujotakos sistemos ligų. Didžiausią mirusiųjų dėl kraujotakos sistemos ligų dalį sudarė asmenys mirę nuo išeminės širdies ligos (61,9 proc.) bei cerebrovaskulinių ligų (24,7 proc.). Didžioji dalis mirusiųjų dėl kraujotakos sistemos ligų buvo 60 metų ir vyresnio amžiaus asmenys.

18,9 proc. šalies gyventojų mirė dėl piktybinių navikų. Lyginant su ankstesniaisiais metais didesnis mirtingumas tarp mirusiųjų nuo piktybinių navikų stebimas dėl storosios žarnos, krūties, gimdos kaklelio piktybinių navikų. Mirtingumas dėl gimdos kaklelio piktybinių navikų padidėjo 14 proc.

Nors mirtingumas dėl išorinių mirties priežasčių 2008 m. sumažėjo 8,8 proc., palyginus su 2007 m., tačiau mirtingumo lygis šalyje dėl šių priežasčių išliko aukštas, ypač tarp jauno ir vidutinio amžiaus žmonių. Didžiausią dalį tarp išorinių mirties priežasčių sudaro savižudybės – 23,2 proc., transporto įvykiai – 12,5 proc., nukritimai – 10,5 proc., atsitiktinis apsinuodijimas alkoholiu – 9,7 proc.

Nuo 2004 m. ketvirtoje vietoje mirties priežasčių struktūroje įsitvirtino virškinimo sistemos ligos, pakeitusios ilgą laiką šią vietą užėmusias kvėpavimo sistemos ligas. 2008 m. nuo virškinimo sistemos ligų mirė 2544 asmenys arba 5,8 proc. visų mirusiųjų.

Vertinant gyventojų sveikatą bei socialinius ekonominius pokyčius šalyje labai svarbus yra kūdikių mirtingumo rodiklis. Kūdikių mirtingumas mažėja nuo 1993 m. 2008 m. mirė 172 kūdikiai, kūdikių mirtingumas buvo 5,0/1000 gyvų gimusiųjų (2007 m. – 5,9/1000 gyvų gimusiųjų).

2008 m., lyginant su 2007 m., dirbtinių abortų skaičius sumažėjo 6 proc.

In 2008 the life expectancy of Lithuanian men was 66.3 years, 0.4 years shorter than in 2000; life expectancy of women was 77.6 years or 0.2 years longer than in 2000. There is still a significant and increasing difference in the average female and male life expectancies (more than 11 years). The life expectancy of men born in Lithuania is the shortest in the European Union and that of women is also shorter than in the majority of EU countries.

The structure of causes of death has remained unchanged for a number of years. More than half of all deaths (53.9%) occurred due to circulatory system diseases. The largest percentage of deaths due to circulatory system diseases was caused by ischaemic heart disease (61.9%) and cerebrovascular diseases (24.7%). The majority of all dead from circulatory system diseases were people aged 60 and over.

18.9% of the population died from malignant neoplasms. Compared to the previous year, more deaths occur due to cancer of colon, breast and cervix uteri cancer. Mortality due to cervix uteri cancer has increased by 14%.

Even though the number of death cases caused by external causes decreased by 8.8% in 2008, the mortality rate resulting from these causes remains high, in particular of young and middle-aged people. Suicides were the most widespread external cause of death – 23.2% of all external causes, 12.5% died from traffic accidents, 10.5% from injuries resulting from falling and 9.7% from alcohol poisoning.

Since 2004, diseases of the digestive system have ranked fourth among the most prevailing death causes, leaving behind diseases of the respiratory system that used to take this place for long time. In 2008, 2544 persons or 5.8% of all deceased died from diseases of the digestive system.

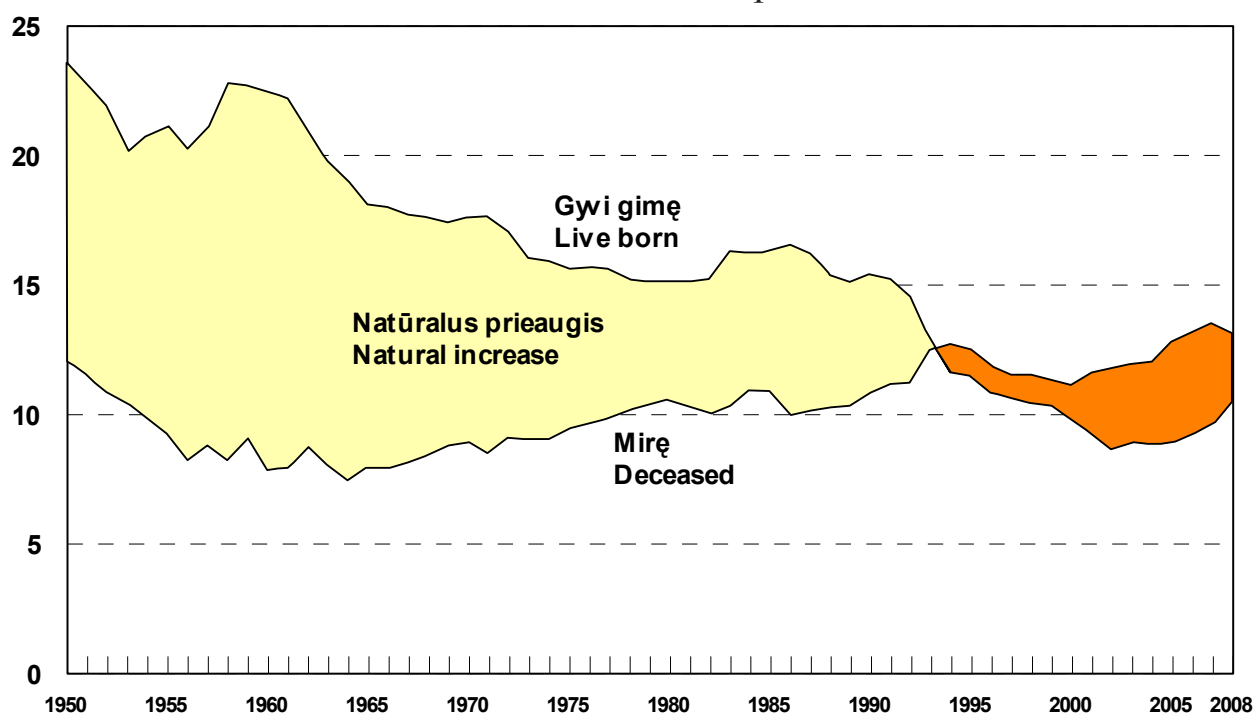
Infant mortality is very important for the assessment of population health, social and economic developments in the country. In 2008 172 infants died and it accounted for 5.0 per 1000 live born (5.9 per 1000 live born in 2007).

The number of abortions has decreased by 6%.

Demografinė statistika 2008 m. Vital Statistics in 2008

Plotas (tūkst. kv. km.)	Area (thous. sq. km.)	65.3	
Gyventojai (tūkst.)	Population (thous.)	3358.1	
Tankumas (tūkst. 1 kv. km.)	Density (thous. per sq. km.)	51.4	
Miesto gyventojai (tūkst.)	Urban population (thous.)	2245.7	66.9%
Kaimo gyventojai (tūkst.)	Rural population (thous.)	1112.5	33.1%
Vyrai (tūkst.)	Males (thous.)	1563.1	46.6%
Moterys (tūkst.)	Females (thous.)	1795.0	53.4%
Gyvų gimusiųjų skaičius	Live born	35065	
Gimstamumas 1000 gyv.	Birth rate per 1000 pop.	10.5	
Mirusiųjų skaičius	Deaths	43832	
Mirtingumas 1000 gyv.	Mortality per 1000 pop.	13.1	
Natūralus prieaugis 1000 gyv.	Natural increase per 1000 pop.	-2.6	
Santuokų 1000 gyv.	Marriages per 1000 pop.	7.2	
Ištuokų 1000 gyv.	Divorces per 1000 pop.	3.1	
Mirė vaikų iki 1 m.	Infant deaths	172	
Kūdikių mirtingumas 1000 gyvų gimusiųjų	Infant mortality per 1000 live births	5.0	
Tikėtina vidutinė gyvenimo trukmė:	Life expectancy at birth	71.94	
vyrų	males	66.30	
moterų	females	77.57	

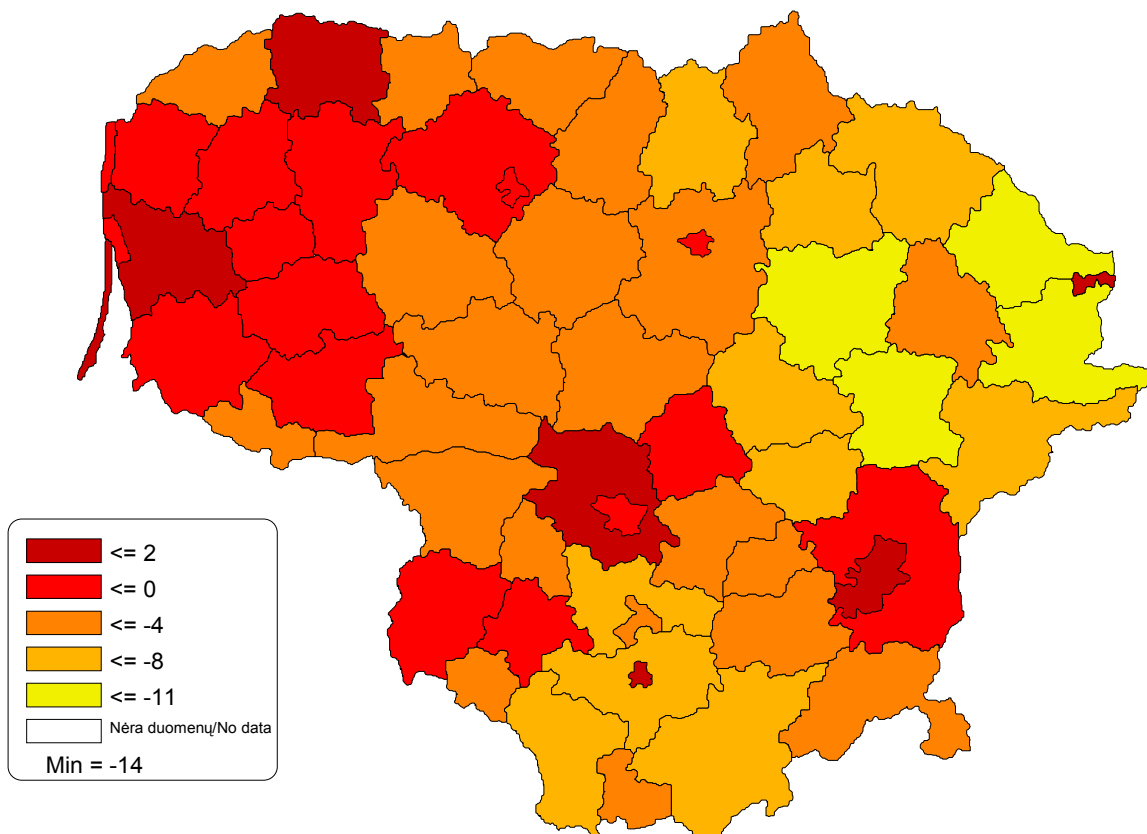
Natūralus gyventojų prieaugis Natural Increase of Population

Natūralus gyventojų judėjimas 1000 gyventojų 2008 m. Natural Movement per 1000 population in 2008

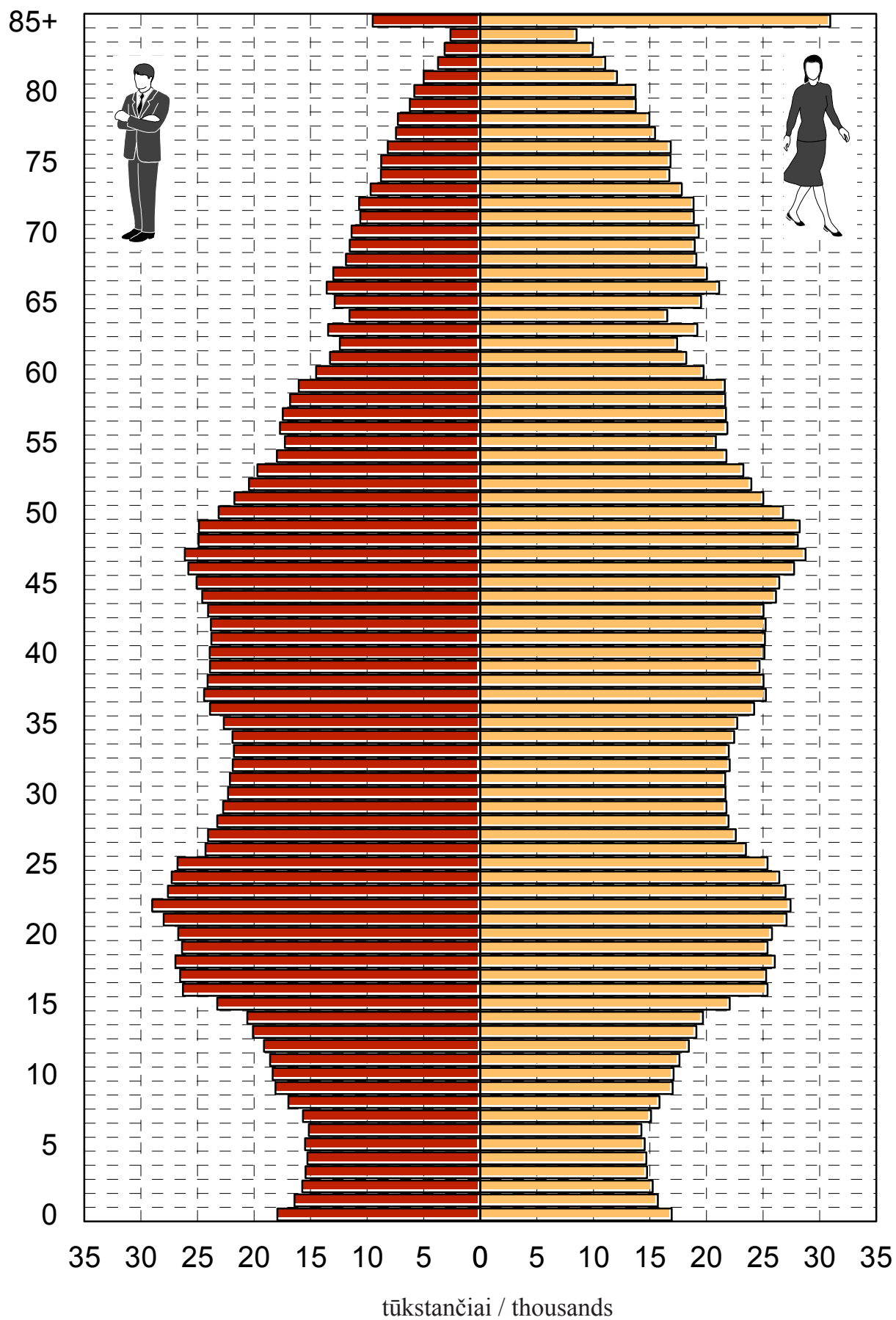
	Gimstamumas Nativity	Mirtingumas Mortality	Natūralus prieaugis Natural increase
Iš viso / Total	10.5	13.1	-2.6
Vilniaus apsk.	11.6	12.6	-1.0
Kauno apsk.	10.5	12.7	-2.2
Klaipėdos apsk.	11.0	11.8	-0.8
Šiaulių apsk.	9.8	13.3	-3.5
Panevėžio apsk.	8.7	14.3	-5.6
Alytaus apsk.	8.9	14.2	-5.3
Marijampolės apsk.	10.0	13.0	-3.0
Tauragės apsk.	10.1	13.7	-3.6
Telšių apsk.	11.3	11.9	-0.6
Utenos apsk.	8.8	16.5	-7.7

Natūralus gyventojų prieaugis 2008 m. Natural Increase of Population in 2008

Lietuvos gyventojų amžiaus struktūra 2009.01.01

Age Structure of Population 01.01.2009

Gyventojų amžiaus struktūra 2009.01.01
Population by Age 01.01.2009

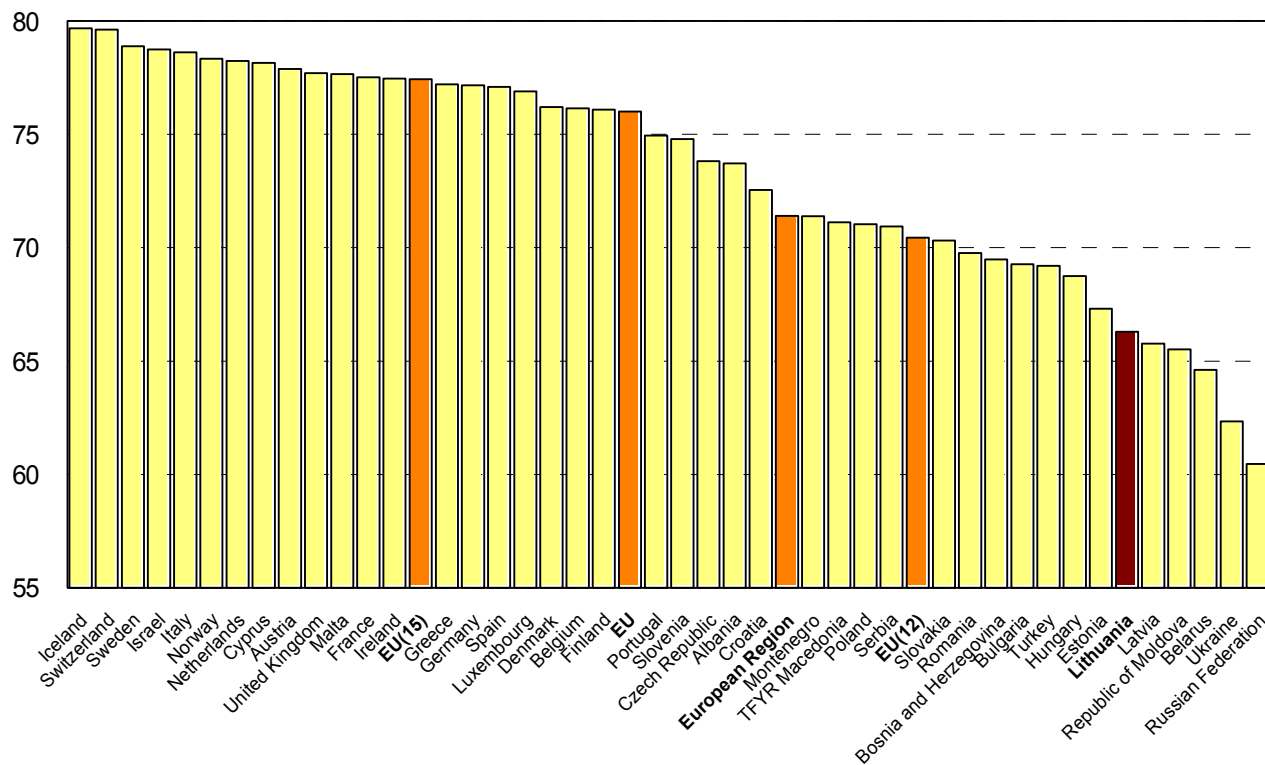
Amžiaus grupė Age group	Vyrai Males		Moterys Females		Iš viso Total	
	abs. sk. abs. numb.	proc. %	abs. sk. abs. numb.	proc. %	abs. sk. abs. numb.	proc. %
0	17941	1.15	16933	0.95	34874	1.04
1-4	62874	4.03	60364	3.37	123238	3.68
5-9	81378	5.22	76741	4.29	158119	4.72
10-14	96769	6.21	91938	5.13	188707	5.63
15-19	129390	8.30	124165	6.93	253555	7.57
20-24	138567	8.89	133702	7.47	272269	8.13
25-29	121070	7.76	115183	6.43	236253	7.05
30-34	109976	7.05	109810	6.13	219786	6.56
35-39	119014	7.63	121908	6.81	240922	7.19
40-44	120150	7.71	126700	7.08	246850	7.37
45-49	126763	8.13	139251	7.78	266014	7.94
50-54	102999	6.61	120757	6.74	223756	6.68
55-59	85302	5.47	107672	6.01	192974	5.76
60-64	65227	4.18	91099	5.09	156326	4.67
65-69	62910	4.03	98741	5.51	161651	4.83
70-74	51165	3.28	91585	5.11	142750	4.26
75-79	37902	2.43	77821	4.35	115723	3.45
80-84	20353	1.31	55317	3.09	75670	2.26
85+	9497	0.61	30938	1.73	40435	1.21
Iš viso Total	1559247	100.00	1790625	100.00	3349872	100.00
Darbingi* Able-bodied*	1076912	69.06	1077087	60.15	2153999	64.30
Pensininkai Over able-bodied	200126	12.83	445501	24.88	645627	19.27

* - Vyrai 16-62 m.6 mėn., moterys 16-60 m. / Male 16-62 years 6 months old, female 16-60 years old

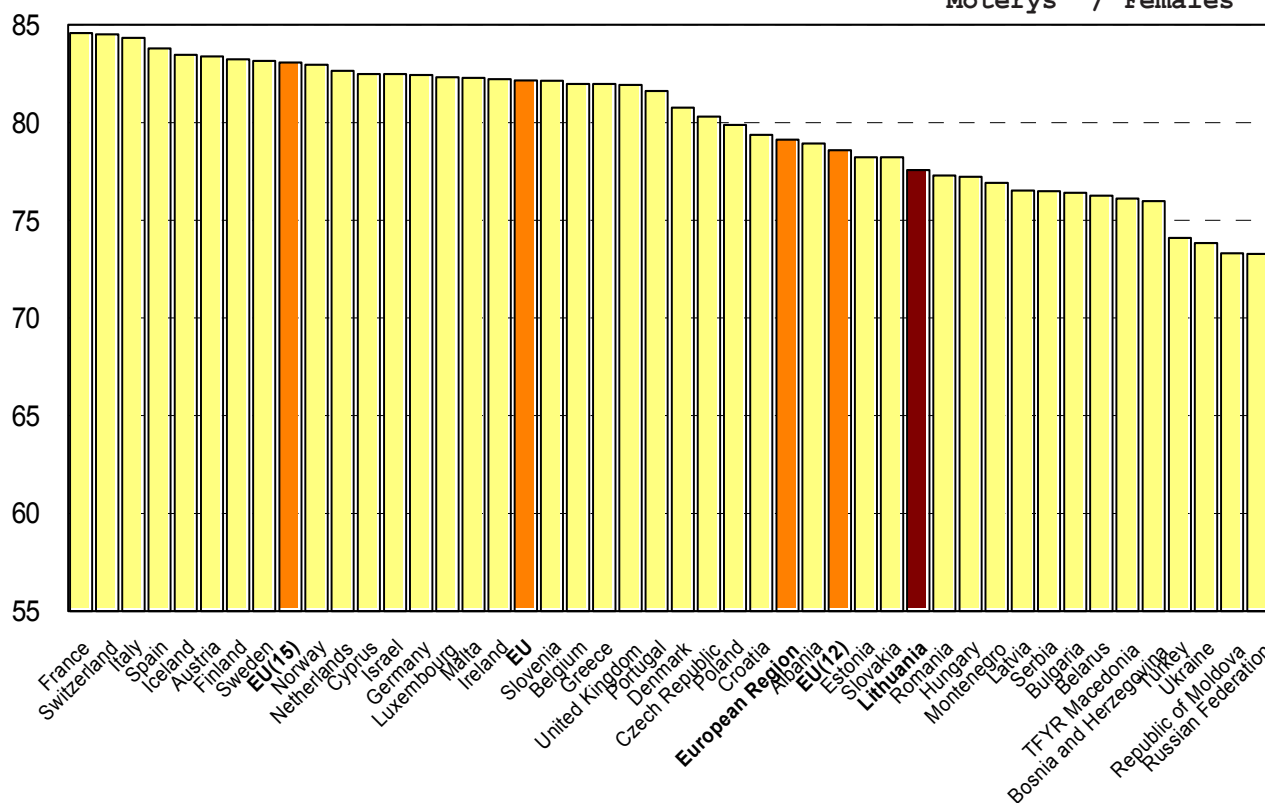
Gimusiųjų tikėtina vidutinė gyvenimo trukmė

Life Expectancy at Birth

Vyrai / Males

Moterys / Females

Pastaba. PSO 2001-2007 m. duomenys; Lietuvos duomenys 2008 m.; EUROPE - PSO Europos regiono 52 šalių vidurkis, EU - ES šalių vidurkis, EU(15) - ES narių (iki 2004 m.) vidurkis, EU(12) - ES narių (nuo 2004 arba 2007) vidurkis.

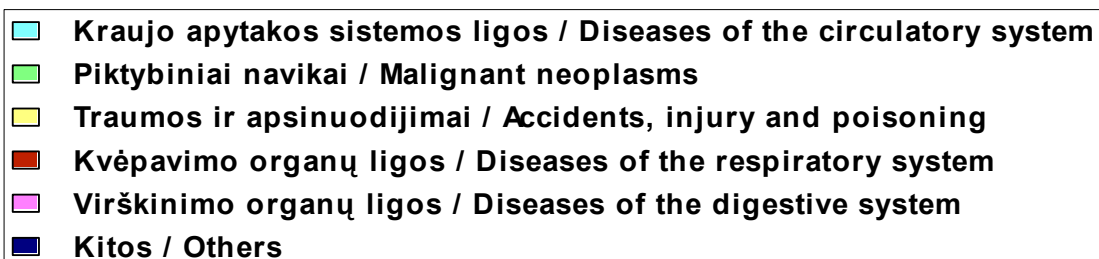
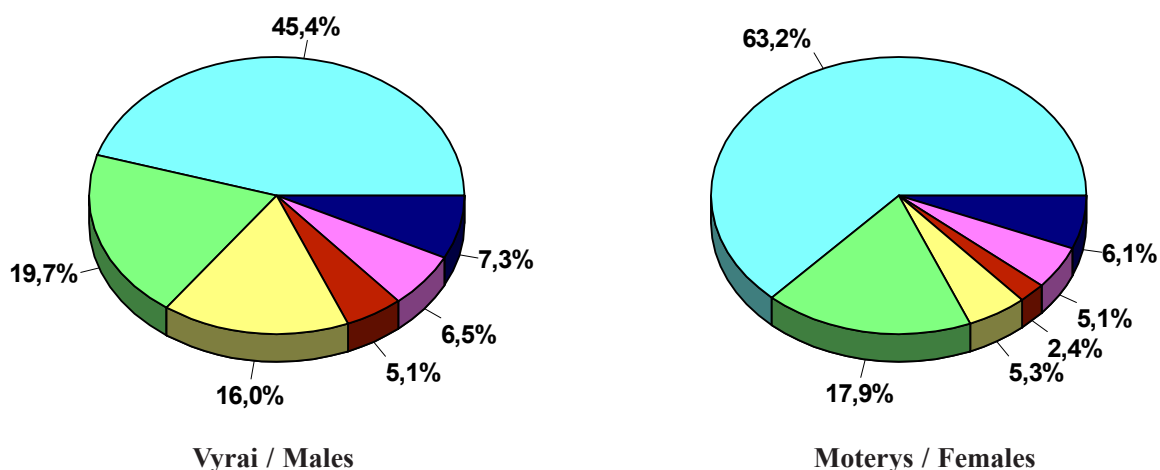
Note. WHO data for 2001-2007; Data for Lithuania for 2008; EUROPE - 52 WHO European region members states average, EU - EU member states average, EU(15) - EU member states prior 2004 average, EU(12) - EU member states since 2004 or 2007 average.

Gyventojų mirtingumas pagal priežastis ir lytį 2008 m. Deaths by Causes and Sex in 2008

Ligų grupės pagal TLK-10 Disease groups according to ICD-10	Vyrai/Males		Moterys/Females		Iš viso/Total	
	abs.sk.	100000 gyv.	abs.sk.	100000 gyv.	abs.sk.	100000 gyv.
	abs.numb. per pop.	100000 pop.	abs.numb. per pop.	100000 pop.	abs.numb. per pop.	100000 pop.
Iš viso/Total	22918	1466.2	20914	1165.1	43832	1305.3
I. Kai kurios infekcinės ir parazitinės ligos Certain infectious and parasitic diseases	370	23.7	170	9.5	540	16.1
II. Navikai Neoplasms	4583	293.2	3817	212.6	8400	250.1
III. Kraujo ir kraujodaros organų ligos bei tam tikri sutrikimai susiję su imuniniais mechanizmais Diseases of blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanisms	8	0.5	15	0.8	23	0.7
IV. Endokrininės, mitybos ir medžiagų apykaitos ligos Endocrine, nutritional and metabolic diseases	133	8.5	183	10.2	316	9.4
V. Psichikos ir elgesio sutrikimai Mental and behavioural disorders	62	4.0	36	2.0	98	2.9
VI- Nervų sistemos ir jutimo organų ligos VIII Diseases of the nervous system and sense organs	321	20.5	287	16.0	608	18.1
IX. Kraujotakos sistemos ligos Diseases of the circulatory system	10409	665.9	13214	736.2	23623	703.5
X. Kvėpavimo sistemos ligos Diseases of the respiratory system	1172	75.0	512	28.5	1684	50.1
XI. Virškinimo sistemos ligos Diseases of the digestive system	1487	95.1	1057	58.9	2544	75.8
XII. Odos ir poodžio ligos Diseases of the skin and subcutaneous tissue	19	1.2	27	1.5	46	1.4
XIII. Jungiamojo audinio ir skeleto-raumenų sistemos ligos Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue	25	1.6	47	2.6	72	2.1
XIV. Urogenitalinės sistemos ligos Diseases of the genitourinary system	143	9.1	160	8.9	303	9.0
XV. Nėštumas, gimdymas ir pogimdyminis laikotarpis Pregnancy, childbirth and the puerperium	-	-	3	0.2	3	0.2
XVI. Tam tikros perinatalinio periodo ligos Certain conditions originating in the perinatal period	38	2.4	32	1.8	70	2.1
XVII. Įgimtos formavimosi ydos, deformacijos ir chromosomų anomalijos Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities	57	3.6	58	3.2	115	3.4
XVIII. Simptomai, pakitimai ir nenormalūs klinikiniai bei laboratoriniai radiniai, neklasifikuojami kitur Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, not elsewhere classified	417	26.7	185	10.3	602	17.9
XIX. Traumos, apsinuodijimai ir kiti išorinių priežasčių padariniai Injury, poisoning and certain other consequences of external causes	3674	235.0	1111	61.9	4785	142.5

Pagrindinės mirties priežastys 2008 m.

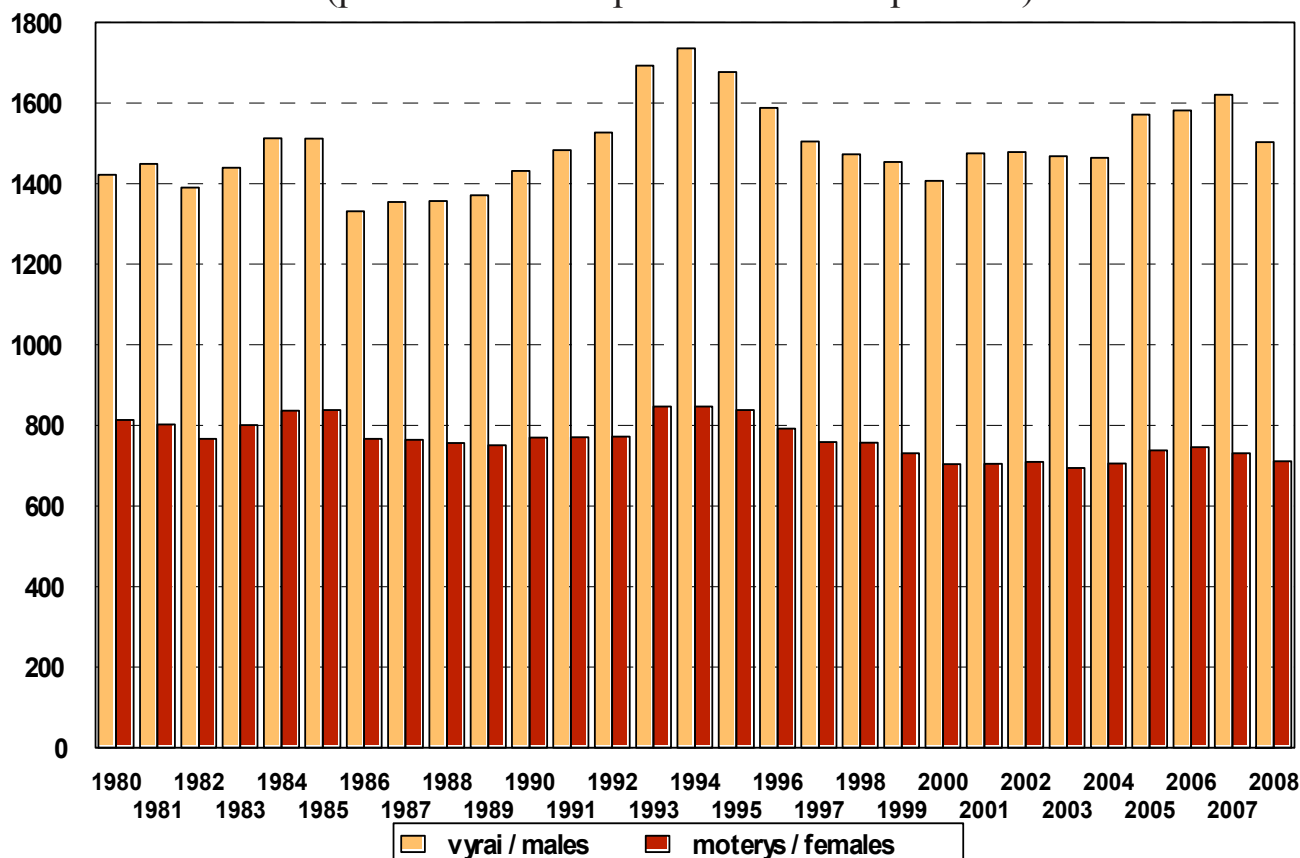
Main Causes of Death in 2008

Standartizuoti mirtingumo rodikliai (100 000 gyventojų pagal Europos standartą)

Age Adjusted Death Rates

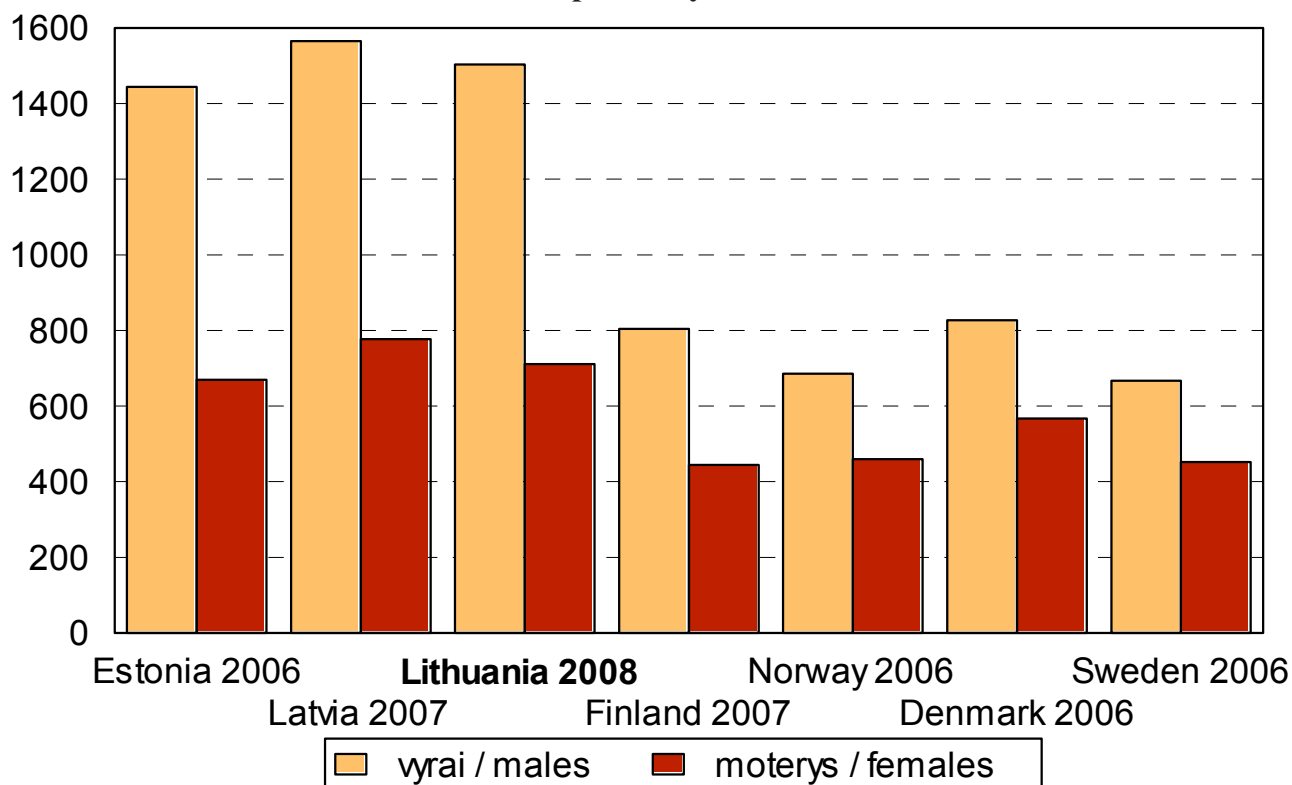
(per 100 000 European Standard Population)

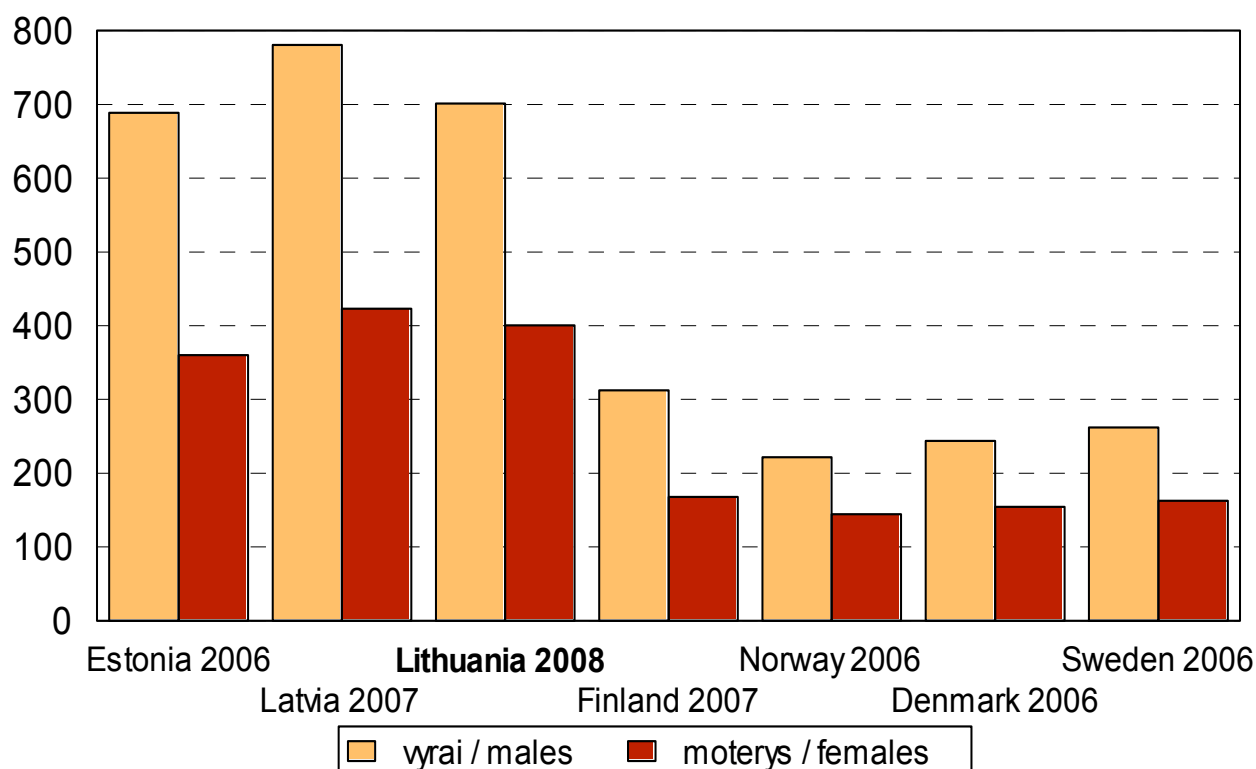
**Standartizuoti mirtingumo rodikliai
(100 000 gyventojų pagal Europos standartą)**

Age Adjusted Death Rates
(per 100 000 European Standard Population)

Visos priežastys / All causes

Kraujotakos sistemos ligos / Diseases of the circulatory system

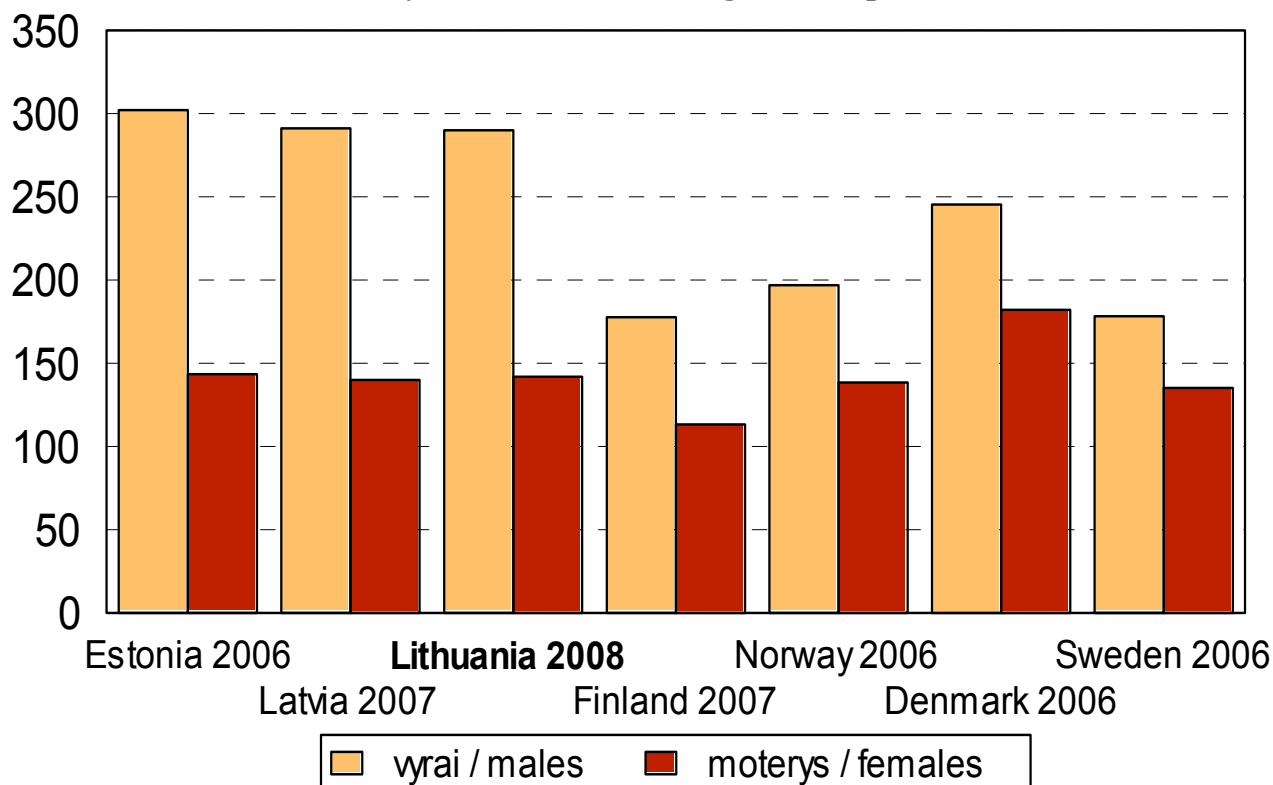
Pastaba. PSO ir Eurostato duomenys.

Note. WHO and Eurostat data.

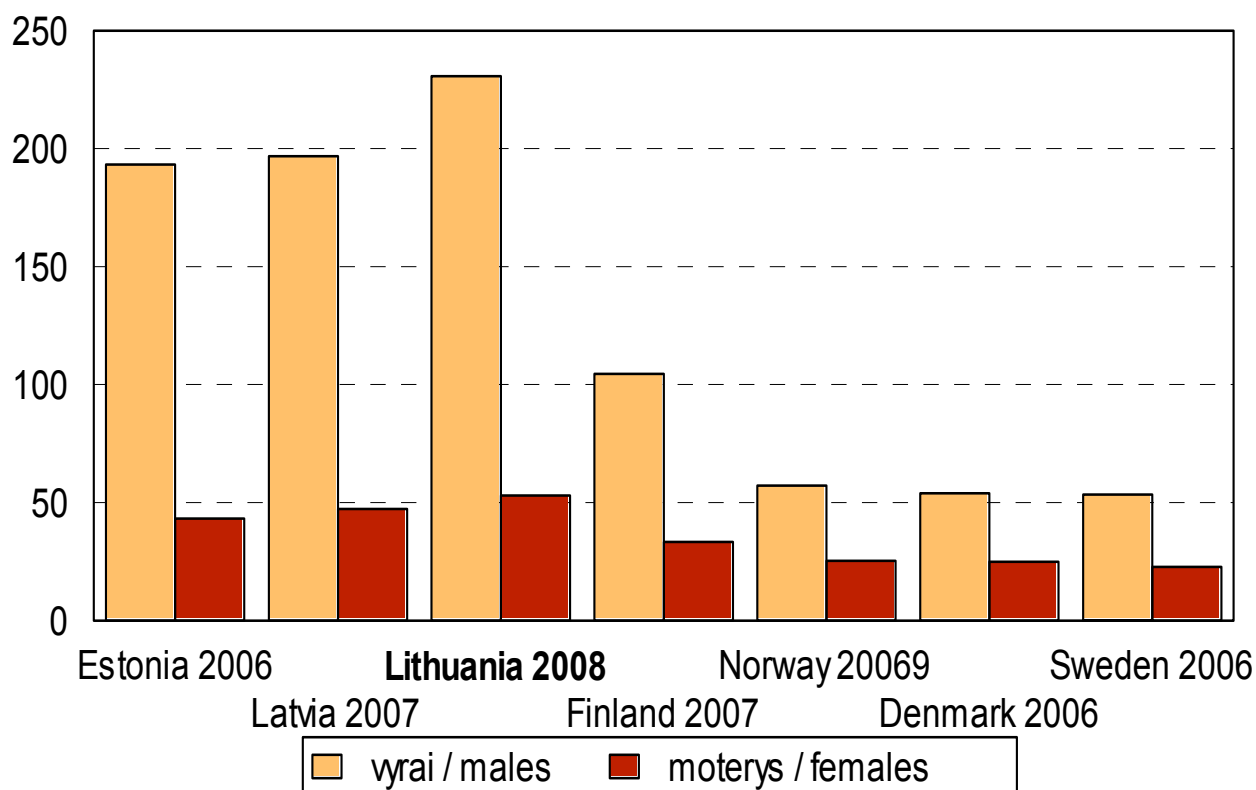
**Standartizuoti mirtingumo rodikliai
(100 000 gyventojų pagal Europos standartą)**

Age Adjusted Death Rates
(per 100 000 European Standard Population)

Piktybiniai navikai / Malignant neoplasms

Traumos ir apsinuodijimai / Accidents, injury and poisoning

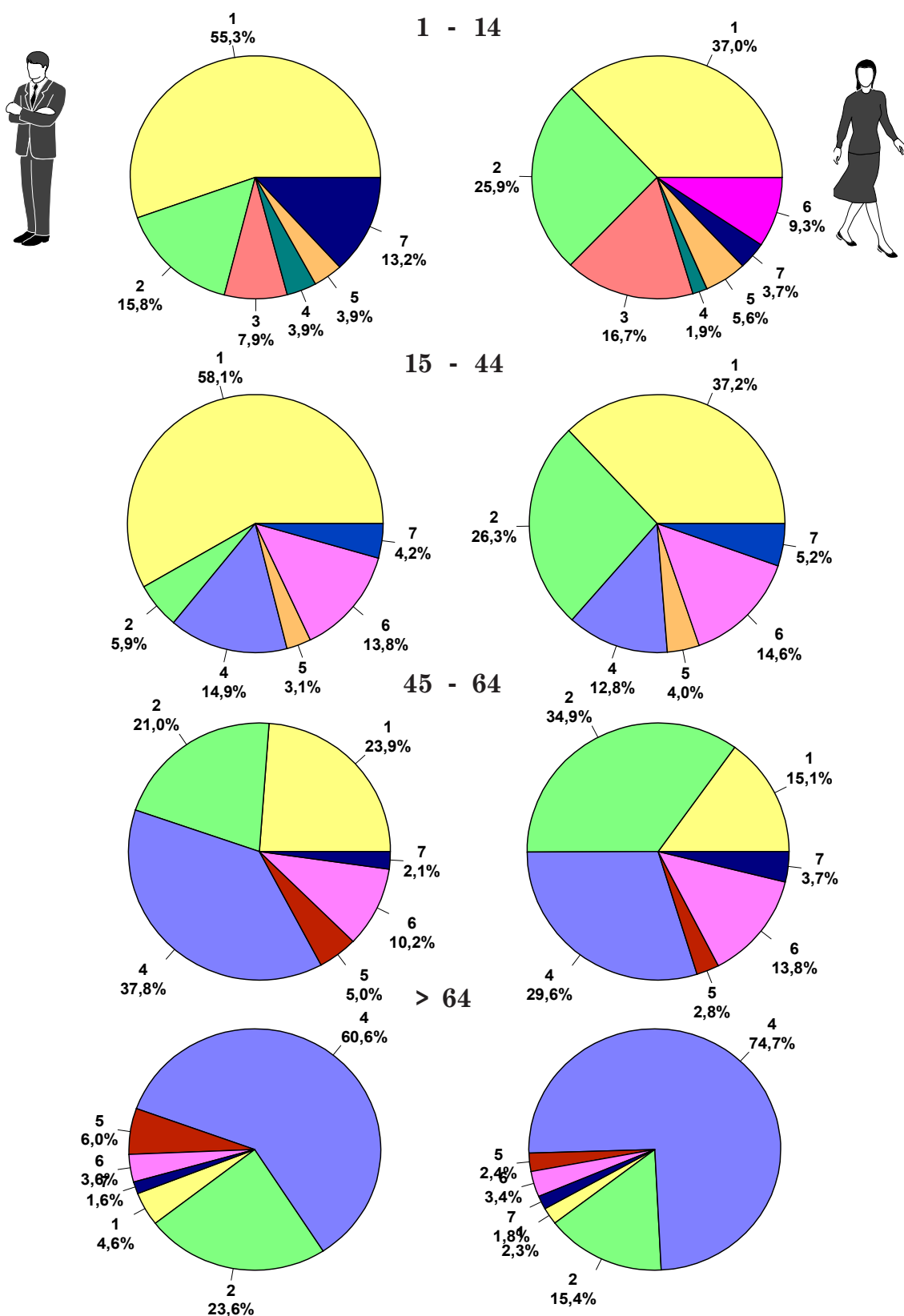

Pastaba. PSO ir Eurostato duomenys.

Note. WHO and Eurostat data.

Pagrindinės mirties priežastys pagal lytį ir amžių 2008 m.

Main Causes of Death by Sex and Age in 2008

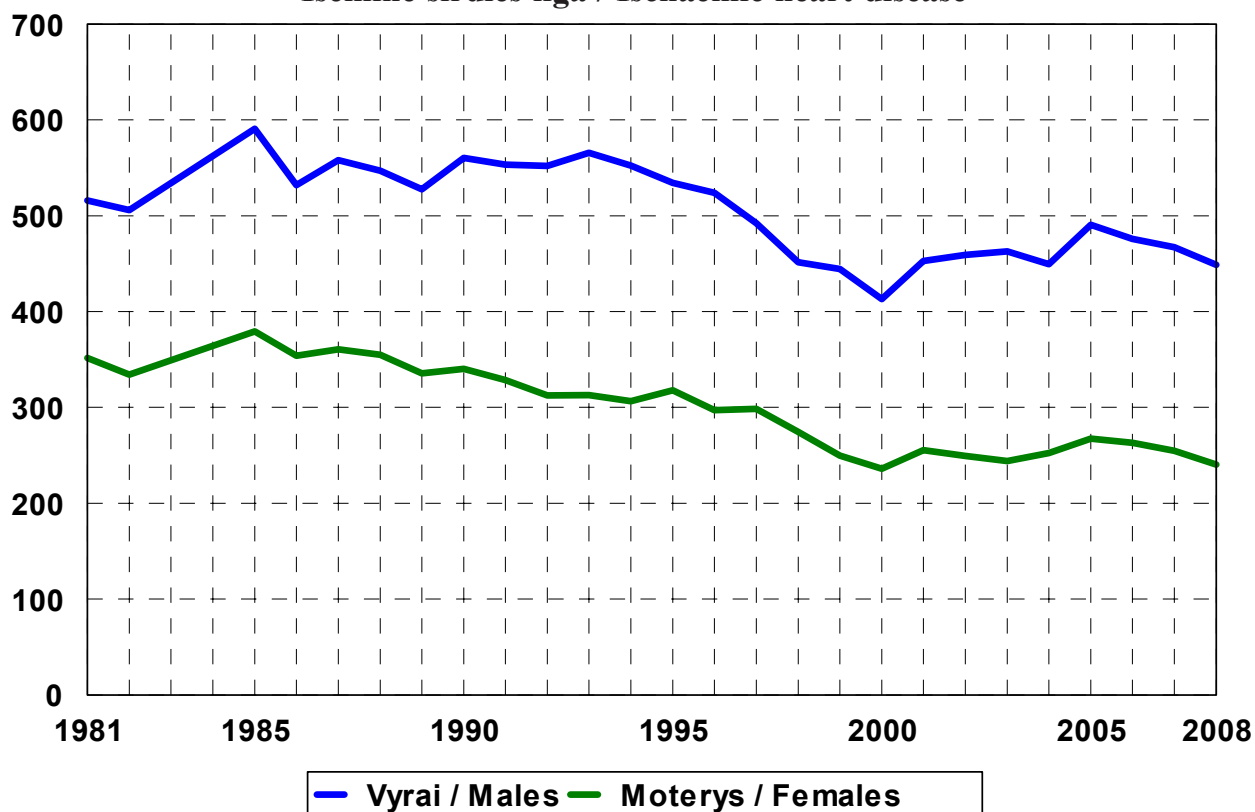

- 1 Traumos ir apsinuodijimai / Injury and poisoning
- 2 Piktybiniai navikai / Malignant neoplasms
- 3 Įgimtos anomalijos / Congenital anomalies
- 4 Kraujotakos sistemos ligos / Diseases of the circulatory system

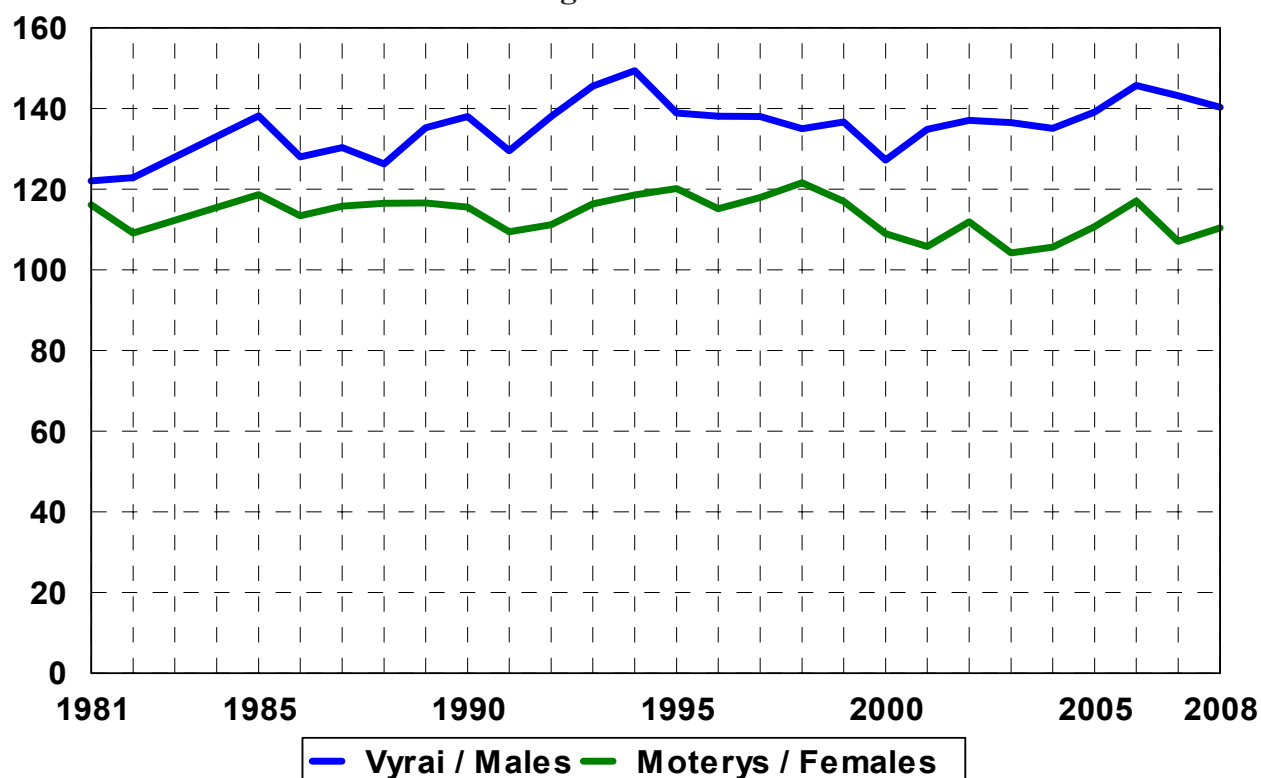
- 5 Kvėpavimo organų ligos / Diseases of the respiratory system
- 6 Virškinimo sistemos ligos / Diseases of the digestive system
- 7 Kiti / Others

**Kai kurių ligų standartizuoti mirtingumo rodikliai
(100 000 gyventojų pagal Europos standartą)
Age Adjusted Death Rates from Selected Diseases
(per 100 000 European Standard Population)**

Išeminė širdies liga / Ischaemic heart disease

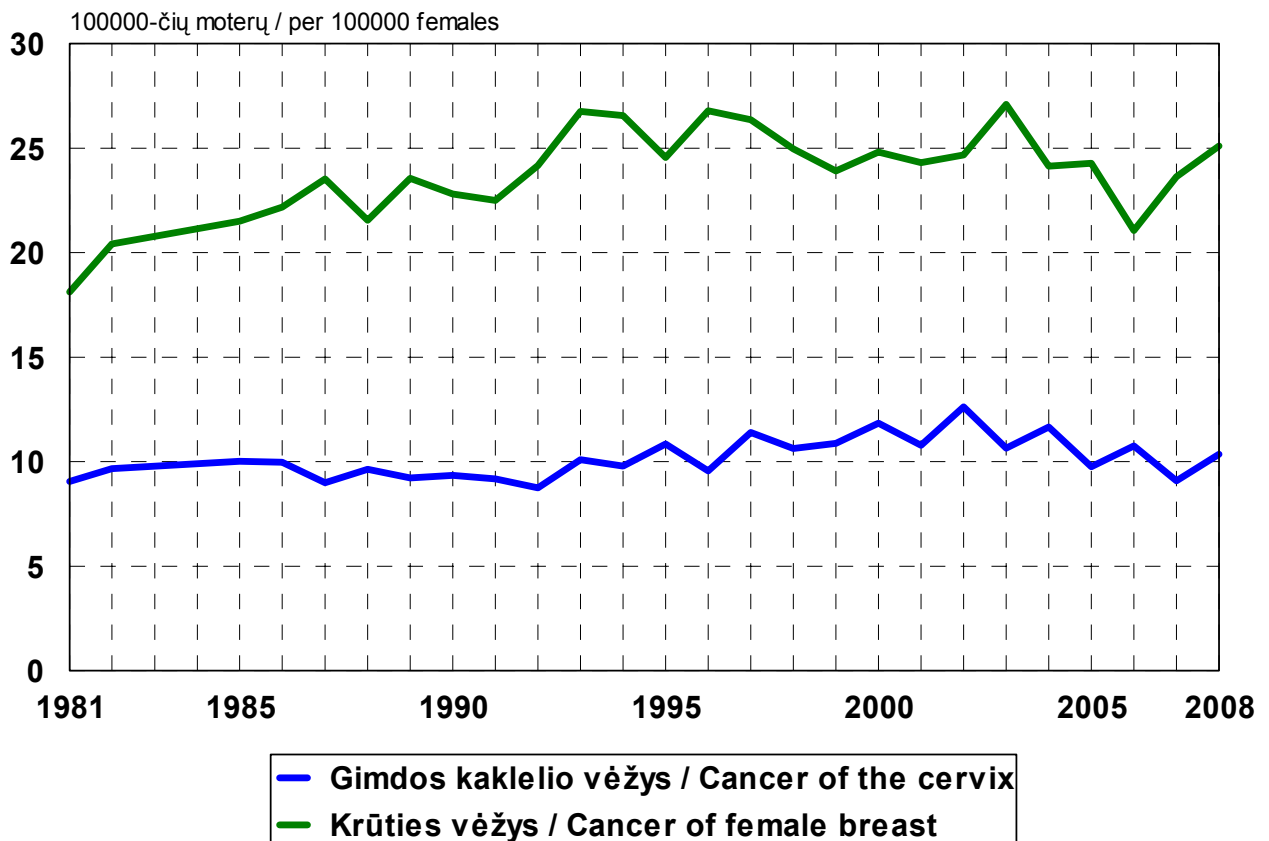
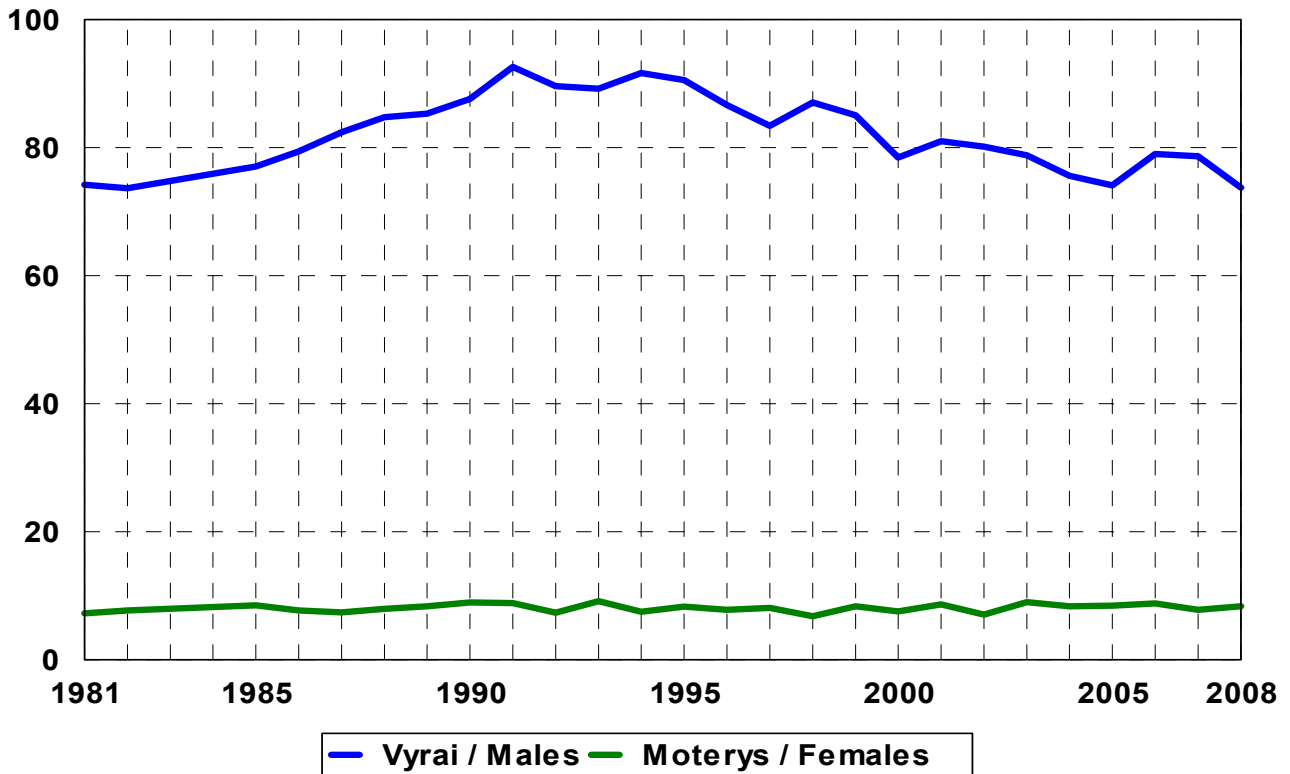
Cerebrovaskulinės ligos / Cerebrovascular diseases

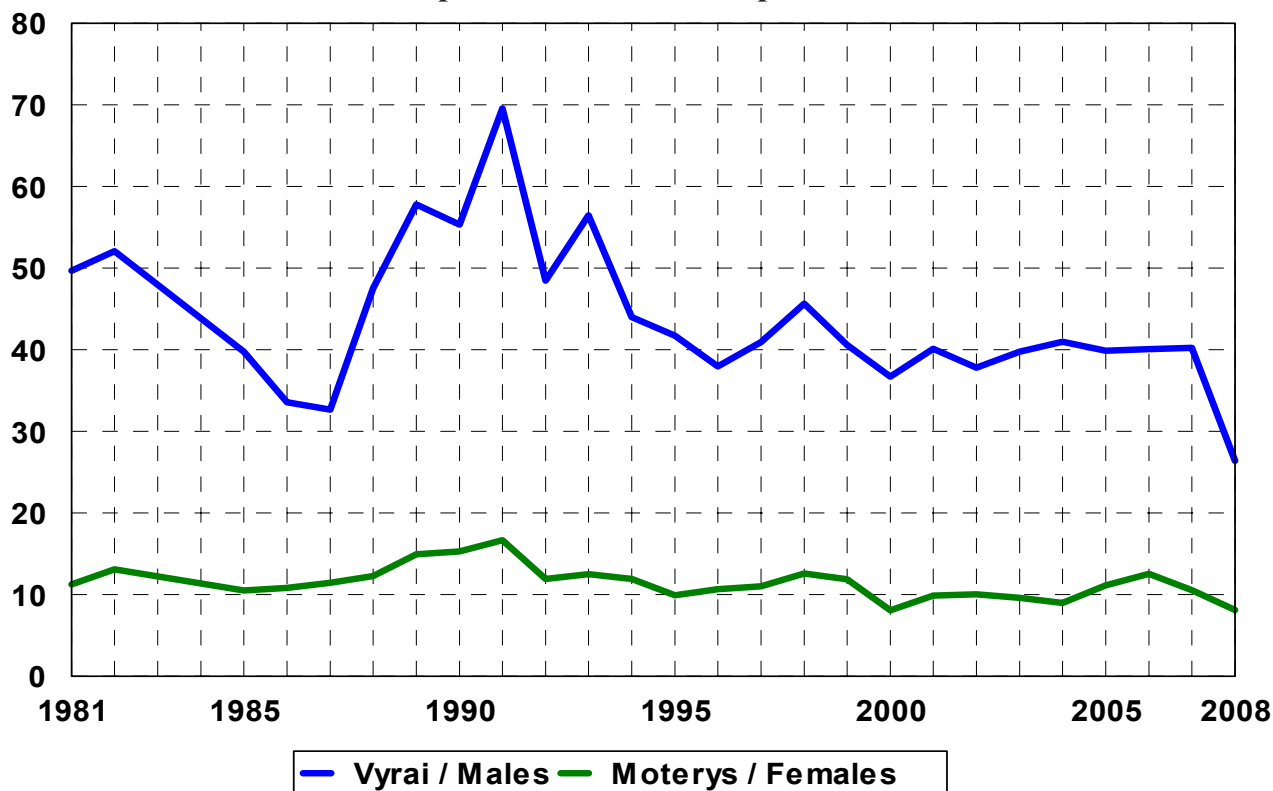
**Kai kurių ligų standartizuoti mirtingumo rodikliai
(100 000 gyventojų pagal Europos standartą)
Age Adjusted Death Rates from Selected Diseases
(per 100 000 European Standard Population)**

Plaučių (trachėjos, bronchų) vėžys / Lung (trachea, bronchus) cancer

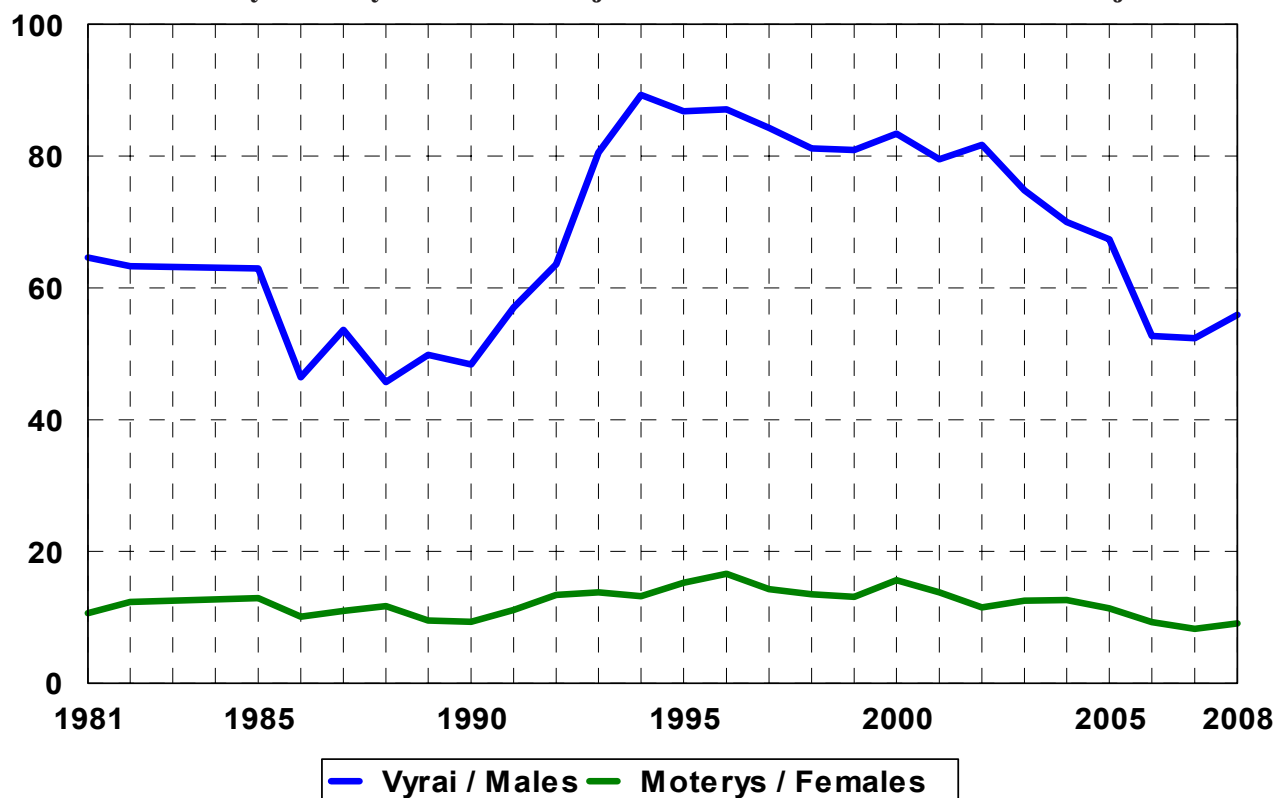

**Kai kurių ligų standartizuoti mirtingumo rodikliai
(100 000 gyventojų pagal Europos standartą)
Age Adjusted Death Rates from Selected Diseases
(per 100 000 European Standard Population)**

Transporto traumos / Transport accidents

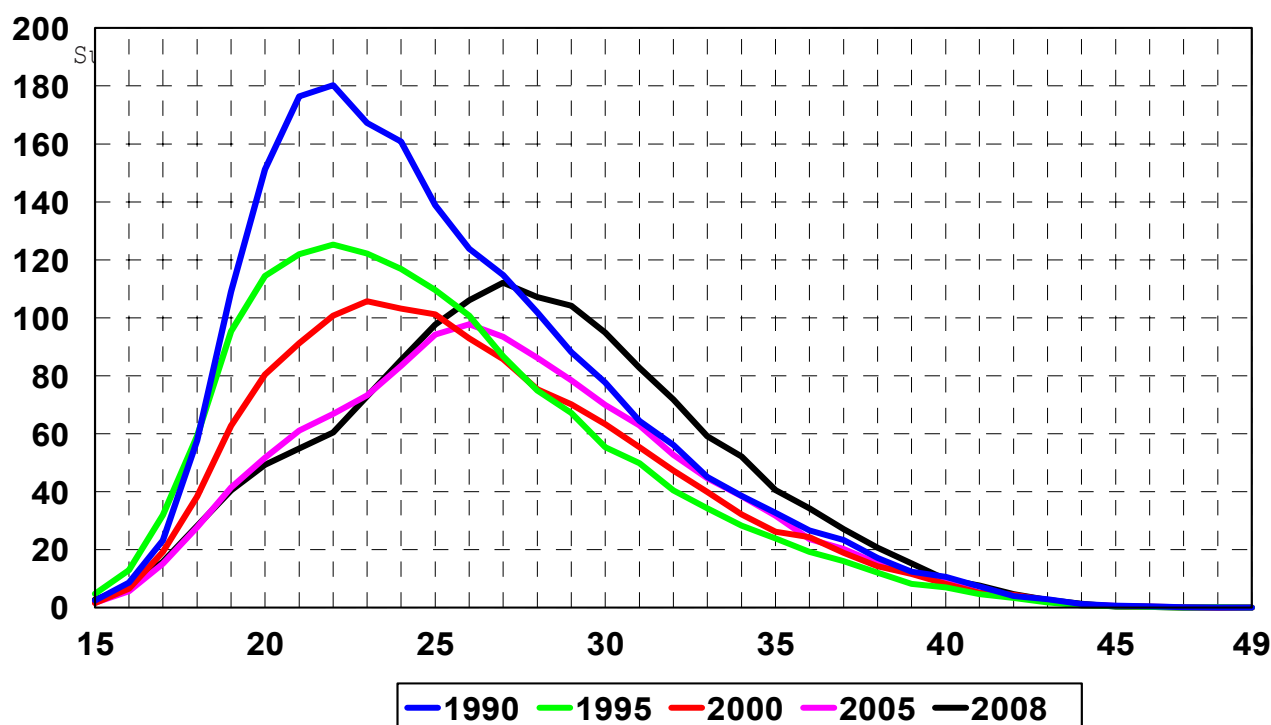
Savižudybės ir tyčiniai susižalojimai / Suicides and self-inflicted injuries

Paskiepytų vaikų dalis (proc.) Immunization Coverage (%)

Ligos Diseases	Dozės Doses	Metai/Years							Skiepijimo laikas Age of immunization
		2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	
Tuberkuliozė Tuberculosis	-	99.3	99.4	98.9	99.4	99.4	99.3	99.3	naujagimiai newborns
Hepatitis B Viral hepatitis B	3	99.6	99.4	98.5	99.0	99.4	99.0	99.1	naujagimiai newborns
Difterija/Stabligė Diphtheria/Tetanus	3	94.8	94.2	94.0	94.0	94.0	94.9	95.8	1 m./1 year
Kokliušas Pertussis	3	94.8	94.2	93.9	94.0	94.0	94.9	95.8	1 m./1 year
Poliomielitas Poliomyelitis	IPV2/OPV3	97.0	97.0	96.4	97.3	97.3	97.8	95.8	1 m./1 year
Tymai Measles	1	97.9	97.7	97.7	97.2	96.6	96.9	97.0	2 m./2 years
Parotitas Mumps	1	97.9	97.7	97.7	97.2	96.6	96.9	97.0	2 m./2 years
Raudonukė Rubella	1	97.9	97.7	97.7	97.2	96.6	96.9	97.0	2 m./2 years

Gimstamumas pagal motinos amžių 1000 moterų Age-specific Fertility Rates per 1000 Females

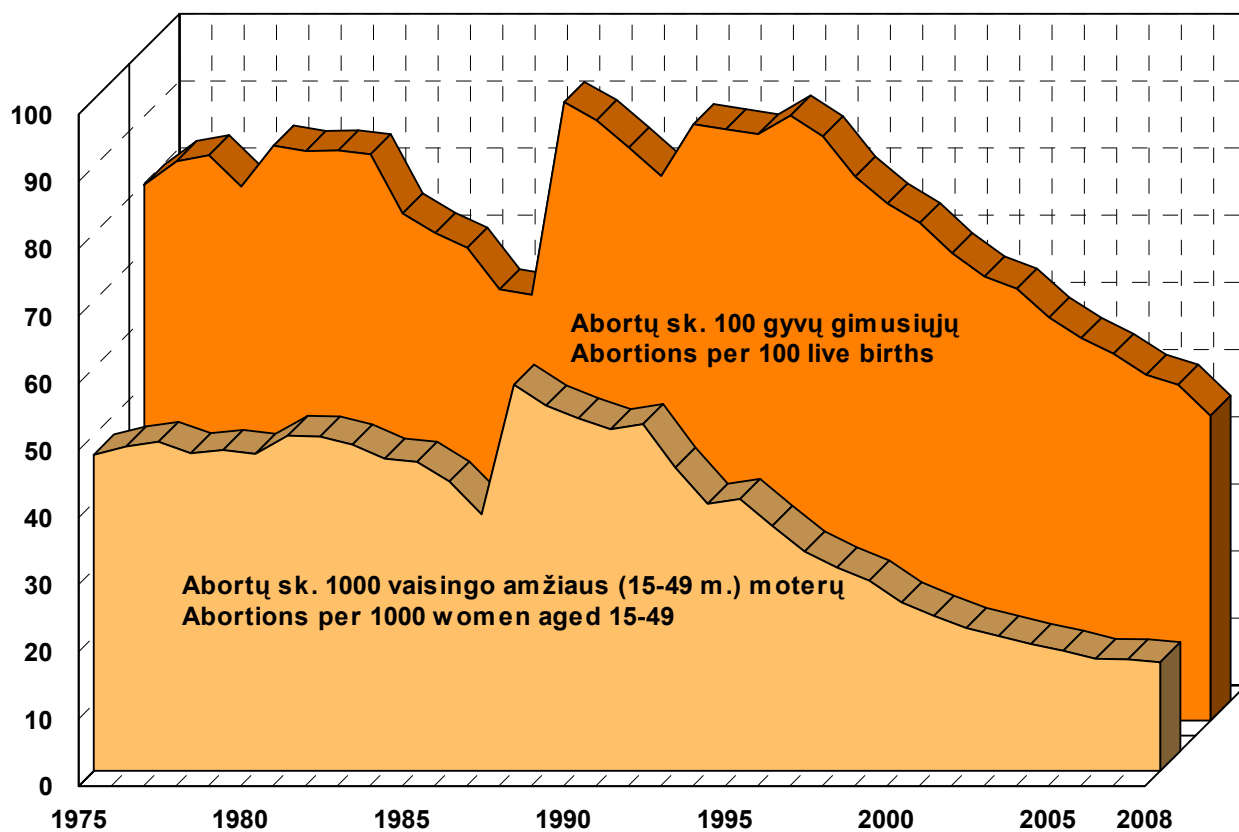

Abortai Abortions

	2006	2007	2008
Iš viso / Total	14976	14667	14212
1000 vaisingo amžiaus (15-49 m.) moterų Per 1000 women aged 15-49	16.9	16.6	16.2
100 gyvų gimusiųjų per 100 live births	51.5	50.0	45.4
Dirbtiniai abortai, iš viso Legally induced abortions, total	9536	9596	9031
1000 vaisingo amžiaus (15-49 m.) moterų Per 1000 women aged 15-49	10.8	10.9	10.3
100 gyvų gimusiųjų per 100 live births	32.8	32.7	28.9

Abortų struktūra, proc. Structure of Abortions, %

	2006	2007	2008
Savaiminiai / Spontaneous	26.8	23.3	23.9
Pagal moters norą / On request	62.9	64.5	62.5
Pagal medicininės indikacijas / Therapeutic	0.7	1.0	1.1
Kiti / Others	9.6	11.2	12.5

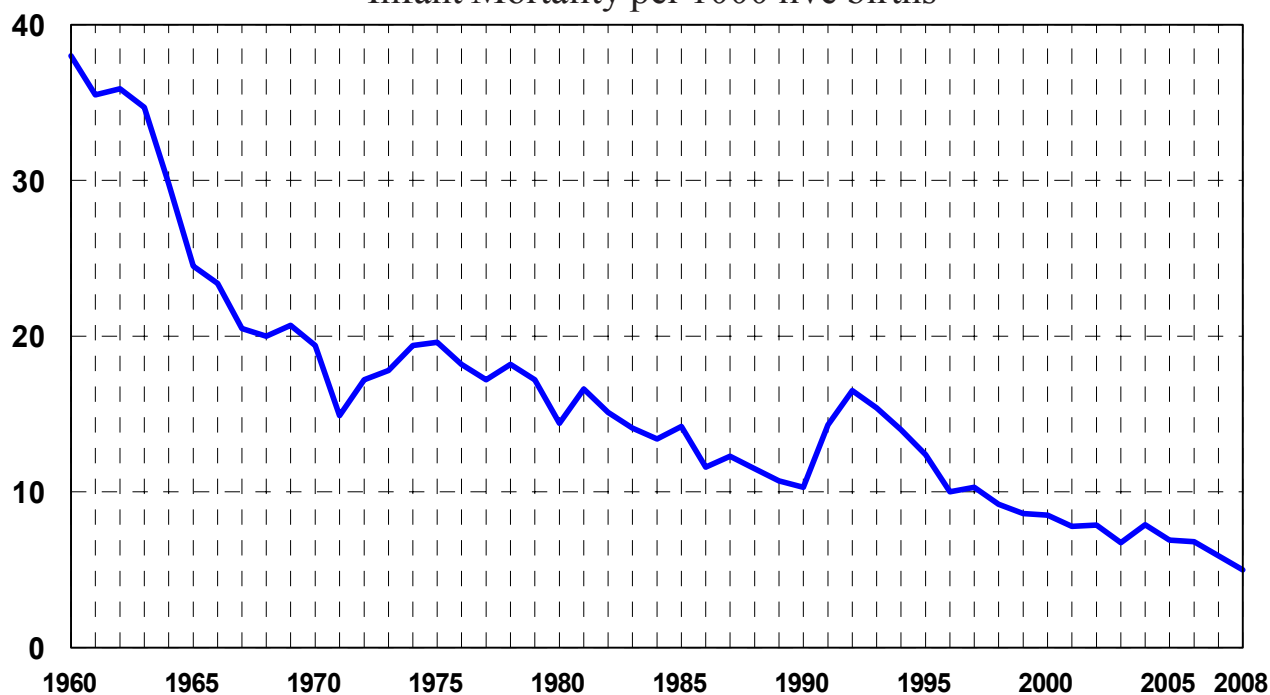
Kūdikų mirtingumas Infant Mortality

	2006	2007	2008
Kūdikų mirtingumas 1000 gyvų gimusiųjų Infant mortality per 1000 live births	6.8	5.9	5.0
Ankstyvas neonatalinis mirtingumas 1000 gyvų gimusiųjų Early neonatal mortality per 1000 live births	2.9	2.5	2.0
Neonatalinis mirtingumas 1000 gyvų gimusiųjų Neonatal mortality per 1000 live births	3.9	3.3	2.9
Negyvagimių skaičius 1000 gimusiųjų Still-births per 1000 births	4.4	5.0	4.7
Perinatalinis mirtingumas 1000 gimusiųjų Perinatal mortality per 1000 births	7.3	7.4	6.6
*Standartinis perinatalinis mirtingumas 1000 gimusiųjų Standard perinatal mortality per 1000 births	4.6	5.2	4.7
*Standartinis negyvagimių rodiklis 1000 gimusiųjų Standard still-birth rate per 1000 births	3.5	3.8	3.7
Nėščiųjų ir gimdyvių mirtingumas 100 000 gyvų gimusiųjų Maternal mortality per 100 000 live births	-	6.2	8.6

*Skaičiuojamas 1000 gramų ir didesnės kūno masės kūdikiams (gimdymo stacionarų duomenys)

Includes only births with birth weight more than 1000 g (maternity data)

Kūdikų mirtingumas 1000 gyvų gimusiųjų Infant Mortality per 1000 live births

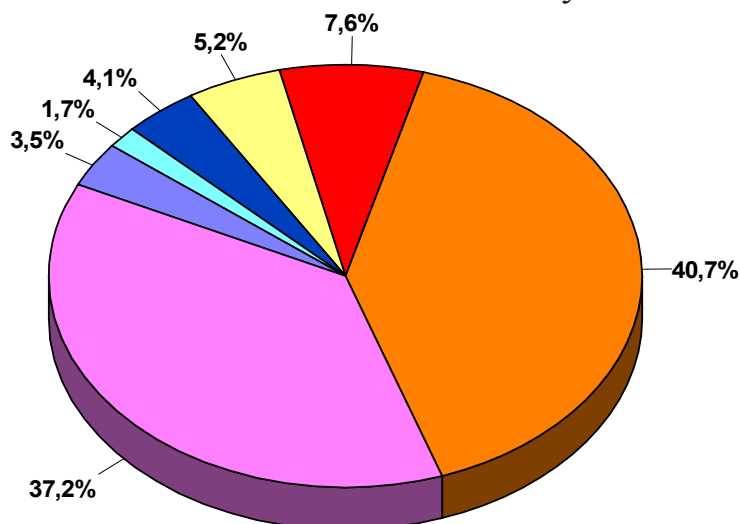
Pastaba. Nuo 1991.01.01 gimimai registruojami pagal paskutiniąsias PSO rekomendacijas (nuo 500 g kūno masės ir 22 nėštumo savaitių)

Note. Since 01.01.1991 births have been registered according to the latest WHO recommendations (from 500 g birth weight and 22 weeks gestational age)

Kūdikių mirčių priežasčių struktūra Structure of Infant Mortality

Ligų grupės pagal TLK-10 Disease groups according to ICD-10	Abs. sk. Abs. numb.		proc. %	
	2007	2008	2007	2008
Iš viso Total	190	172	100.0	100.0
Infekcinės ir parazitinės ligos Infectious and parasitic diseases	3	3	1.6	1.7
Kraujotakos sistemos ligos Diseases of the circulatory system	4	-	2.1	-
Kvėpavimo organų ligos Diseases of the respiratory system	7	6	3.7	3.5
Įgimtos anomalijos Congenital anomalies	64	64	33.7	37.2
Atskiros perinatalinio periodo būklės Certain conditions originating in perinatal period	71	70	37.4	40.7
Kūdikio staigios mirties sindromas Sudden infant death syndrome	9	9	4.7	5.2
Traumos ir apsinuodijimai Accidents, injury and poisoning	13	13	6.8	7.6
Kitos priežastys/Others	28	7	14.7	4.1

Kūdikių mirčių priežasčių struktūra 2008 m. Structure of Infant Mortality in 2008

Infekcinės ir parazitinės ligos / Infectious and parasitic diseases
Kvėpavimo organų ligos / Diseases of the respiratory system
Įgimtos formavimosi ydos / Congenital anomalies
Perinatalinio periodo būklės / Certain conditions originating in perinatal period
Traumos ir apsinuodijimai / Accident, injury and poisoning
Kūdikio staigios mirties sindromas / Sudden infant death syndrome
Kitos / Other

II. Sergamumas privalomojo sveikatos draudimo fondo informacinės sistemos SVEIDRA duomenimis

Privalomojo sveikatos draudimo fondo informacinės sistemos SVEIDRA duomenimis, 2008 m. asmenų, sirgusių viena ar daugiau ligų, lyginant su 2007 m., skaičius keitėsi neženkliai. 2008 m. Lietuvoje 1000 gyventojų teko 670,4 gyventojų, kuriems užregistruotas vienas ar daugiau susirgimų ar traumų, iš jų 648 sergantys 1000 suaugusiųjų ir 761 sergantis 1000 vaikų. Dažniausiai buvo užregistruotos kvėpavimo sistemos (253,5/1000), kraujotakos sistemos (181,8/1000), virškinimo sistemos (145/1000), jungiamojo audinio ir skeleto-raumenų sistemos (142,8/1000) bei akies ir jos priedinių organų (114,2/1000) ligos. Lyginant su 2007 m., 2008 m. 13,7 proc. padaugėjo sirgusiųjų endokrininėmis, mitybos ir medžiagų ligomis, 8,7 proc. sirgusiųjų navikais, 5,4 proc. kraujotakos sistemos ligomis, 10,4 proc. sumažėjo sirgusiųjų kvėpavimo sistemos ligomis.

Vaikams (0–17 m.) dažniausiai registruojamos kvėpavimo sistemos ligos (515 sirgusiųjų 1000 vaikų). 2008 m. 45 proc. visų vaikų vieną ar daugiau kartų buvo sirgę ūminėmis viršutinių kvėpavimo takų infekcijomis ir gripu. Kitomis ligomis vaikai sirgo gerokai mažiau: virškinimo sistemos ligomis (daugiausia – dantų ligomis) sirgo 181,7/1000, akių ligomis – 165,1/1000, odos ligomis – 103,6/1000 vaikų.

Lyginant su 2007 m., 2008 m. 8,5 proc. padidėjo vaikų sergančių astma, 6,7 proc. – artropatija, 4,2 proc. – alerginiu rinitu, 3,7 proc. – stemplės, skrandžio ir dvylikapirštės žarnos ligomis, 1,6 proc. – epilepsija, 0,7 proc. padaugėjo vaikų, patyrusių vieną ar daugiau traumų. Tuo tarpu net 14,6 proc. sumažėjo vaikų, kuriems užregistruota ausų ir speninės ataugos ligų, 10,5 proc. – ūminių viršutinių kvėpavimo takų infekcijų ir gripo, 3 proc. – deformuojančių dorsopatijų, 1,9 proc. – anemijų, 1,3 proc. – gastrito ir duodenito. 2008 m. 7,6 proc. padidėjo vaikų, turinčių regėjimo sutrikimus, skaičius. Regėjimo sutrikimų akivaizdžiai daugėja vyresnio amžiaus vaikų grupėse. Ikimokykliniame amžiuje regėjimo sutrikimų užregistruota 94 atvejai 1000 apsilankiusių vaikų, 7-9 metų amžiuje šis skaičius padidėjo iki 172,5/1000, 10-14 metų amžiuje – 177,9/1000, 15-17 metų – 179,8/1000.

18–64 m. amžiaus asmenys serga rečiausiai – 597 iš 1000 minėto amžiaus asmenų užregistruota vienas ar daugiau susirgimų ar traumų. Daugiausia jų sirgo kvėpavimo sistemos (192,4/1000), jungiamojo audinio ir skeleto-raumenų sistemos (134,2/1000) bei kraujotakos sistemos (130,6/1000) ligomis.

Vyresniame amžiuje (virš 65 metų) net 854 asmenims iš 1000 nustatytos ligos. Šiame amžiuje

II. Morbidity according to the data of the Compulsory Health Insurance Fund information system SVEIDRA

According to the data of the Compulsory Health Insurance Fund information system SVEIDRA, the number of persons ill with at least one disease in 2008 changed insignificantly compared to the year 2007. In 2008, 670 persons per 1000 Lithuanian population had at least one disease or trauma registered – 648 per 1000 adults and 761 per 1000 children. Diseases of the respiratory system prevailed – they were registered for 253.5 inhabitants per 1000, followed by diseases of the circulatory system (181.8/1000), diseases of the digestive system (145/1000), diseases of the connective tissue and musculoskeletal system (142.8/1000) and diseases of the eye and adnexa (114.2/1000). In 2008 the number of endocrine, nutritional and metabolic diseases increases by 13.7% in comparison with 2007, neoplasms – by 8.7%, diseases of the circulatory system – 5.4%, the number of diseases of the respiratory system decreased by 10.4%.

Among children (aged 0-17) diseases of the respiratory system prevailed, they were registered to 515 children per 1000. About 45% of all children had acute upper respiratory infections and influenza in 2008. The other diseases among children were significantly lower: 181.2 children per 1000 had diseases of the digestive system (mostly, dental diseases), 165.1/1000 – diseases of the eye, 103.6/1000 – skin diseases.

In 2008 comparing with 2007, asthma has increased by 8.5%, arthropaties – by 6.7%, allergic rhinitis – by 4.2%, diseases of oesophagus, stomach and duodenum – by 3.7%, epilepsy – by 1.6%, traumas – by 0.7%. The number of children with registered diseases of the ear decreased by 14.6%, acute upper respiratory infections and influenza – by 10.5%, deforming dorsopathies – by 3%, anaemias – by 1.9%, gastritis and duodenitis – by 1.3%. In 2008 the number of children with eyesight disorders increases by 7.6%. The eyesight disorders are increasing in older school age children. At the age up to 6 years old eyesight disorders are registered to 94 children per 1000 children visited health care institutions, at the age 7-9 years old the number increase up to 172.5/1000, at the age 10-14 years old – 179.8/1000.

Persons aged 18-64 were ill most rarely: 597 per 1000 population have had at least one disease or trauma registered. The majority of them had diseases of the respiratory system (192.4/1000), connective tissue and musculoskeletal system (134.2/1000), circulatory system (130.6/1000).

dominavo kraujotakos sistemos (589,5/1000), jungiamojo audinio ir skeleto-raumenų sistemos (221,2/1000) bei akių (213,5/1000) ligos.

Nuo 2006 m. suaugusiųjų, sirgusių cukriniu diabetu, skaičius padidėjo 15,3 proc., epilepsija – 4,3 proc., hipertenzinėmis ligomis – 12,7 proc., cerebrovaskulinėmis ligomis – 10,7 proc., glaukoma – 12 proc., katarakta – 6,4 proc., astma – 12,9 proc., artropatijomis – 11,7 proc., dorsalgija – 10,5 proc., 3,3 proc. sumažėjo suaugusių sirgusių skrandžio, dvylikapirštės žarnos ir gastrojejuninės opomis, 2 proc. – ūminių viršutinių kvėpavimo takų infekcijomis skaičius.

Traumatizmas – sudėtinga socialinė, ekonominė ir demografinė problema, kadangi dėl nelaimingų atsitikimų dažniausiai miršta jauni darbingo amžiaus žmonės. Privalomojo sveikatos draudimo fondo informacinės sistemos SVEIDRA duomenimis 2008 m. 1000 gyventojų teko 93,4 traumos ir apsinuodijimai. Viena ar daugiau traumų užregistruota 313 tūkst. asmenų, 101 iš 1000 vaikų, 92 iš 1000 suaugusiųjų. Vaikai dažniau negu suaugusieji patiria pečių lanko ir rankos, galvos sužalojimus, taip pat dažniau apsinuodija narkotikais, vaistais ir kitomis medžiagomis. Pastaruosius metus asmenų, kuriems užregistruota bent viena trauma, skaičius mažėja.

Svarbią dalį traumatizme užima nelaimingi atsitikimai kelyje. 2008 m. Lietuvoje užregistruota 4795 eismo įvykiai, kuriuose 499 žmonės žuvo, 5818 sužeista. Lyginant su 2007 m., 2008 m. dėl eismo įvykių keliuose žuvusių ir sužeistų skaičius sumažėjo trečdaliu. 2008 m., pradėjus taikyti griežtesnes priemones prieš vairavimą išgėrus, eismo įvykių dėl neblaivių vairuotojų kaltės skaičius, lyginant su 2007 m., sumažėjo beveik 40 proc.

At older age (over 65 years old), diseases were diagnosed to 854 people of 1000 population of this age. Diseases of the circulatory system (589.5/1000), connective tissue and musculoskeletal system (221.2/1000), eye and adnexa (213.5/1000) dominated in this age group.

Since 2006, the number of adults with diabetes increased by 15.3%, epilepsy – 4.3%, hypertension – 12.7%, cerebrovascular diseases – 10.7%, glaucoma – 12%, cataract – 6.4%, asthma – 12.9%, arthropathies – 11.7%, dorsalgia – 10.5%, whilst the number of persons ill with peptic and gastrojejunal ulcers decreased by 3.3%, upper respiratory infections – by 2%.

Accidents and injuries is a complicated social, economic and demographic problem as many young able-bodied people die in accidents. According to the data of the SVEIDRA, 313 thousand of persons have traumas and poisonings in 2008 or 93.4 per 1000 population, of which 101 per 1000 children and 91.5 per 1000 adults. Children more often than adults experienced injuries to the shoulder and arm, hip and leg, injuries of the head, poisoning by drugs, medicaments and other substances. The number of injuries has been decreasing in the last several years.

A very acute problem in the meantime is accidents on the road. In 2008 there were 4795 traffic accidents registered, where 499 persons died and 5818 were injured. The number of traffic accidents has decreased in comparison with 2007. The number of traffic accidents caused by drivers intoxicated with alcohol has decreased more than by 40%.

**Sergančių asmenų skaičius pagal ligų grupes 2008 m. 1000 gyventojų
(ligos ir traumos, sveikatos priežiūros įstaigose)**
Number of Ill Persons by Groups of Diseases in 2008 per 1000 population
(diseases or traumas registered in health care institutions)

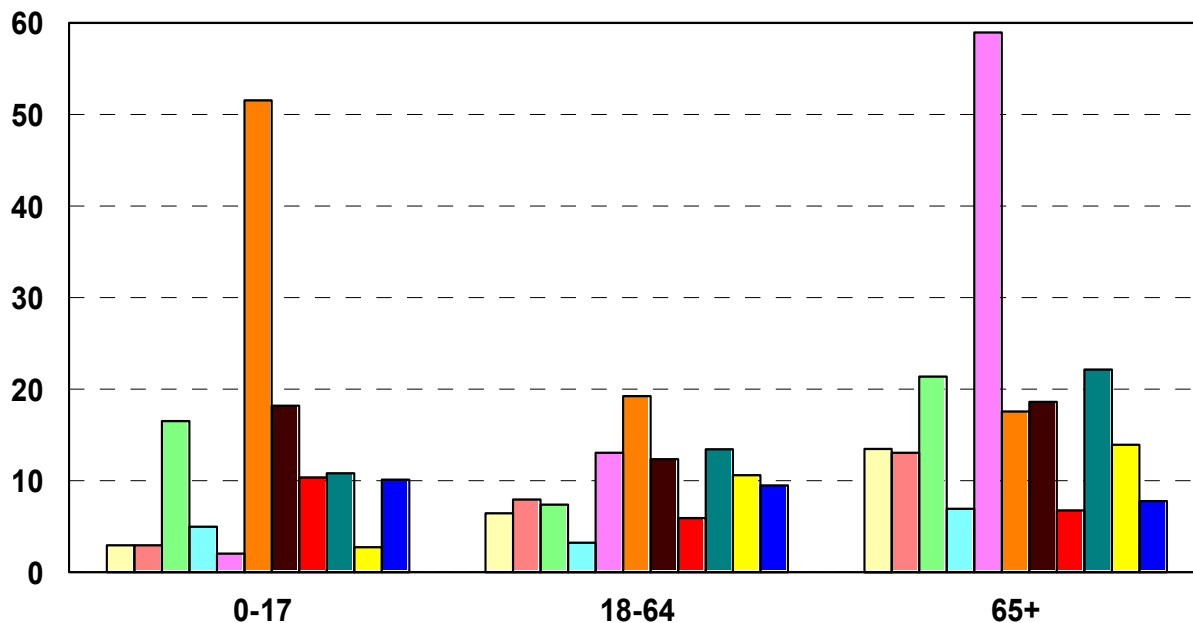
Ligų klasės pagal TLK-10 Disease groups according to ICD-10	Iš viso Total	iš jų / of which	
		vaikai (0-17 m.) children (0-17)	suaugusieji (nuo 18 m.) adults (18+)
Iš viso/Total	670.4	761.2	648.0
I. Kai kurios infekcinės ir parazitinės ligos Certain infectious and parasitic diseases	47.1	83.4	38.1
II. Navikai Neoplasms	40.9	9.0	48.7
III. Kraujo ir kraujodaros organų ligos bei tam tikri sutrikimai susiję su imuniniais mechanizmais Diseases of blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanisms	89.7	12.0	8.2
IV. Endokrininės, mitybos ir medžiagų apykaitos ligos Endocrine, nutritional and metabolic diseases	68.1	29.5	77.7
V. Psichikos ir elgesio sutrikimai Mental and behavioural disorders	55.8	55.0	56.0
VI. Nervų sistemos ligos Diseases of the nervous system	77.6	29.6	89.4
VII. Akies ir jos priedinių organų ligos Diseases of the eye and adnexa	114.2	165.1	101.7
VIII. Ausies ir speninės ataugos ligos Diseases of the ear and mastoid process	41.7	49.6	39.8
IX. Kraujotakos sistemos ligos Diseases of the circulatory system	181.8	20.3	221.6
X. Kvėpavimo sistemos ligos Diseases of the respiratory system	253.5	515.2	189.1
XI. Virškinimo sistemos ligos Diseases of the digestive system	145.0	181.8	135.9
XII. Odos ir poodžio ligos Diseases of the skin and subcutaneous tissue	69.3	103.6	60.8
XIII. Jungiamojo audinio ir skeleto-raumenų sistemos ligos Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue	142.8	108.0	151.4
XIV. Urogenitalinės sistemos ligos Diseases of the genitourinary system	95.7	27.3	112.6
XV. Nėštumas, gimdymas ir pogrūdyminis laikotarpis Pregnancy, childbirth and the puerperium	14.9	1.2	18.3
XVI. Tam tikros perinatalinio periodo ligos Certain conditions originating in the perinatal period	3.2	15.9	0.05
XVII. Įgimtos formavimosi ydos, deformacijos ir chromosomų anomalijos Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities	13.7	55.9	3.2
XVIII. Simptomai, pakitimai ir nenormalūs klinikiniai bei laboratoriniai radiniai, neklasifikuojami kitur Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, not elsewhere classified	46.4	133.6	24.9
XIX. Traumos, apsinuodijimai ir kiti išorinių priežasčių padariniai Injury, poisoning and certain other consequences of external causes	93.4	101.0	91.5

Privalomojo sveikatos draudimo informacinės sistemos SVEIDRA duomenys / Data from Compulsory Health Insurance Fund information system

Sergančių asmenų skaičius pagal ligų grupes 2008 m. 100 gyventojų (ligos ir traumos, užregistruotos sveikatos priežiūros įstaigose)

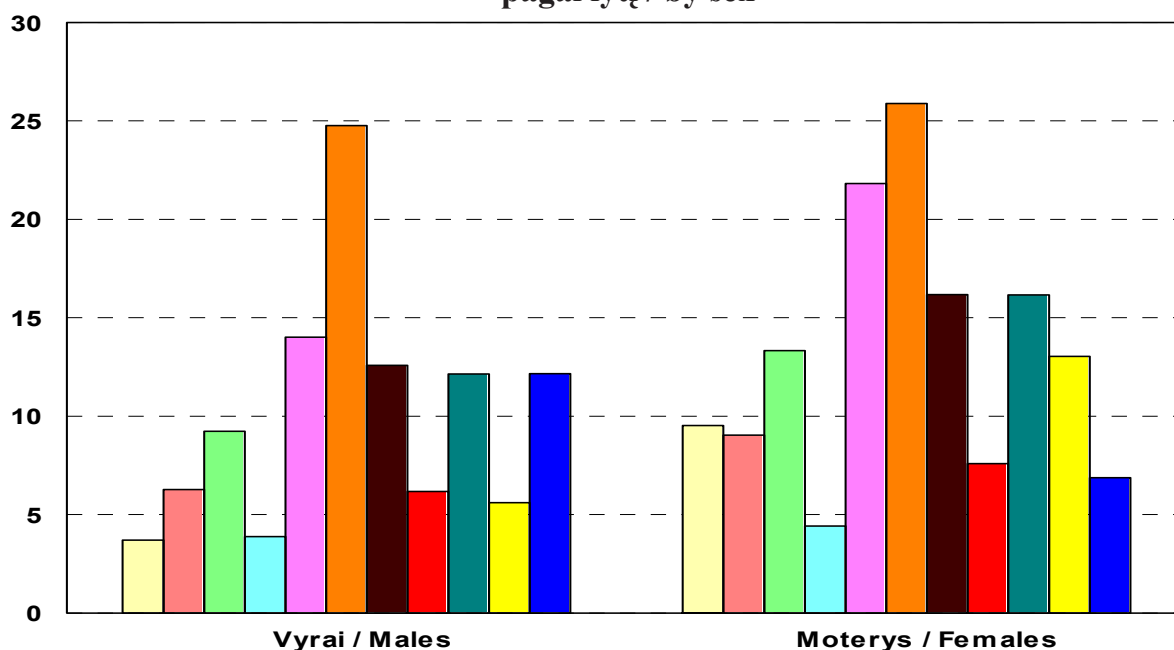
Number of Ill Persons by Groups of Diseases in 2008 per 100 pop.
(diseases or traumas registered in health care institutions)

pagal amžius / by age groups

- Endokrininės, mitybos ir medžiagų apykaitos ligos / Endocrine, nutritional and metabolic diseases
- Nervų sistemos ligos / Diseases of the nervous system
- Akies ir jos priedinių organų ligos / Diseases of eye and adnexa
- Ausies ir speninės ataugos ligos / Diseases of the ear and mastoid process
- Kraujotakos sistemos ligos / Diseases of the circulatory system
- Kvėpavimo sistemos ligos / Diseases of the respiratory system
- Virškinimo sistemos ligos / Diseases of the digestive system
- Odos ir poodžio ligos / Diseases of the skin and subcutaneous tissue
- Jungiamojo audinio ir skeleto-raumenų sistemos ligos / Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue
- Urogenitalinės sistemos ligos / Diseases of the genitourinary system
- Traumos ir apsinuodijimai / Injury and poisoning

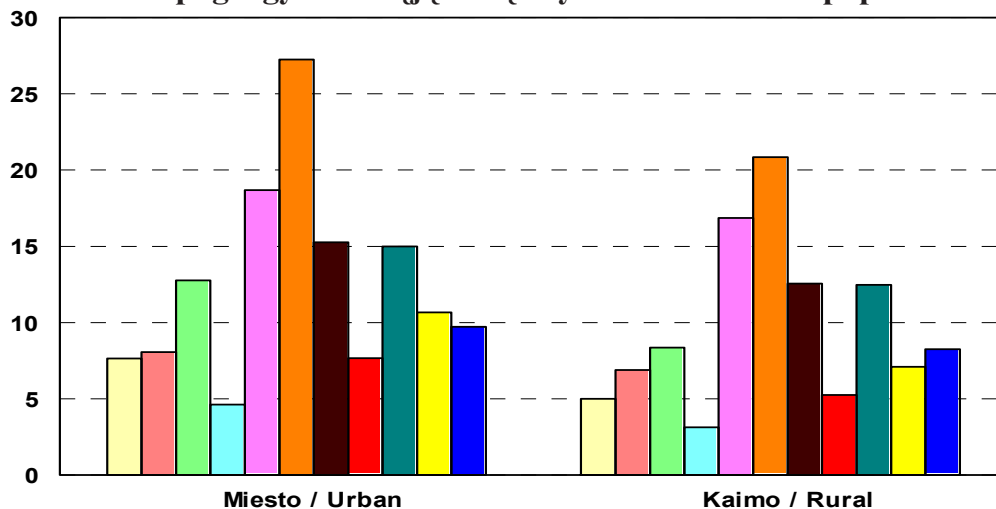
pagal lytį / by sex

Sergančių asmenų skaičius pagal ligų grupes 2008 m. 100 gyventojų (ligos ir traumos, užregistruotos sveikatos priežiūros įstaigose)

Number of Ill Persons by Groups of Diseases in 2008 per 100 pop.
(diseases or traumas registered in health care institutions)

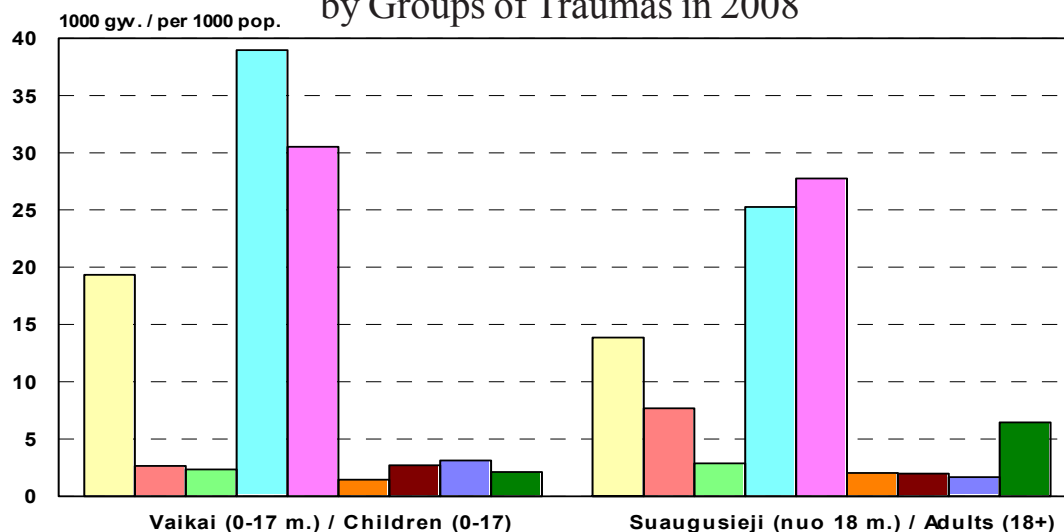
pagal gyvenamąją vietą / by urban and rural population

Endokrininės, mitybos ir medžiagų apykaitos ligos / Endocrine, nutritional and metabolic diseases
Nervų sistemos ligos / Diseases of the nervous system
Akies ir jos priedinių organų ligos / Diseases of eye and adnexa
Ausies ir speninės ataugos ligos / Diseases of the ear and mastoid process
Kraujotakos sistemos ligos / Diseases of the circulatory system
Kvėpavimo sistemos ligos / Diseases of the respiratory system
Virškinimo sistemos ligos / Diseases of the digestive system
Odos ir poodžio ligos / Diseases of the skin and subcutaneous tissue
Jungiamojo audinio ir skeleto-raumenų sistemos ligos / Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue
Urogenitalinės sistemos ligos / Diseases of the genitourinary system
Traumos ir apsinuodijimai / Injury and poisoning

Asmenų, kuriems 2008 m. užregistruota bent viena trauma, skaičius 1000 gyventojų pagal traumų lokalizacijas

Number of Persons with Registered Traumas per per 1000 pop.
by Groups of Traumas in 2008

Galvos sužalojimai / Injuries to the head
Kaklo ir krūtinės sužalojimai / Injuries to the neck and thorax
Pilvo, juosmens, stuburo juosmeninės dalies, dubens sužalojimai / injuries to the abdomen, lower back, lumbar spine and pelvis
Pečių lanko ir rankos sužalojimai / Injuries to the shoulder and arm
Klubų ir kojų sužalojimai / Injuries to the hip and leg
Traumos, apimančios keletą kūno sričių / Injuries involving multiple body regions
Terminiai ir cheminiai nudegimai / Burns and corrosions
Apsinuodijimai narkotikais, vaistais ir kt. medžiagomis / Poisoning by drugs, medicaments and other substances
Sužalojimų ir apsinuodijimų padariniai / Sequelae of injuries and poisoning

Asmenų, kuriems sveikatos priežiūros įstaigose užregistruotos kai kurios ligos, skaičius 1000 gyventojų

Number of Persons Ill with Certain Diseases per 1000 pop.

Susirgimai	TLK-10 kodas	1000 gyv./per 1000 pop.			
Diseases	ICD-10 code	2005	2006	2007	2008
0-17 m. vaikai / Children (0-17 years old)					
Anemijos / Anaemias	D50-D64	11.8	11.4	11.0	11.1
Cukrinis diabetas / Diabetes mellitus	E10-E14	0.9	1.0	1.0	1.1
Epilepsija / Epilepsy	G40-G41	5.1	5.3	5.5	5.7
Cerebrinis paralyžius ir kiti paralyžiniai sindromai Cerebral palsy and other paralytic syndromes	G80-G83	3.1	3.5	3.4	3.4
Toliaregystė / Hypermetropia	H52.0	29.9	33.7	37.8	44.6
Trumparegystė / Myopia	H52.1	38.2	42.0	44.3	49.0
Lėtinis otitas / Chronic otitis	H65.2-9, H66.1-9	12.7	10.9	12.5	11.9
Nereumatinės vožtuvų ydos/Nonrheumatic valve disorders	I34-I39	9.7	10.1	10.1	10.7
Ūminės viršutinių kvėpavimo takų infekcijos Acute upper respiratory infections	J00-J06	484.9	482.2	476.2	444.8
Gripas / Influenza	J10-J11	21.4	57.8	30.0	13.2
Pneumonija / Pneumonia	J12-J18	33.0	23.5	32.4	25.1
Alerginis rinitas / Allergic rhinitis	J30.1-4	13.9	15.3	17.7	19.0
Astma / Asthma	J45-J46	17.6	20.1	23.1	25.9
Stemplės, skrandžio ir dvylikapirštės žarnos ligos Diseases of oesophagus, stomach and duodenitis	K20-K31	58.7	57.5	50.9	54.4
Gastritas ir duodenitas / Gastritis and duodenitis	K29	24.3	23.2	20.5	20.8
Dermatitas ir egzema / Dermatitis and eczema	L20-L30	63.7	64.2	60.2	62.3
Artropatijos / Arthropathies	M00-M25	29.6	30.2	32.8	36.0
Deformuojančios dorsopatijos/Deforming dorsopathies	M40-M43	48.4	52.5	58.4	58.5
Suaugusieji nuo 18 m. / Adults (18+ years old)					
Anemijos / Anaemias	D50-D64	6.8	7.0	6.8	7.4
Cukrinis diabetas / Diabetes mellitus	E10-E14	20.6	21.8	23.0	25.1
Epilepsija / Epilepsy	G40-G41	5.8	6.0	6.3	6.2
Katarakta / Cataract	H25-H26	19.6	20.9	21.7	22.1
Glaukoma / Glaucoma	H40-H42	17.7	18.3	19.5	20.4
Hipertenzinės ligos / Hypertensive diseases	I10-I15	136.4	146.0	152.2	164.1
Išeminė širdies liga / Ischaemic heart disease	I20-I25	55.4	55.4	54.8	55.7
Miokardo infarktas / Myocardial infarction	I21-I22	2.6	2.6	2.6	2.6
Cerebrovaskulinės ligos / Cerebrovascular diseases	I60-I69	32.4	33.2	34.1	36.6
Ūminės viršutinių kvėpavimo takų infekcijos Acute upper respiratory infections	J00-J06	116.3	108.9	119.5	107.9
Gripas / Influenza	J10-J11	8.9	8.1	15.1	5.1
Pneumonija / Pneumonia	J12-J18	15.9	13.2	16.6	14.3
Lėtinės apatinių kvėpavimo takų ligos Chronic lower respiratory diseases	J40-J47	33.2	31.6	33.5	32.9
Astma / Asthma	J45-J46	8.5	8.9	9.5	10.0
Skrandžio, dvylikapirštės žarnos ir gastrojejuninė opos Gastric, duodenal and gastrojejunal ulcer	K25-K28	10.1	9.0	8.4	9.8
Gastritas ir duodenitas / Gastritis and duodenitis	K29	23.1	21.7	21.0	22.5
Dermatitas ir egzema / Dermatitis and eczema	L20-L30	24.9	31.5	24.7	24.4
Artropatijos / Arthropathies	M00-M25	50.2	51.3	54.5	57.2
Dorsopatijos ir spondilopatijos Dorsopathies and spondylopathies	M40-M49	28.6	27.7	27.5	28.0
Dorsalgija / Dorsalgia	M54	43.5	45.0	47.2	49.6

III. Sergamumas

Nepaisant modernių ir efektyvių gydymo bei profilaktikos priemonių, infekcinės ligos išlieka epidemiologiškai svarbi visuomenės sveikatos sritis. Susirūpinimą kelia ne tik kai kurios senos suaktyvėjusios infekcinės ligos, bet ir naujai registruojamos, kadangi plečiantis tarptautiniams ryšiams, išaugus turistų ir keliautojų srautui, padidėja rizika susidurti su naujų užkrečiamųjų ligų atsiradimo ir išplitimo mūsų šalyje galimybe. 2008 m. 1000 gyventojų teko 38,5 naujai ambulatorines paslaugas teikiančiose asmens priežiūros įstaigose užregistruotos užkrečiamosios ligos, išskyrus ūmines viršutinių kvėpavimo takų infekcijas ir gripą, 1000 gyventojų teko 236,4 naujai užregistruotos ūminės viršutinių kvėpavimo takų infekcijos ir gripas. 2008 m., lyginant su 2007 m., 11,1 proc. sumažėjo ambulatorines paslaugas teikiančiose asmens priežiūros įstaigose užregistruotų ūminių viršutinių kvėpavimo takų infekcijų ir net 63,6 proc. mažiau – susirgimų gripu. 2008 m. 1000 0–17 m. vaikų teko 676,6 susirgimai ūminėmis viršutinių kvėpavimo takų infekcijomis ir gripu, 1000 suaugusiųjų – 127,5 susirgimo.

Tuberkuliozė – viena iš grėsmingiausių ir sunkiausių infekcinių ligų, kurios plitimo priežastys yra socialinės: blogos gyvenimo ir sanitarinės higieninės sąlygos, nevisavertė mityba, girtavimas, nedarbas, gyventojų migracija, skurdas, priklausomybė nuo narkotikų, ŽIV infekcija, nepakankama besigydančių ligonių kontrolė. Nors sergamumas tuberkulioze Lietuvoje per pastaruosius metus stabilizavosi ir mažėja (2008 m. užregistruoti 1892 nauji susirgimai arba 56,3/100 000 gyv.), sergamumo tuberkulioze epidemiologinė situacija nėra palanki. Ypač neramina atsparios gydymui bei atviros kvėpavimo organų tuberkuliozės atvejų skaičiaus didėjimas. 2008 m. išaiškinta 1215 sergančiųjų atvira plaučių tuberkulioze, 100000 gyventojų teko 36,2 sergantys atvira plaučių tuberkulioze asmenys. Atvira tuberkulioze dažniausiai sirgo 25–54 metų amžiaus vyrai. Jie sudarė 49 proc. susirgusiųjų atvira tuberkulioze. 2008 m. naujų atviros tuberkuliozės atvejų tarp 0–14 metų amžiaus vaikų neužregistruota. Per pastaruosius kelerius metus mirtingumas nuo tuberkuliozės nežymiai svyruoja. 2008 m. mirė 306 ligoniai.

Lietuva yra endeminė erkinio encefalito ir Laimo ligos šalis. 2008 m. užregistruoti 1153 Laimo ligos (sumažėjo 17 proc., lyginant su 2007 m.) ir 220 erkinio encefalito atvejų.

Oficialios statistikos duomenimis, 2007 m. sumažėjęs sergamumas sifiliu 2008 m. vėl padidėjo, diagnozuoti 326 (9,7/100 000 gyventojų) atvejai, gonorėjos atvejų taip pat padaugėjo – 533 (15,9/100 000 gyventojų). Sergamumo sifiliu bei gonorėja rodikliai

III. Morbidity

Despite modern and effective treatment and prophylactic measures, infectious diseases remain an epidemiologically important public health area. Not only certain old diseases, but also newly registered infectious diseases are of concern – with expanding international relations and increased flows of travellers, the risk of new contagious diseases being brought into and spread in our country also increases. In 2008 in out-patient health care institutions there were registered 38.5 incidences per 1000 population of infectious diseases, 236.4/1000 of acute respiratory infections and influenza. In 2008, the number of registered acute respiratory infections decreased by 11.1% in comparison with 2007, influenza decreased by 63.6%. In 2008 there were 676.6 incidences per 1000 children of acute respiratory infections and influenza and 127.5 incidences per 1000 adults.

Tuberculosis is one of the most life-threatening and serious infectious diseases caused by such social factors as poor life, sanitation and hygiene conditions, inadequate nutrition, alcohol abuse, unemployment, migration of population, poverty, drug addiction, HIV infection, inadequate control of patients undergoing treatment. Even though the incidence of tuberculosis has become stable over the last several years (1892 new cases or 56.3/100000 of this disease were registered in 2008), the epidemiological situation of tuberculosis is not favourable. Increasing prevalence of smear positive lung tuberculosis is of particular concern – 1217 new cases or 36.2 cases per 100000 population of smear positive lung tuberculosis were registered in 2008. The biggest part of all patient ill with smear positive lung tuberculosis was males at the age 25-54 years old (31.4%). In 2008, cases of smear positive lung tuberculosis were not registered for children in age 0-14. Tuberculosis caused mortality slightly fluctuates in the last several years. 306 patients died in 2008.

Lithuania is an endemic country of tick-borne encephalitis and Lyme disease. 1153 cases of Lyme disease (17% less than 2007) and 220 cases of tick-borne encephalitis were reported in 2008.

According to official statistics, in 2008 the incidence of syphilis has increased (326 cases or 9.7 cases per 100000 inhabitants), the incidence of gonorrhoea has also increased (533 cases or 15.9/100000 inhabitants). The morbidity indicators of syphilis and gonorrhoea in Lithuania, compared to the average of EU countries (correspondingly 4.4 and 7.6 per 100000 inhabitants) were twice higher. It is likely that the numbers of incidents of sexually transmitted diseases do not fully reflect the real situation, as the

Lietuvoje, lyginant su ES šalių vidurkiu (atitinkamai 4,4/100 000 ir 7,6/100 000 gyventojų), yra dvigubai didesni. Tikėtina, kad lytiniu keliu plintančių ligų skaičiai ne visai atitinka realią situaciją, nes sergamumo registravimo kokybei įtakos turi tai, kad susirgusieji dažniausiai kreipiasi į privačias asmens sveikatos priežiūros įstaigas.

Nuo 1988 metų, kai buvo diagnozuotas pirmas užsikrėtęs ŽIV asmuo Lietuvoje, nuolat daugėjo ŽIV nešiotojų. Palankias sąlygas ŽIV infekcijai plisti sudarė sparčiai didėti pradėjęs intraveninių narkotikų vartojimas. Šiuo būdu 2008 m. užsikrėtė apie 44 proc. visų ŽIV infekuotų asmenų. 2008 m. nustatyti 95 nauji ŽIV infekcijos atvejai (2,8/100 000 gyventojų), 55 asmenys susirgo AIDS (1,6/100 000 gyventojų). 2008 m. nuo AIDS mirė 14 asmenų. Dalis ŽIV nešiotojų diagnozuojama vėlyvoje AIDS stadijoje, tad galima manyti, kad ŽIV užsikrėtusių asmenų yra gerokai daugiau, nei jų užregistruojama.

Šalia sergamumo ŽIV ir AIDS, aktuali yra ir virusinių hepatitų B ir C problema. Šios ligos plinta kraujo ir lytiniu keliu, todėl jomis dažniausiai užsikrečia jauni žmonės, vartojantys intraveninius narkotikus bei praktikuojantys atsitiktinius lytinius santykius. 2008 m. užregistruotas 161 (17,4 proc. mažiau nei 2007 m.) virusinių hepatitų atvejis (4,8/100 000 gyventojų), iš jų 90 ūminio hepatito B ir 43 ūminio hepatito C.

Negalutiniais Vilniaus universiteto Onkologijos instituto duomenimis sergamumas piktybiniais navikais tolygiai didėjo. Tačiau 2008 m. užregistruoti 16117 (479,9 100000 gyventojų) nauji vėžio atvejai – tai 178 atvejais mažiau nei 2007 metais. Vyrų sergamumas piktybiniais navikais 2008 m. siekė 554,5/100 000 gyventojų, o moterų – 415/100 000 gyventojų. Vyrų dažniausiai suserga priešinės liaukos (prostatos) (37,5 proc. naujų atvejų), plaučių (11,8 proc.), odos (9 proc.), šlapimo pūslės ir inkstų (7,5 proc.), skrandžio (5 proc.) vėžiu, moterys – krūtys (18,5 proc. naujų atvejų), odos (17,2 proc.), gimdos kūno (7,5 proc.), gimdos kaklelio (6,6 proc.), gaubtinės žarnos (4,9 proc.) vėžiu. Piktybinių navikų užleistumas (IV stadijos navikai) palaipsniui mažėja ir 2008 m. siekė 15,6 proc.

2008 m. psichikos ligų užregistruota 10,9 proc. daugiau nei 2007 m. 2008 m. 100 000 gyventojų užregistruota 166 naujos psichikos ligos. Ligtumas psichikos ligomis nežymiai auga, ir 2008 m. pabaigoje 100 000 gyventojų teko 2884,9 psichikos ligos.

Tarp Lietuvos gyventojų aktuali alkoholizmo problema. Alkoholio suvartojimas vienam gyventojui 2008 m. siekė 11,2 litro. Privalomojo sveikatos draudimo fondo informacinės sistemos SVEIDRA duomenimis 2008 m. asmenų, kuriems užregistruota alkoholinė psichozė, skaičius sumažėjo iki 3822 (2007 m. buvo 4330 asmenys). 2008 m. 100 000 gyventojų teko 113,5 alkoholinės psichozės atvejų. 2008 m. dėl

increasing number of private health care institutions deteriorates the quality of registering morbidity.

Since 1988 when the first HIV positive person was diagnosed in Lithuania, the number of HIV positive people has been increasing. The conditions favourable for the spread of HIV were created by a rapidly increasing use of intravenous drugs. In 2008 about 44% of all HIV infected people contracted HIV by this way. 95 new HIV cases were identified (2.8 per 100000 inhabitants), 55 persons acquired AIDS (1.6 per 100000 inhabitants), and 14 people died from AIDS in 2008. A part of HIV positive people are diagnosed in a late stage of AIDS, therefore, it can be presumed that there are considerably more HIV positive people than reported.

In addition to HIV and AIDS, the issue of viral hepatitis B and C is acute. These diseases can also be spread sexually, but most often they are contracted by young people who use intravenous drugs and practice casual sex. In 2008, 161 cases of viral hepatitis (4.8 per 100000 inhabitants, 17.4% less than in 2007) were reported, of which 90 cases were acute hepatitis B and 43 cases were acute hepatitis C.

The incidence and prevalence of malignant neoplasms has constantly increased. In 2008, however, 16117 new cases of cancer were registered and this is by 178 cases less than in 2007. In 2008 incidence rate for malignant neoplasms was 554.5 per 100000 men and 415 per 100000 women. The most common cancer for men was prostate cancer (37.5% of all new cases), followed by lung (11.8%), skin (9%), urinary (7.5%), stomach (5%) cancer, for women – breast (18.5%), skin (17.2%), corpus uterus (7.5%), cervix uteri (6.6%), colon (4.9%) cancer. The part of all new cancer cases which were registered at 4th stage is under decrease and in 2008 constituted 15.6%.

In 2008 there were registered by 10.9% more cases of mental disorders than 2007. In 2008, 166 new cases of mental disorders were registered per 100000 population. The prevalence of mental disorders is increasing slightly. 2884.9 cases per 100000 inhabitants were registered at the end of 2008.

The alcohol abuse is an important problem in Lithuania. In 2008 the consumption of pure alcohol increased up to 11.2 litres per 1 inhabitant. Since 2001 the prevalence of alcoholic liver disease increased more than 1.5 times. But during 2008 the number of alcohol psychosis decrease to 3822 persons (4330 persons in 2007) or 113.5 per 100000. In 2008 1475 persons have died from causes related with alcohol what is 266 persons less than in 2007.

During the year 2008, 5809 drug addicts (173.4 per 100000 inhabitants) were registered in health care institutions, of which 273 were new addicts; this is 45 cases less than in the year 2007. The incidence of

alkoholio vartojimo mirė 1475 žmonės, tai yra 266 mažiau nei 2007 m. Nuo 2001 m. asmenų, kuriems užregistruota alkoholinė kepenų liga, skaičius padidėjo daugiau nei 1,5 karto: nuo 1109 asmenų 2001 m. iki 1848 asmenų 2008 m.

2008 m. asmens sveikatos priežiūros įstaigose dėl priklausomybės nuo narkotinių ir psichotropinių medžiagų iš viso buvo užregistruoti 5809 asmenys (173,4/100000 gyventojų), pirmą kartą dėl šių priklausomybių kreipėsi 273 asmenys, tai yra 45 asmenimis mažiau nei 2007 m. Sergamumas narkomanija sudarė 8,1 atvejo 100 000 gyventojų. 80 proc. besigydančiųjų buvo priklausomi nuo opiatų, 12,8 proc. – nuo kelių rūšių narkotikų. Kalėjimuose 20,1 proc. asmenų yra priklausomi nuo narkotinių ir psichotropinių medžiagų, nuteistoms moterims narkotikų problema dar aktualesnė – net 31,6 proc. moterų buvo priklausomos nuo narkotinių ir psichotropinių medžiagų. Statistiniai duomenys apie asmenis, priklausomus nuo narkotinių ar psichotropinių medžiagų, nerodo realios situacijos, nes anoniminiai ligoniai nėra registruojami, be to, didelė dalis narkotikus vartojančių asmenų nesikreipia į medikus ir nesigydo.

2008 m. užregistruoti 1030 profesinių ligų atvejai. Sergamumas profesinėmis ligomis sumažėjo ir sudarė 6,8 atvejo 10 000 dirbančiųjų. Profesinių ligų struktūroje dominuoja jungiamojo audinio ir skeleto-raumenų sistemos ligos (51,1 proc.), ausies ligos (23,6 proc.), nervų sistemos ligos (20,5 proc.). Daugiausia profesinių ligų nustatyta apdirbamojoje pramonėje – 30,2 proc., statybose – 21,4 proc., žemės ūkyje – 18,3 proc. Net 66,9 proc. visų profesinių ligų užregistruota tarp įrenginių, mašinų operatorių ir surinkėjų. 73,2 proc. profesinių ligų lėmė fizikiniai (triukšmas ir vibracija) ir 22,3 proc. įtampos veiksniai.

Laikinasis nedarbingumas 2008 m. sudarė 571,2 atvejų 1000 apdraustųjų, vidutinė vieno atvejo trukmė (apmokėtos dienos) buvo 12,9 dienų, Valstybinio socialinio draudimo fondo apmokėtų dienų skaičius vienam apdraustajam – 7,4 dienos. Dažniausia laikinojo nedarbingumo priežastis – ligos (78,6 proc. visų atvejų), antroje vietoje – ligonių slauga (10,6 proc.), trečioje – traumas (9,8 proc.).

2008 m. pirmą kartą pripažinti neįgaliais 26676 darbingo amžiaus asmenys (12,5/1000 darbingo amžiaus asmenų). Palyginus su 2007 m., jų padidėjo 4 procentais. Dažniausiai darbingo amžiaus asmenys pirmą kartą pripažinti neįgaliais dėl kraujotakos sistemos ligų (23,9 proc.), skeleto-raumenų sistemos ir jungiamojo audinio ligų (20,8 proc.), piktybinių navikų (12,4 proc.). 2008 m. pirmą kartą neįgaliais pripažinti 2244 vaikai, arba 3,4 iš 1000 vaikų iki 17 m. amžiaus. 34,1 proc. vaikų pirmą kartą nustatytas neįgalumas dėl psichikos ir elgesio sutrikimų, 18,2 proc. – dėl įgimtų anomalijų, 10 proc. – dėl nervų sistemos ligų.

drug addiction amounted to 8.1 cases per 100000 inhabitants. 80% of drug addicts seeking medical treatment in health care institutions are dependent upon opiates, 12.8% - upon few types of drugs. In prisons 20% of persons are drug addicts, among women this problem is even more actual (31.6%). Statistical data on drug addicts do not reflect the actual situation because anonymous patients are not registered; moreover, a large part of drug addicts do not seek medical advice and treatment.

1030 cases of occupational diseases were registered in 2008. The incidence of occupational diseases has decreased and amounted to 6.8 per 10000 employed people. Musculoskeletal system and connective tissue diseases (51.1%), ear diseases (23.6%) and diseases of the nervous system (20.5 %) prevail in the structure of occupational diseases. The majority of occupational diseases were identified in manufacturing (30.2%), constructions (21.4%) and agriculture (18.3%). Even 66.9% of all occupational diseases were reported for drivers and operators of movable mechanisms. 73.2% of occupational diseased were caused by physical factors (noise and vibration) and 22.3% by stress.

Temporary disability accounted for 571.2 cases per 1000 insured in 2008. The average duration of one case was 12.9 days, the number of days paid by Social Insurance Fund per one insured person – 7.4 days. The major causes of temporary disability were diseases (78.6% of all cases), nursing (10.6%), and traumas (9.8%).

26676 persons of working age were recognised disabled for the first time in 2008 (12.5/1000 inhabitants of working age). Compared to the year 2007, the number of disabled persons has increased by 4%. Most often disability was caused by diseases of the circulatory system (23.9%), connective tissue and musculoskeletal system (20.8%), malignant neoplasms (12.4%). In 2008, first-time disability was recognised to 2244 children or to 3.4 per 1000 children under 18 years old. 34.1% of children had disability due to mental and behavioural disorders, 18.2% due to congenital malformations, 10% due to diseases of the nervous system and sense organs.

Sergamumas kai kuriomis infekcinėmis ligomis

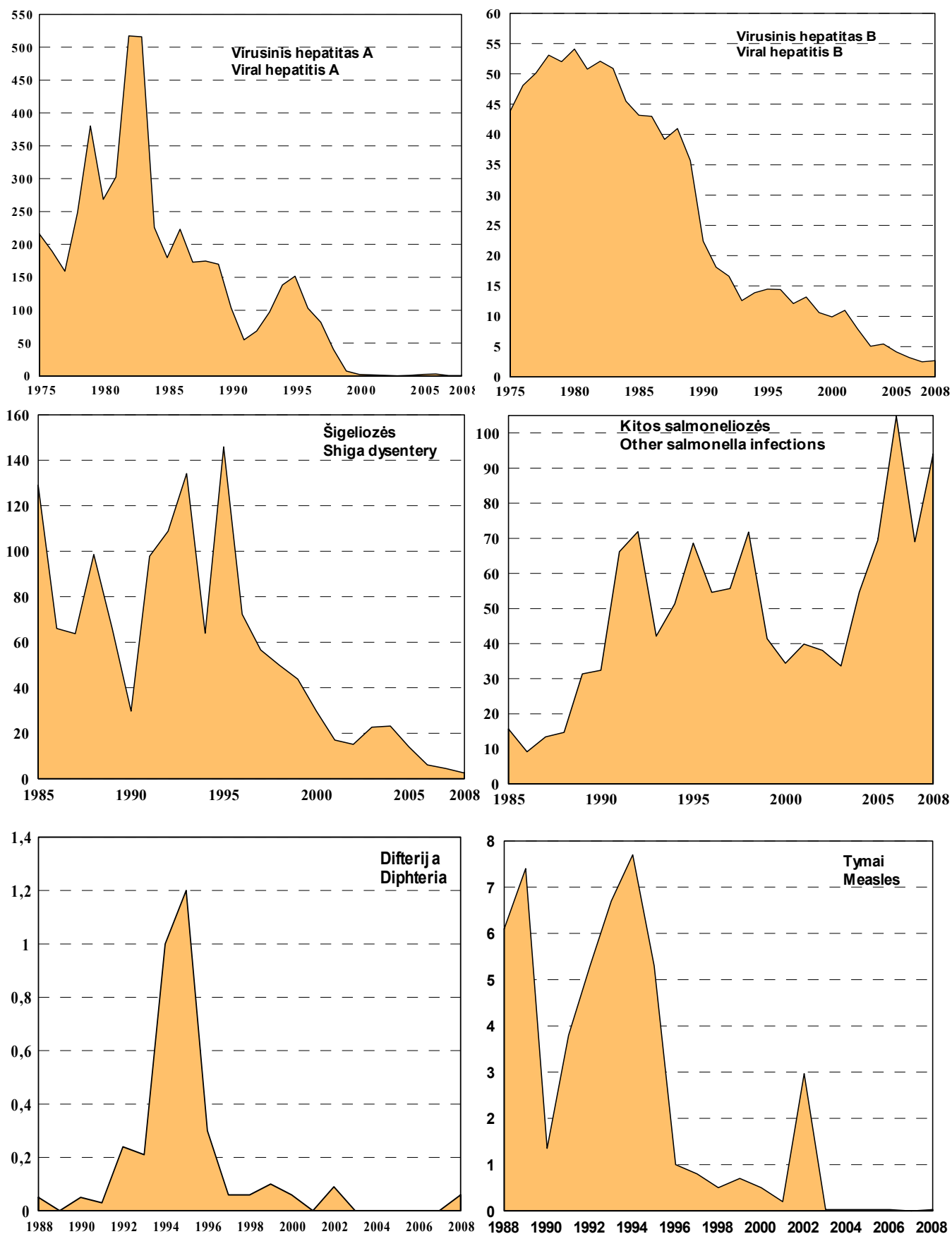
Incidence of Selected Infectious Diseases

Ligos Diseases	Abs.sk. Abs.numb.			100 000 gyventojų per 100 000 population		
	2006	2007	2008	2006	2007	2008
Vidurių šiltinė Typhoid fever	4	2	1	0.1	0.06	0.03
Paratifas A,B,C Paratyphoid	2	-	1	0.06	-	0.03
Šigeliozės Shiga dysentery	203	150	81	6.0	4.4	2.4
Kitos salmoneliozės Other salmonella infections	3557	2330	3159	104.8	69.0	94.1
Bakterinės žarnyno infekcijos Bacterial intestinal infections	9948	8909	9099	293.1	263.9	271.0
Difterija Diphtheria	-	-	2	-	-	0.06
Kokliušas Whooping cough	6	17	51	0.2	0.5	1.5
Skarlatina Scarlet fever	2563	1441	955	75.5	42.7	28.4
Meningokokinė infekcija Meningococcal infection	77	66	68	2.3	2.0	2.0
Tymai Measles	1	-	1	0.03	-	0.03
Erkinis encefalitas Tick-born viral encephalitis	462	234	220	13.6	6.9	6.6
Virusinis hepatitas Viral hepatitis	290	195	161	8.5	5.8	4.8
iš jų/of which						
A	99	23	20	2.9	0.7	0.6
B	107	84	90	3.2	2.5	2.7
C	62	46	43	1.8	1.4	1.3
Ūminės respiracinės viršutinių kvėpavimo takų infekcijos Acute upper respiratory infections	586123	608573	517401	17269.0	18028.5	15407.5
Gripas Influenza	59980	55723	18153	1767.2	1650.8	540.6
Niežai Scabies	4115	3190	2411	121.2	94.5	71.8
Tuberkuliozė Tuberculosis						
sergamumas/incidence	2097	1977	1892	61.8	58.6	56.3
ligotumas/prevalence	7538	6853	6215	222.1	203.0	185.1
Sifilis Syphilis	336	275	326	9.9	8.2	9.7
Gonorėja Gonorrhoea	437	471	533	12.9	14.0	15.9
AIDS						
sergamumas/incidence	27	28	55	0.80	0.83	1.64
ligotumas/prevalence	68	81	117	2.00	2.41	3.49
ŽIV nešiotojai HIV carriers						
sergamumas/incidence	100	106	95	2.95	3.14	2.83
ligotumas/prevalence	1087	1174	1242	32.11	34.87	37.08

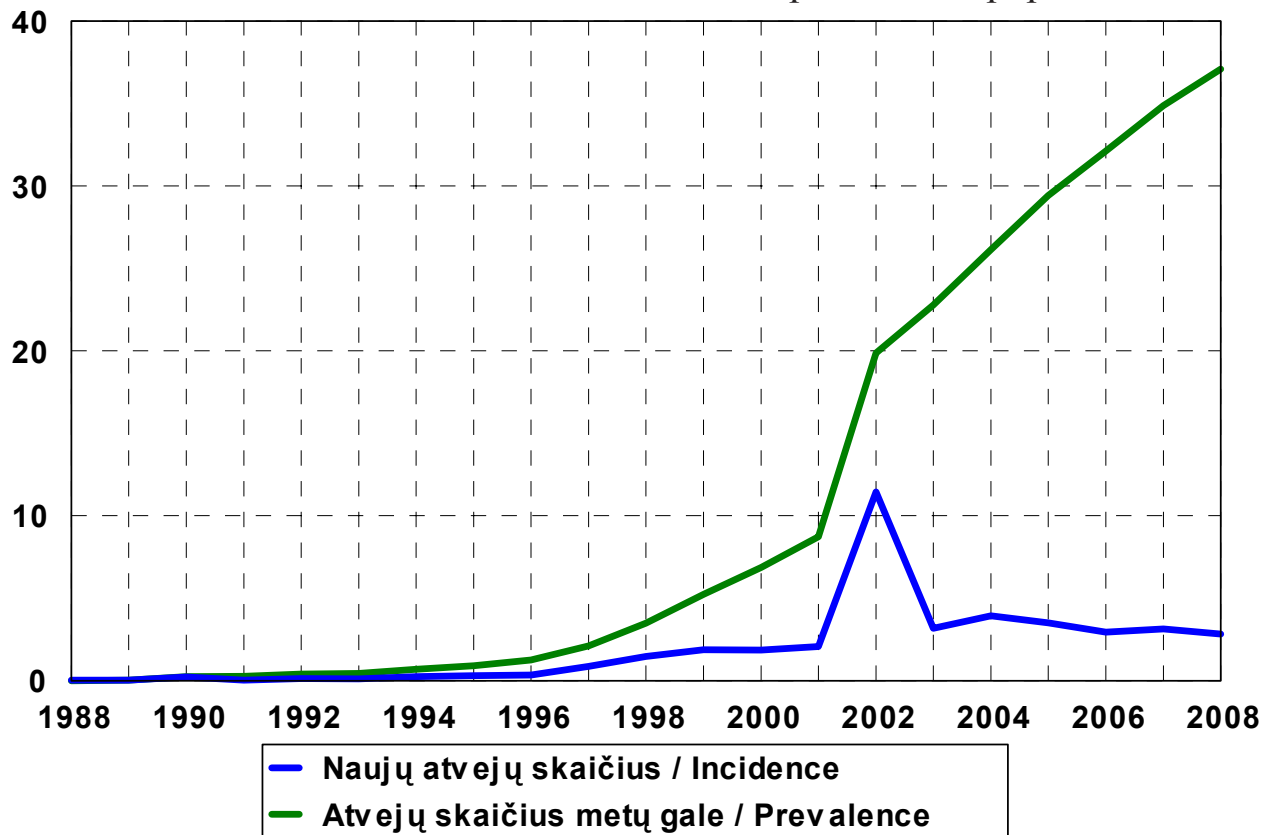
Sergamumas kai kuriomis infekcinėmis ligomis 100 000 gyventojų

Incidence of Selected Infectious Diseases per 100 000 population

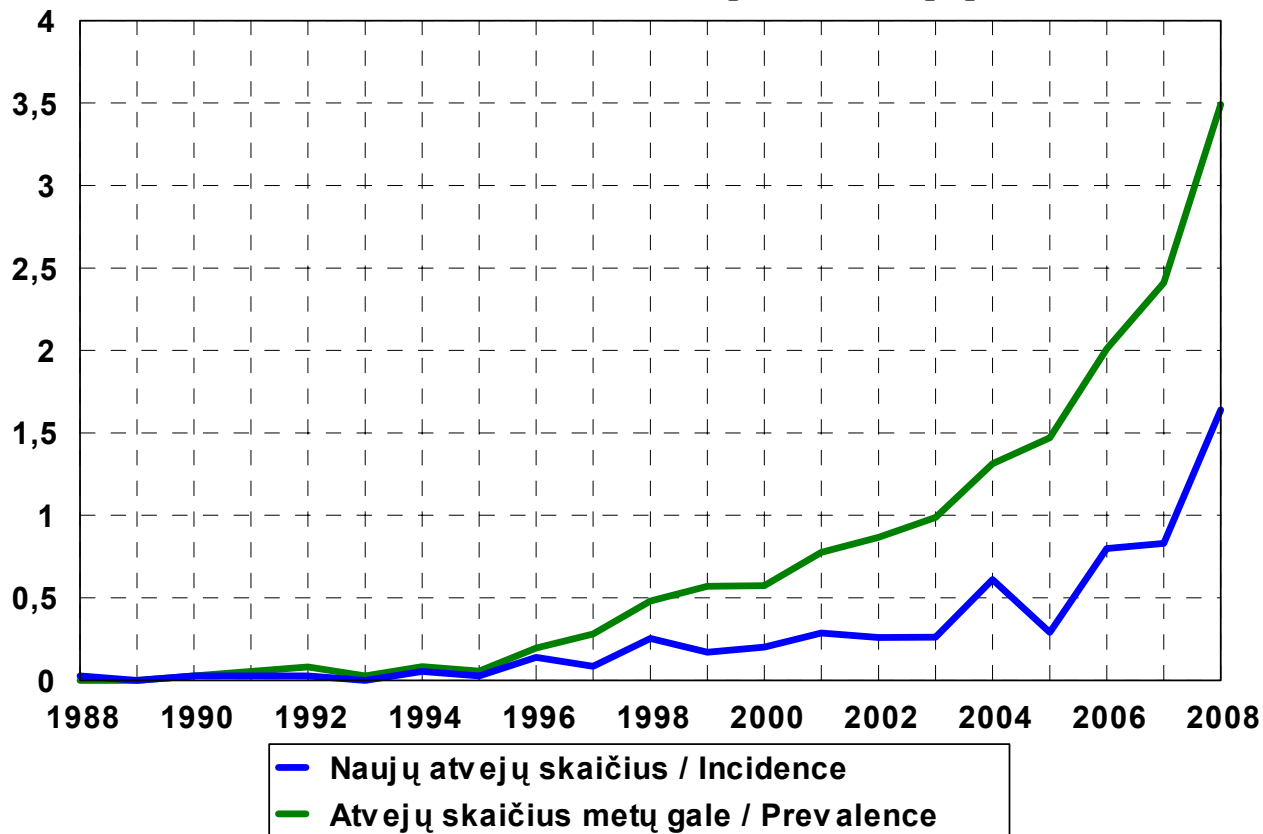

**Infekuotųjų žmogaus imunodeficito virusu atvejų skaičius
100 000 gyventojų**

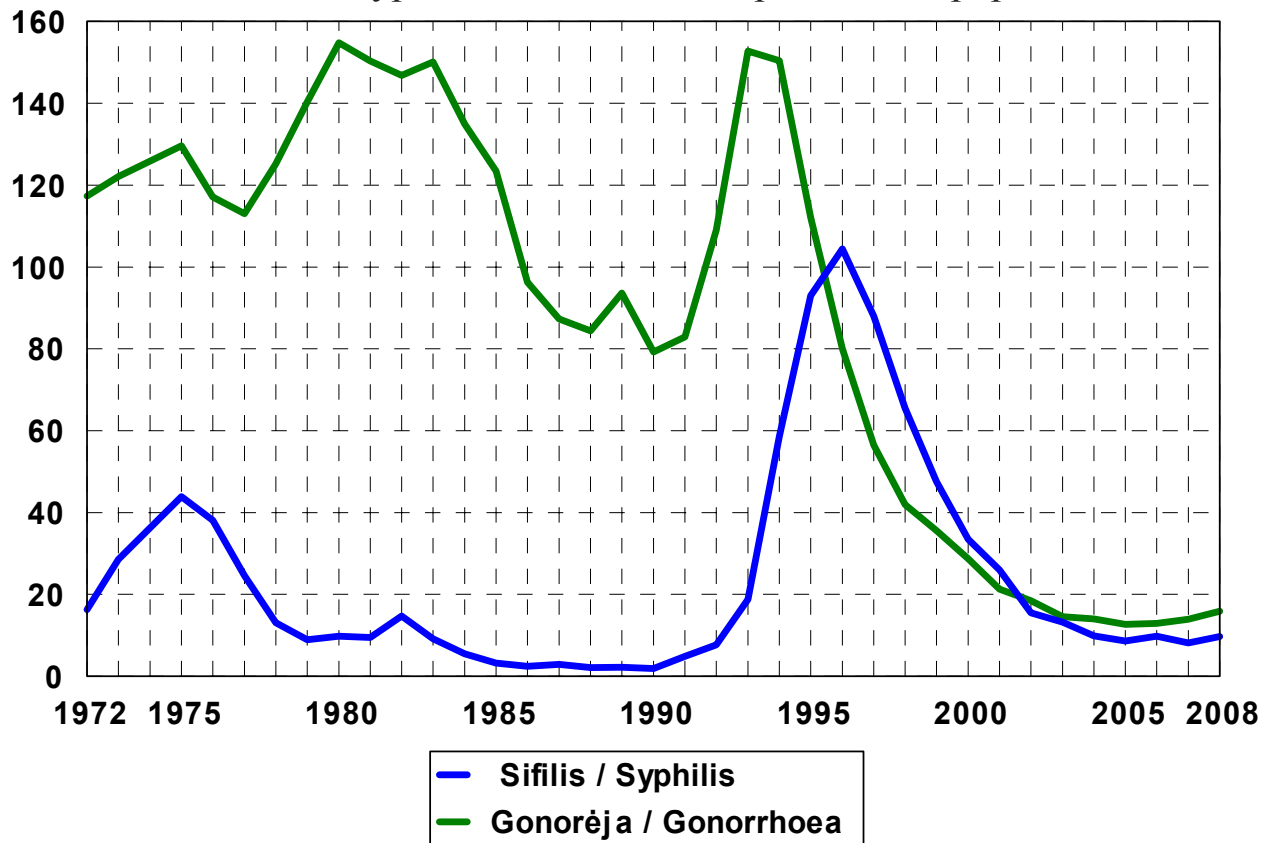
Incidence and Prevalence of HIV Positive per 100 000 population

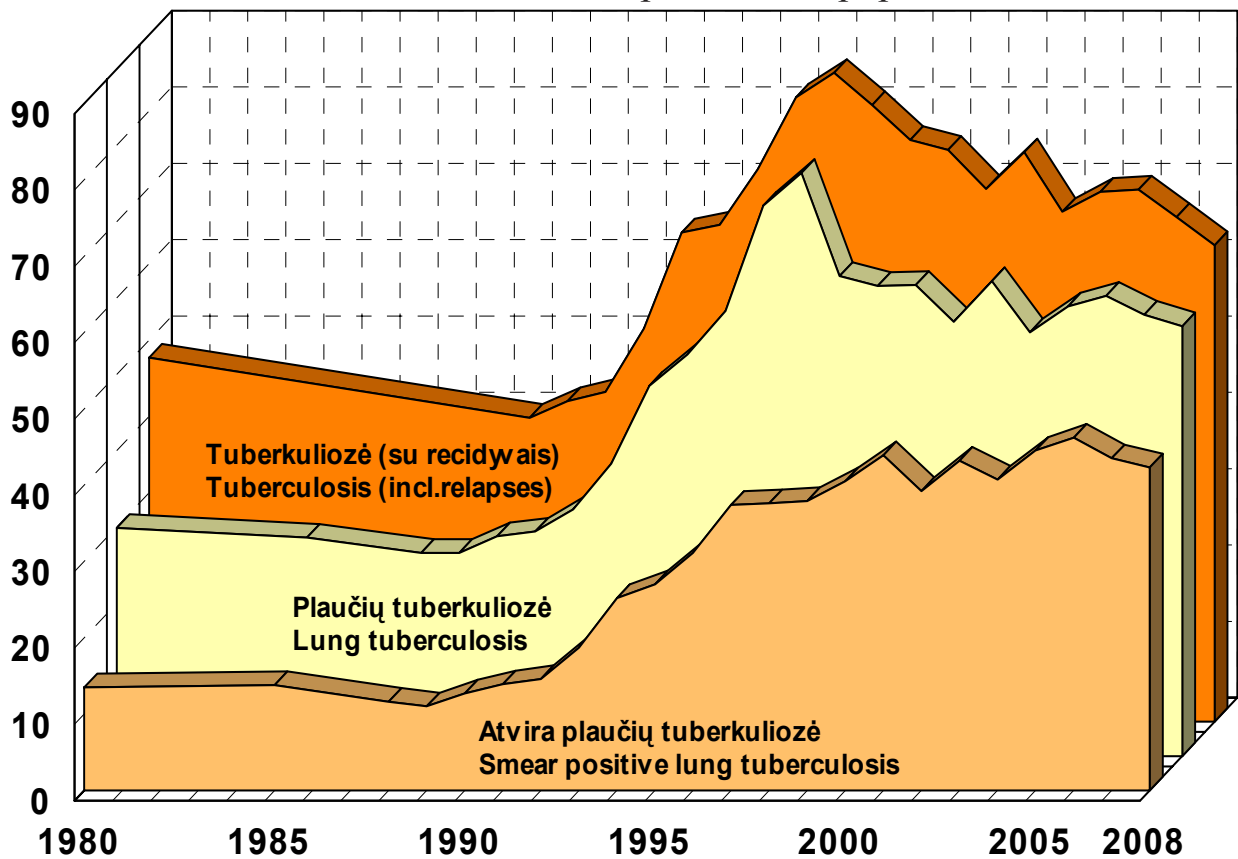
Sergamumas ir ligotumas AIDS 100 000 gyventojų
Incidence and Prevalence of AIDS per 100 000 population

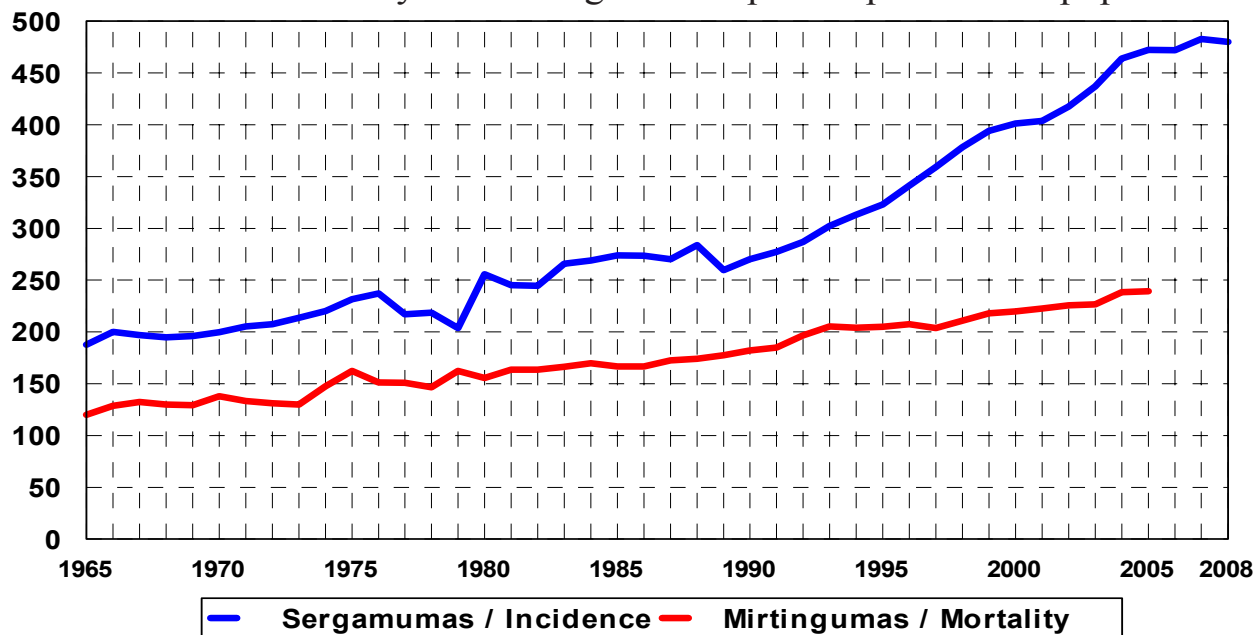
Sergamumas sifiliu ir gonorėja 100 000 gyventojų
Incidence of Syphilis and Gonorrhoea per 100 000 population

Sergamumas tuberkulioze 100 000 gyventojų
Incidence of Tuberculosis per 100 000 population

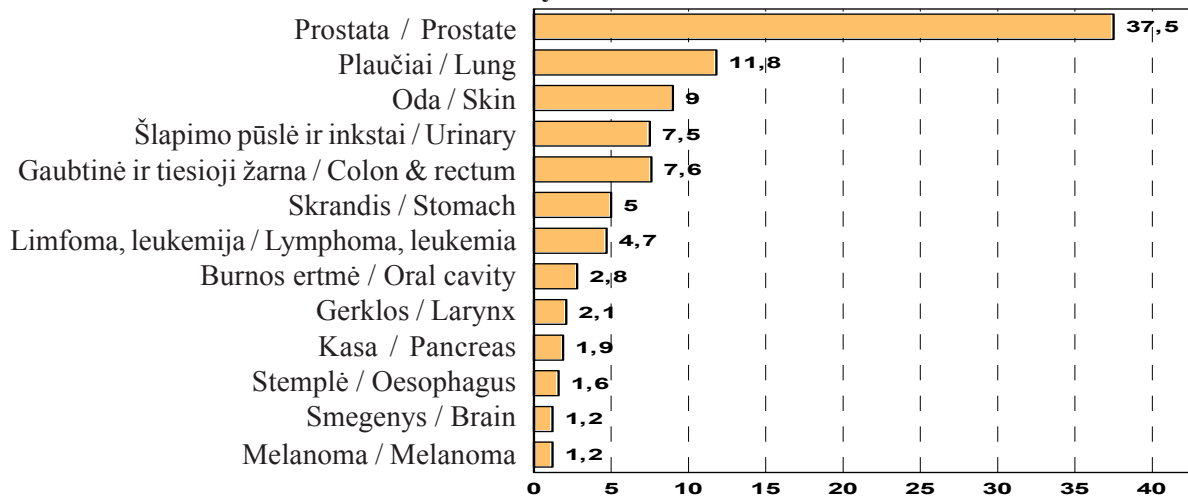
Sergamumas ir mirtingumas nuo piktybinių navikų 100 000 gyventojų Incidence and Mortality from Malignant Neoplasms per 100 000 population

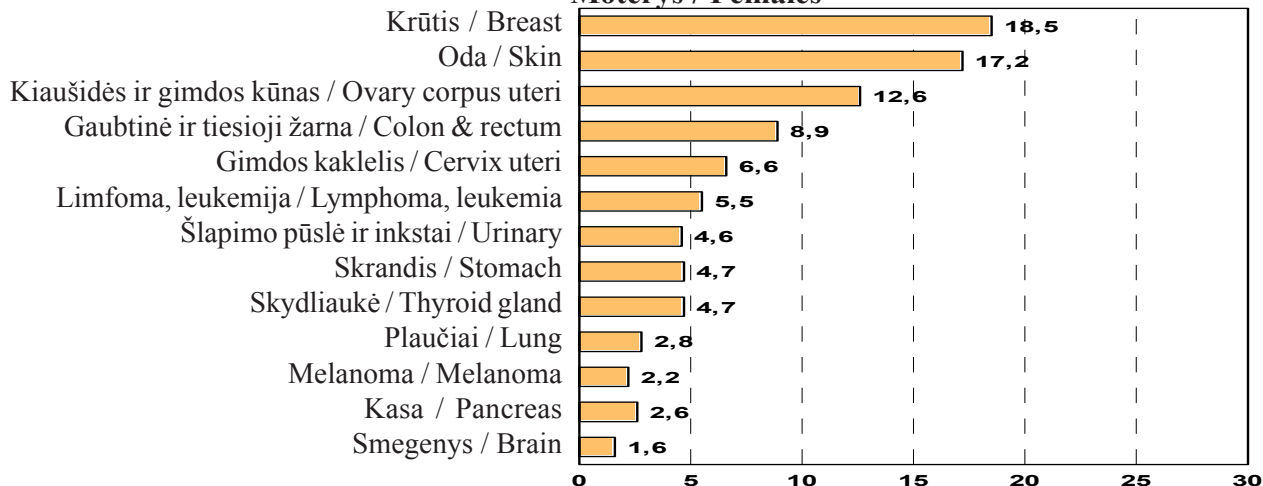
Sergamumo piktybiniais navikais struktūra pagal pagrindines lokalizacijas 2008 m., procentais

Structure of Incidence of Malignant Neoplasms by Main Sites in 2008 (%)

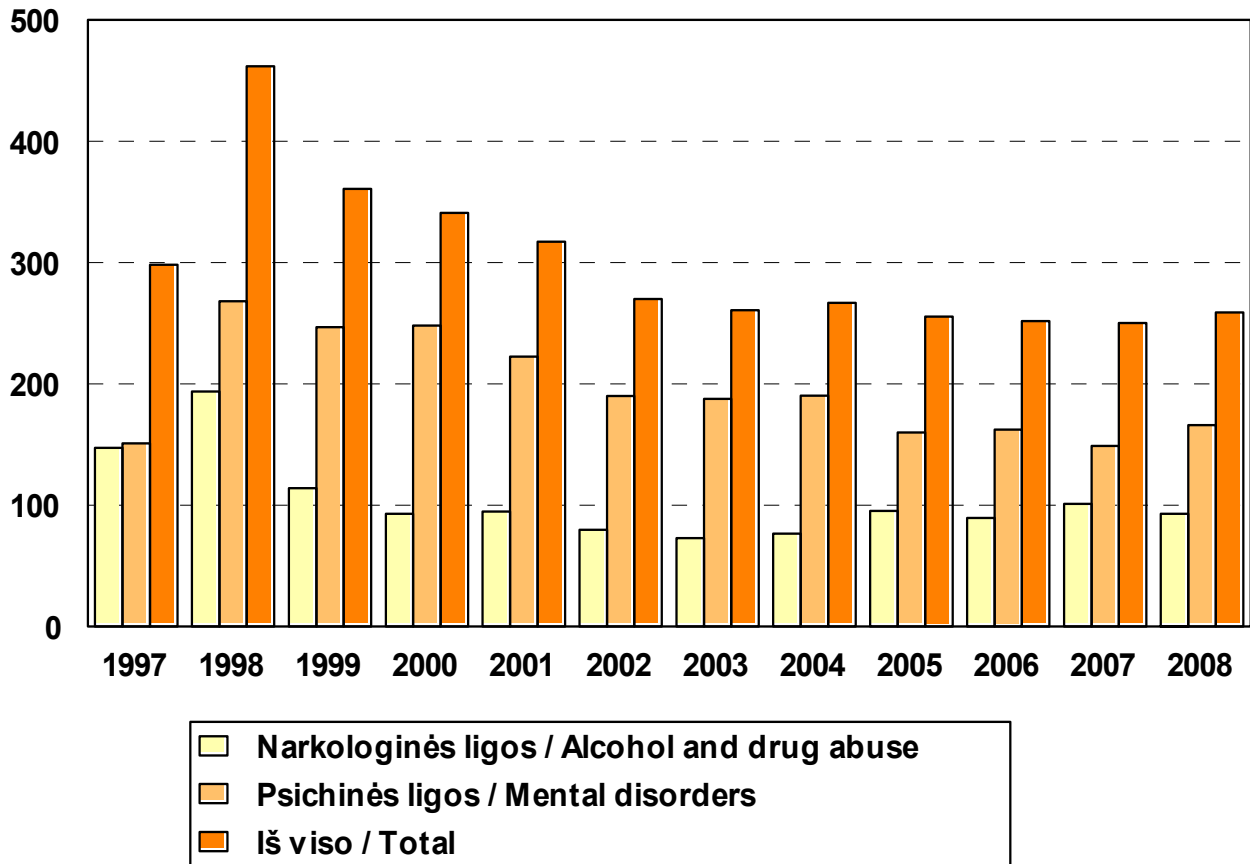
Vyrai / Males

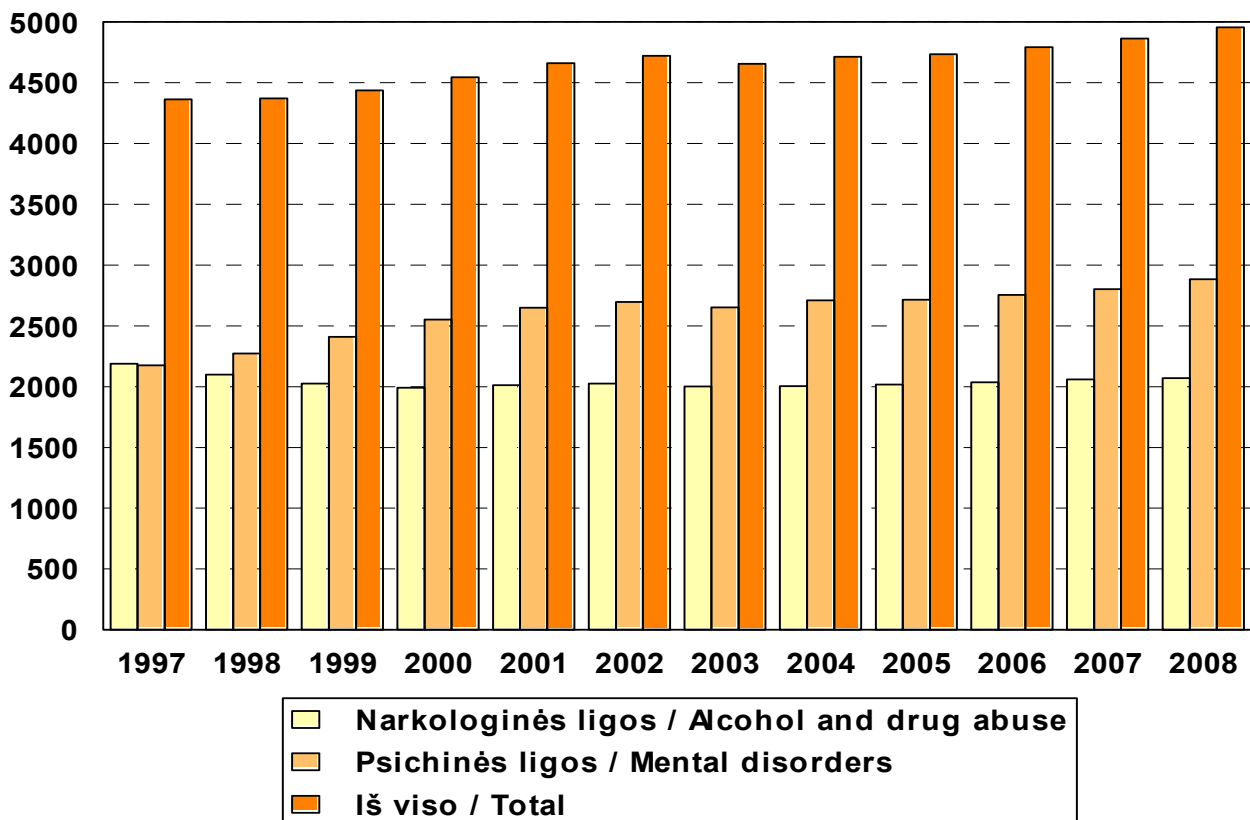
Moterys / Females

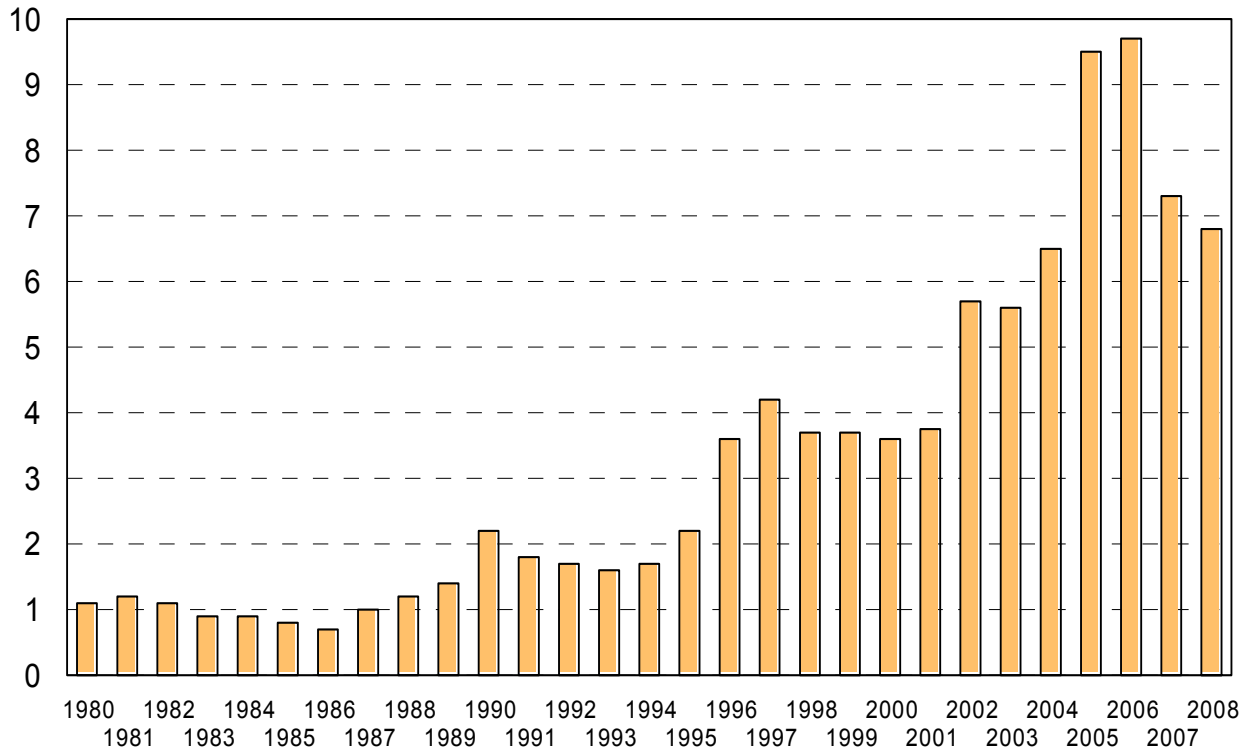
Sergamumas psichikos sutrikimais 100 000 gyventojų
 Incidence of Mental Disorders per 100 000 population

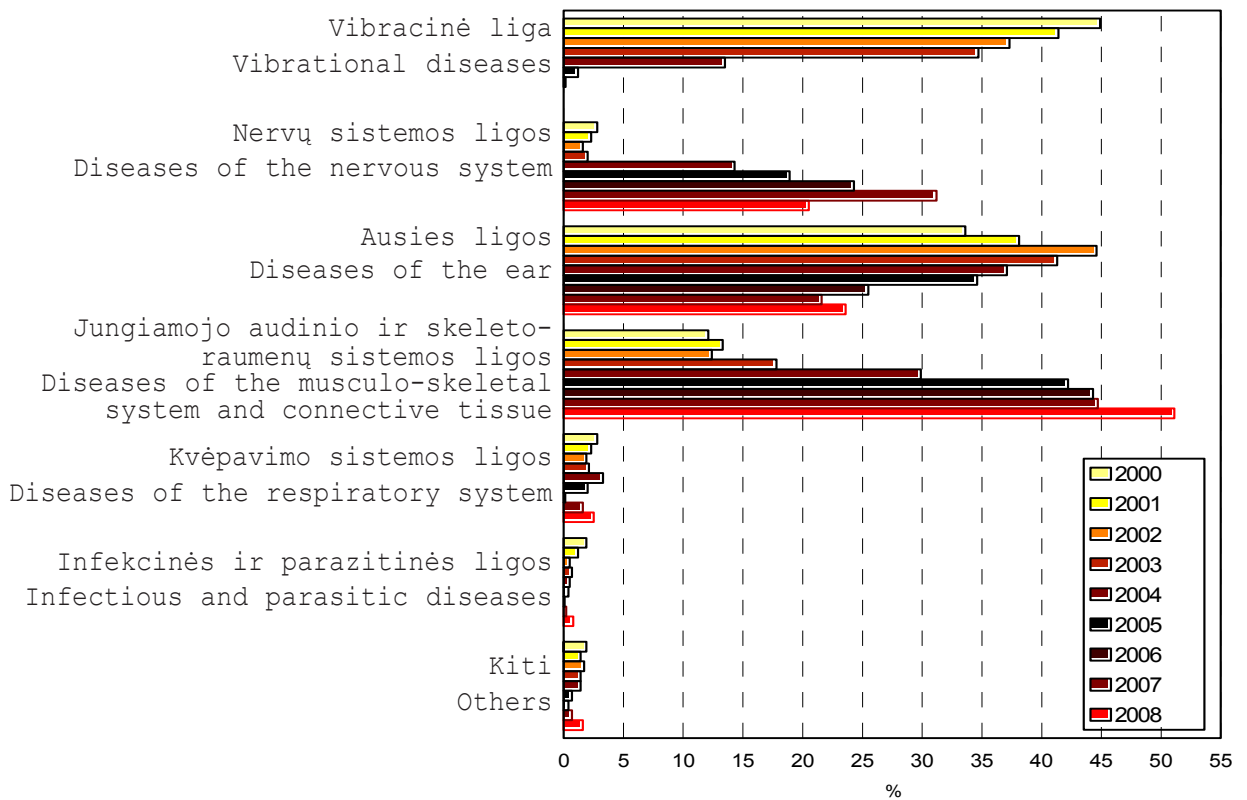
Ligotumas psichikos sutrikimais 100 000 gyventojų
 Prevalence of Mental Disorders per 100 000 population

Profesinis sergamumas 10 000 dirbančiųjų Occupational Diseases per 10 000 Employees

Profesinių ligų struktūra Structure of Occupational Diseases

Laikinas nedarbingumas pagal priežastis 2008m.
Temporal Disability by Causes in 2008

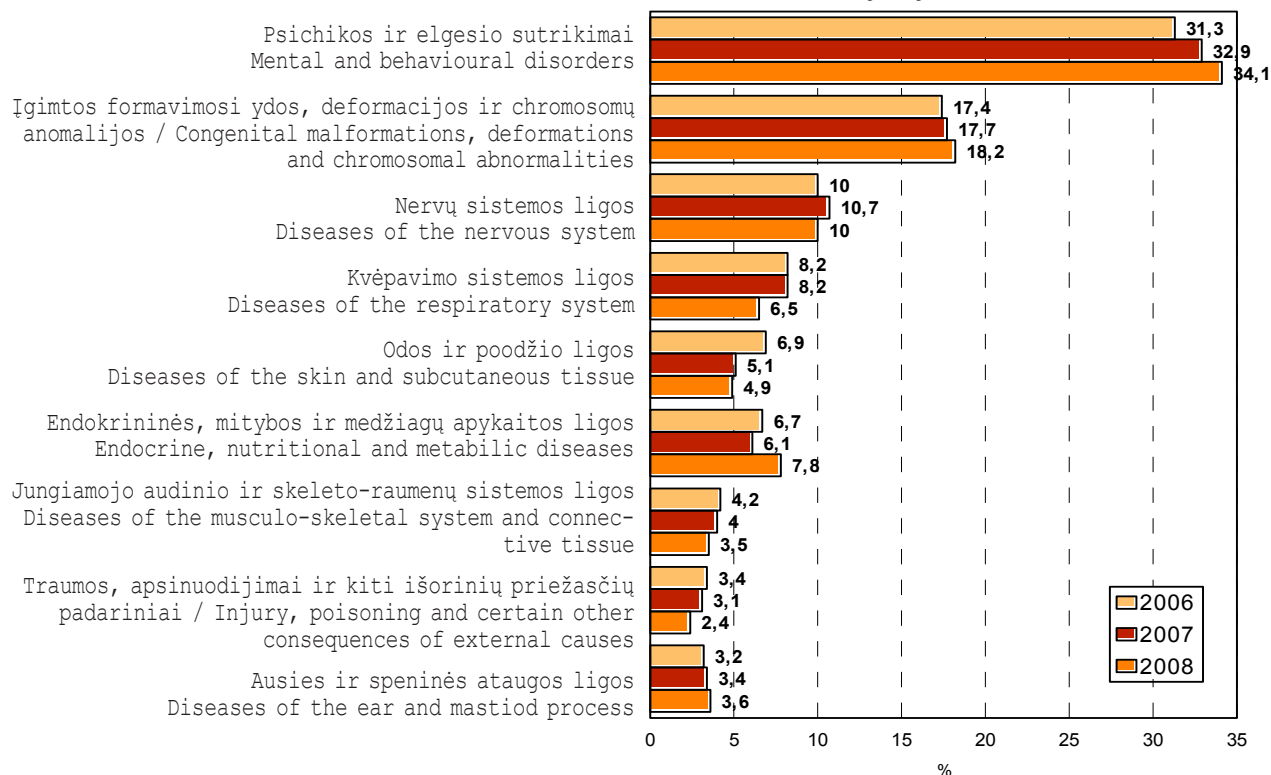
Nedarbingumo priežastys Causes of disability	Atvejų sk. 1000 apdraustuųjų Numb. of cases per 1000 insured persons	Apmokėtų d. sk. 1-am sk. 1-am apdraustajam Numb. of days per 1 insured persons	Vidutinė vieno atvejo trukmė (d.) Average length of one case (days)
Iš viso Total	571.21	7.35	12.85
Ligos Diseases	448.99	5.61	12.50
Profesinės ligos Occupational diseases	0.06	0.002	25.01
Nelaimingi atsitikimai darbe ir kelyje į darbą Accidents at work and on the way to work	4.52	0.16	35.77
Nelaimingi atsitikimai buityje Home accidents	55.57	1.14	20.47
Ligonų slaugymas Nursing	62.06	0.43	6.87

Asmenys, pirmą kartą pripažinti neįgaliaisiais
New Cases of Disability

	2004	2005	2006	2007	2008
Darbingame amžiuje / in working age: Pirmą kartą pripažinti neįgaliaisiais asmenys, iš viso New cases of disability, total	21263	22321	20430	25557	26676
iš jų / of which					
vyrai / males	11701	11874	10846	13351	14170
moterys / females	9562	10447	9584	12206	12506
1000 darbingo amžiaus asmenų, per 1000 persons in working age	10.1	10.5	9.6	12.0	12.5
iš jų / of which					
vyrai / males	11.1	11.2	10.2	12.6	13.4
moterys / females	9.1	9.9	8.9	11.3	11.6
Vaikai (0-17 m.) / Children (0-17)			2003	2177	2244
1000 vaikų / per 1000 children			2.8	3.2	3.4

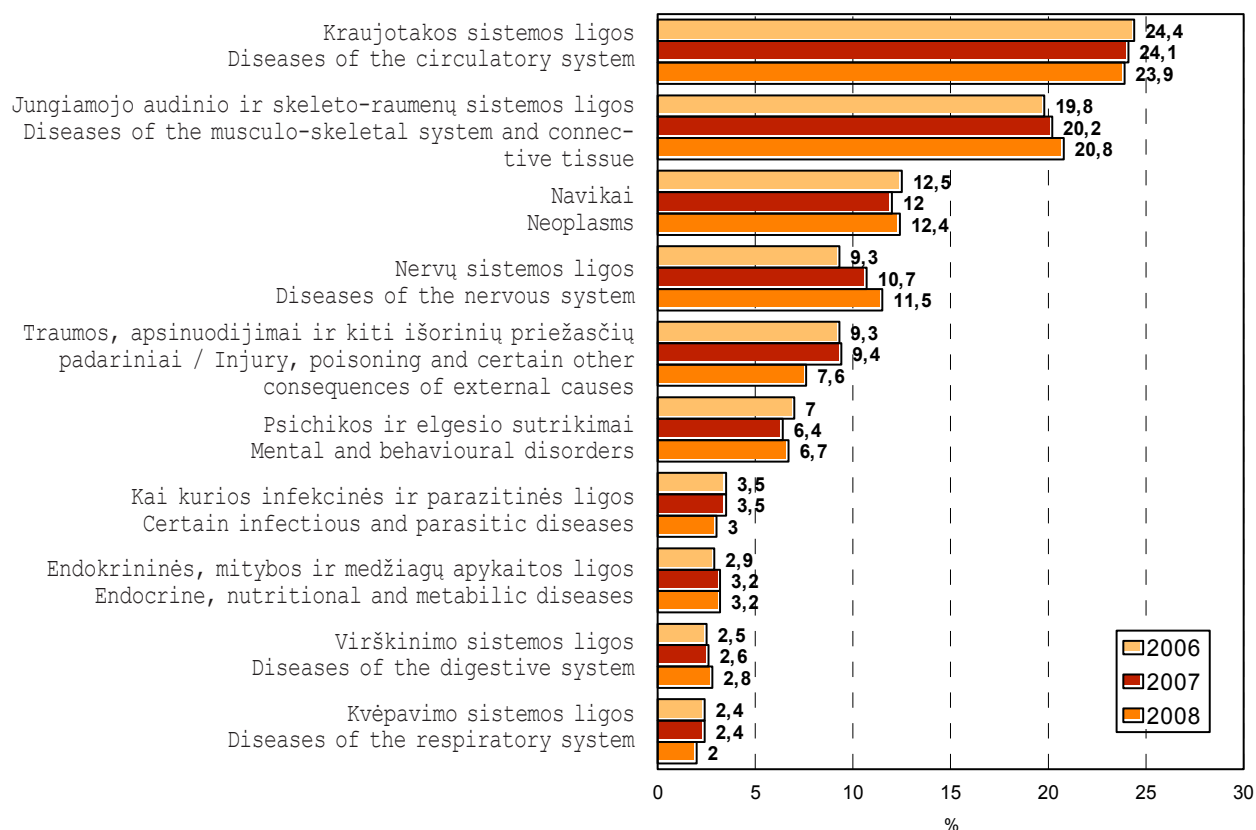
Vaikų, kuriems pirmą kartą nustatytas neįgalumo lygis, pasiskirtymas pagal ligas (proc.)

Structure of New Cases of Children Disability by Causes, %

Suaugusiųjų, kuriems pirmą kartą nustatytas neįgalumo lygis, pasiskirtymas pagal ligas (proc.)

Structure of New Cases of Adults Disability by Causes, %

IV. Sveikatos priežiūros išteklių

Pastaraisiais metais sveikatos priežiūros išteklių kito neženkiai. 2008 m. pabaigoje Lietuvoje įskaitant padalinius veikė 163 ligoninės, apie 430 pirminės sveikatos priežiūros įstaigų. Privačių sveikatos priežiūros įstaigų skaičiaus augimo tempai sulėtėjo. 2008 m. Lietuvoje buvo 2341 privačios sveikatos priežiūros įstaigos, iš jų 1403 pateikė metines ataskaitas (60 proc.). Tarp privačių sveikatos priežiūros įstaigų, atsiskaičiusių 2008 m., buvo 803 odontologinės įstaigos, 174 pirminės sveikatos priežiūros centrai, 14 medicininės reabilitacijos įstaigų, 4 greitosios medicinos pagalbos įstaigos, 12 ligoninių.

2008 m. pabaigoje iš viso Lietuvoje dirbo 13403 gydytojai (40/10 000 gyventojų) ir 2287 odontologai (6,8/10 000 gyv.). Praktikuojantys, t.y. dirbantys su pacientais, gydytojai, įskaitant rezidentus, sudaro 92 proc. visų gydytojų. Pastaraisiais metais gydytojų skaičius šiek tiek svyruoja. 25 proc. visų gydytojų ir 65 proc. visų odontologų dirba privačiose gydymo įstaigose, bet iš jų tik 8,3 proc. gydytojų ir net 44,2 proc. odontologų privati įstaiga yra pagrindinis darbas.

Nuo 2000 m. įvairių specialybių gydytojų skaičius kito nevienodai. Per šį laikotarpį licencijuotų šeimos (bendrosios praktikos) gydytojų skaičius padidėjo daugiau kaip 3 kartus, anesteziologų – 25 proc., ortopedų traumatologų – 24,6 proc. Labiausiai sumažėjo vaikų ligų gydytojų – 29 proc., vidaus ligų gydytojų – 25,9 proc., nes dalis jų persikvalifikavo į šeimos gydytojus.

Nuo 2000 m. specialistų su aukštesniu ar aukštesniu medicininio išsilavinimu (ne gydytojų) sumažėjo 13 proc. 2008 m. pabaigoje jų buvo 32093 arba 95,8/10 000-ių gyv., tarp jų 23976 slaugytojai arba 71,6/10 000-ių gyv.

2008 m. iš viso Lietuvoje funkcionavo 27358 lovos (81,7/10 000). Nuo 2000 m. stacionaro lovų skaičius sumažėjo 20 proc. 2007 m., pirmą kartą po ilgo mažėjimo laikotarpio, lovų skaičius nežymiai padidėjo. Šį pokytį sąlygojo slaugos lovų skaičiaus padidėjimas. Tačiau 2008 m. lovų skaičius vėl nežymiai sumažėjo. Nuo 2000 m. daugiausiai sumažėjo infekcinių ligų (51,3 proc.), otorinolaringologijos (50,7 proc.), tuberkuliozės (42,6 proc.), akušerijos ginekologijos (39,5 proc.), padidėjo slaugos (35,2 proc.) lovų skaičius.

IV. Health care resources

During last few years health care resources have not changed significantly. In 2008, there were 163 hospitals and about 430 primary health care institutions (including subdivisions) functioning in the health system. The increase of the number of private health care providers has slowed down. There were 2341 private health care establishments in 2008, but only 1403 (or 60%) of them presented annual reports on their activities and resources. From all private health care institutions that provided reports in 2008, there were 12 hospitals, 14 medical rehabilitation, 4 ambulance institutions, 174 primary health care institutions and 803 dentist offices.

At the end of 2008, there was a total of 13403 physicians (40 per 10000 inhabitants) and 2287 dentists (6.8/10000 inhabitants) working in Lithuania. 92% of all physicians were practising. Over the last years the number of physicians was fluctuating. 25% of all physicians and 65% of dentists worked in private health care institutions, but only 8.3% of all physicians and 44.2% of all dentists worked there full-time.

Since 2000 the number of physicians by different specialties has changed differently. During this period the number of family doctors (general practitioners) increased more than 3 times, the number of anaesthesiologists – by 25%, orthopaedists traumatologists – by 24.6%. The number of paediatricians decreased by 29%, internal physicians – by 25.9% as part of them was retrained to be family doctors.

Since 2000 the number of other specialists with higher medical education decreased by 13% and at the end of 2008 there were 32093 (95.8 per 10000 inhabitants) specialists, of which 23976 (71.6/10000) were nurses.

In 2008 there were 27358 hospital beds or 81.7 per 10000 inhabitants. Since 2000, the number of hospital beds has decreased by 20%. But in 2007, after long period of decrease, the number of hospital beds increased slightly, mostly because of increase of nursing beds. But in 2008 hospital beds has decreased again insignificantly. Since 2000 the beds reduction was highest in the departments of infectious diseases (51.3%), otorhinolaryngology (50.7%), tuberculosis (42.6%), obstetrics gynaecology (39.5%). The number of nursing beds has increased by 35.2%.

Sveikatos apsaugos įstaigų tinklas 2008 m.

Health Establishment Network in 2008

Istaigos tipas Type of institution	Istaigų skaičius Number
SAM, apskričių ir savivaldybių pavaldumo sveikatos priežiūros įstaigos*	
Health care institutions subordinate to Ministry of Health and Local Authorities*	
Ligoninės/Hospitals	149
iš jų/of which:	
Bendrojo pobūdžio ligoninės General hospitals	67
Slaugos ligoninės Nursing hospitals	49
Specializuotos ligoninės Specialized hospitals	29
iš jų/of which:	
- infekcinės infectious	2
- tuberkuliozės tuberculosis	9
- onkologijos oncology	2
- psichiatrijos psychiatric	11
- narkologijos narcology	5
Reabilitacijos ligoninės Rehabilitation hospitals	4
Ambulatorinės sveikatos priežiūros įstaigos Out-patient health care institutions	441
iš jų/of which:	
- poliklinikos policlinics	90
- pirminės sveikatos priežiūros centrai primary health care centres	90
- šeimos (bendrosios praktikos) gydytojo kabinetai family doctor (general practitioner) offices	31
- ambulatorijos ambulatories	181
- specializuotos poliklinikos specialized policlinics	42
- odontologijos poliklinikos ir kabinetai dentistry clinics	7
Medicinos punktai Medical stations (aid posts)	692
Greitosios medicinos pagalbos skyriai/stotys Ambulance units/stations	56/20
Kraujo donorystės skyriai/centrai Blood transfusion units/centres	3/1
Specializuoti ir apskričių visuomenės sveikatos centrai/filialai Specialized and county public health centres	40
Medicininės reabilitacijos įstaigos Rehabilitation institutions	9
Privačios sveikatos priežiūros įstaigos**	1403
Private health care institutions**	
iš jų/of which	
- ligoninės hospitals	12
- pirminės sveikatos priežiūros centrai primary health care centres	174
- odontologinės įstaigos dental institutions	803
- medicininės reabilitacijos įstaigos rehabilitation institutions	14
- greitosios medicinos pagalbos įstaigos ambulance institutions	4
Farmacinės įmonės Pharmaceutical institutions	579

* - įskaitant padalinius / incl. subdivisions

** - atskaitomi už 2008 m. / presented annuals reports for 2008

Ligoninių tinklas Lietuvoje 2008 m.

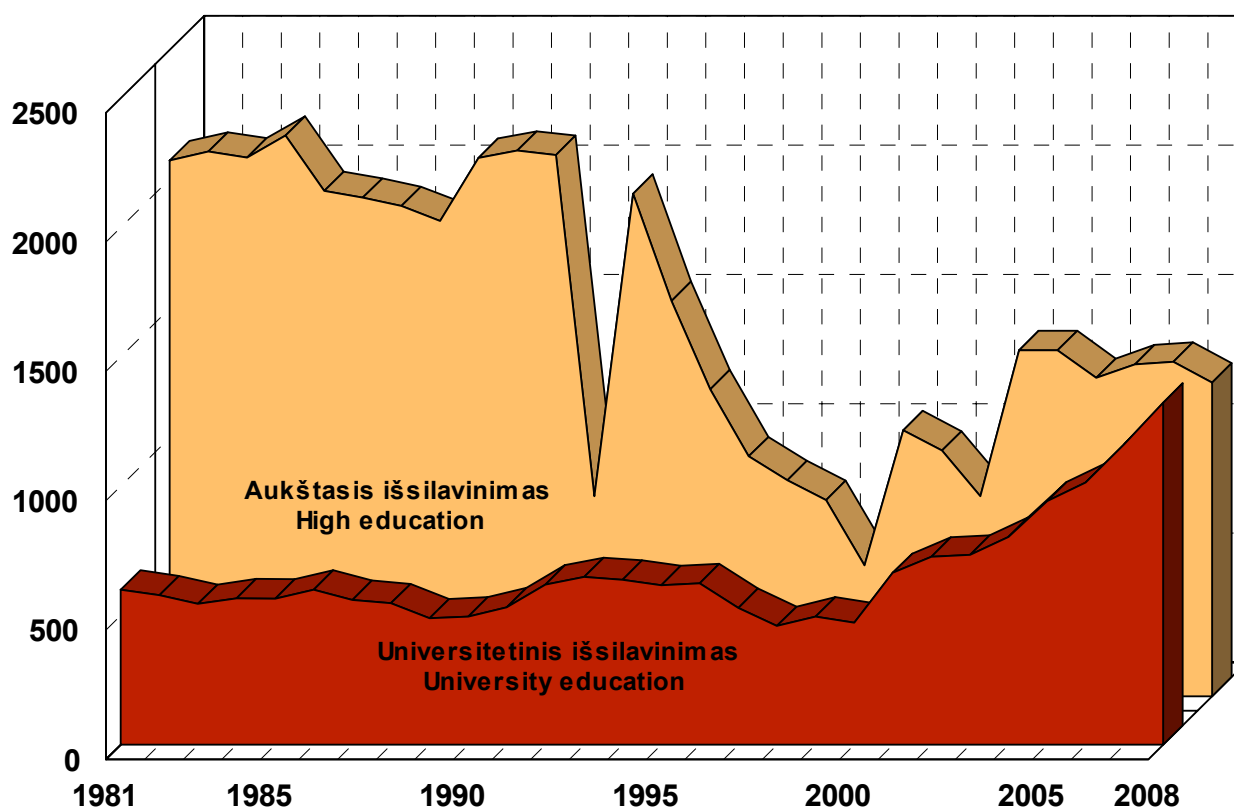
Hospital Network in Lithuania in 2008

- Bendrojo pobūdžio ligoninės
General hospitals
- ▮ Specializuotos ligoninės
Specialized hospitals
- ▮ Psichiatrijos ligoninės
Psychiatric hospitals
- ◇ Slaugos ligoninės
Nursing hospitals
- ❖ Reabilitacijos ligoninės
Rehabilitation hospitals

Medicinos darbuotojų parengimas 2006-2008m. Graduates by Medical Specialities in 2006-2008

	2006	2007	2008
Universitetų skaičius Number of Universities	4	4	4
Baigė specializuotas medicinos studijas Graduates of Medical Universities	1014	1162	1323
iš jų/of which:			
medicinos/clinical medicine	259	264	322
odontologijos/dentistry	112	116	141
farmacijos/pharmacy	82	97	150
slaugos/nursing	62	312	272
visuomenės sveikatos/public health	163	137	194
Baigė rezidentūrą Postgraduates of Medical Universities	478	554	608
Medicinos kolegijų skaičius Number of Medical Colleges	6	6	6
Baigė medicinos kolegijas Graduates of Medical Colleges	1284	1294	1213
iš jų/of which:			
slauga/nursing	600	621	416
akušerija/obstetrics	-	84	81
burnos priežiūra/dentistry	104	106	126
biomedicininė diagnostika/biomedical diagnostics	145	94	83
farmakoteknika/pharmacy assistants	110	18	107
dietologija/dietetics	19	24	27
fizinė medicina ir rehabilitacija/ physical medicine and rehabilitation	221	219	267

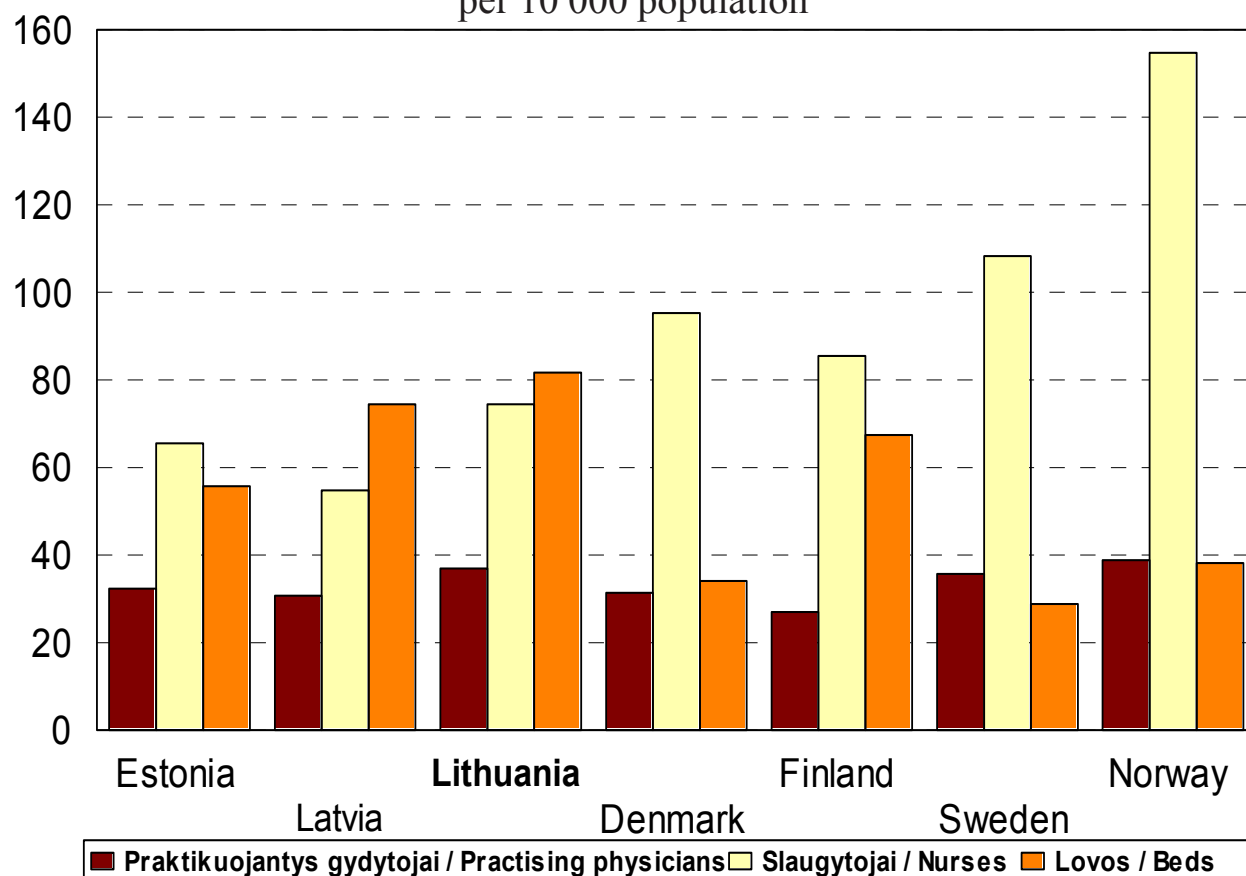
Medicinos personalo ir stacionarų lovų skaičius Number of Medical Personnel and Hospital Beds

	2004	2005	2006	2007	2008
Gydytojai* / Physicians*	13397	13650	13510	13729	13403
10 000 gyv./per 10 000 pop.	39.1	40.1	39.9	40.8	40.0
Gydytojai** / Physicians**	12180	12361	12349	12490	12358
10 000 gyv./per 10 000 pop.	35.6	36.3	36.5	37.1	36.9
Odontologai* / Dentists*	2272	2453	2249	2395	2287
10 000 gyv./per 10 000 pop.	6.6	7.2	6.6	7.1	6.8
Slaugytojai* / Nurses*	25620	25364	25169	24804	24908
10 000 gyv./per 10 000 pop.	74.8	74.5	74.4	73.7	74.4
Vaistininkai* / Pharmacists*	2300	2398	2184	2743	2721
10 000 gyv./per 10 000 pop.	6.7	7.1	6.5	8.2	8.1
Stacionaro lovos /Hospital beds	28972	27727	27114	27476	27358
10 000 gyv./per 10 000 pop.	84.6	81.5	80.1	81.6	81.7

* - aktyvus personalas / professionally active personnel
** - praktikuojantys / practising

Gydytojų, slaugytojų ir stacionarų lovų skaičius 10 000 gyventojų

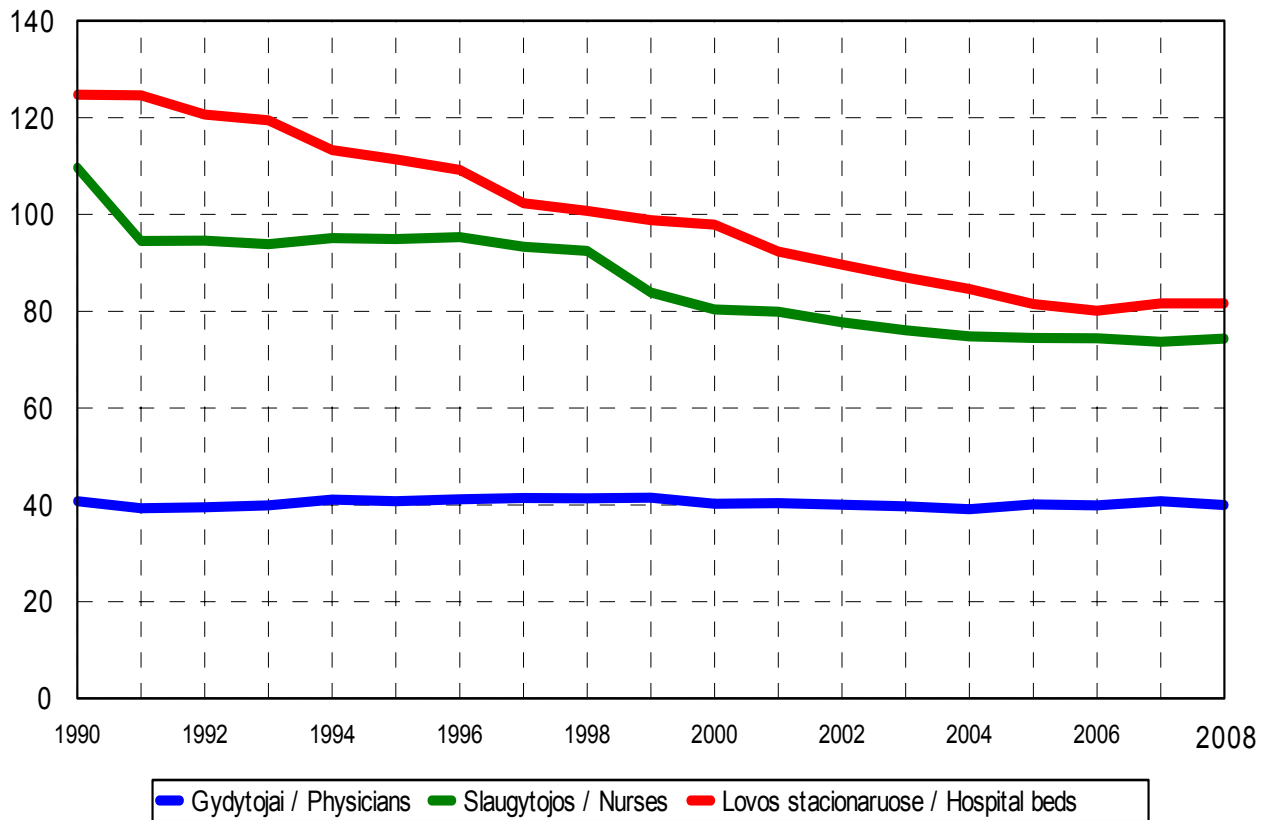
Number of Physicians, Nurses and Hospital Beds
per 10 000 population

Pastaba. PSO ir Eurostato 2006-2008 m. duomenys; Lietuvos duomenys 2008 m.

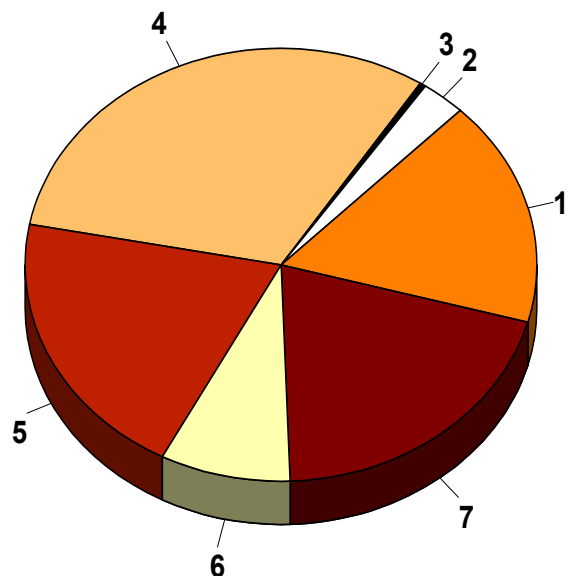
Note. WHO and Eurostat data for 2006-2008; Data for Lithuania for 2008.

Medicinos personalo ir stacionarų lovų skaičius 10 000 gyventojų Number of Medical Personnel and Hospital Beds per 10 000 population

Sveikatos įstaigų personalo struktūra 2008 m. Structure of Personnel at the Health Institutions in 2008

1 Gydytojai Physicians	17.4%
2 Odontologai Dentists	3.0%
3 Farmacininkai Pharmacists	0.5%
4 Slaugytojos Nurses	31.5%
5 Kiti medicinos ir nemedicinos specialistai Other medical and nonmedical specialists	19.7%
6 Pagalbinis medicinos personalas Auxiliary health personnel	7.7%
7 Kitas pagalbinis personalas Other auxiliary personnel	20.2%

Gydytojai pagal profesinę kvalifikaciją 2008 m. Physicians by Specialities in 2008

Specialybė Speciality	Abs.sk. Abs.numb.	10 000 gyv. per 10 000 pop.	proc. %
Iš viso/Total	13403	40.01	100.0
iš jų/of which:			
Šeimos gydytojo praktika Family doctors	1822	5.44	13.59
Vidaus ligos Internal medicine	3105	9.27	23.17
Vaikų ligos Paediatrics	1255	19.20*	9.36
Dietologija Dietetics	18	0.05	0.13
Chirurgija Surgery	857	2.56	6.39
Ortopedija traumatologija Orthopaedy traumatology	339	1.01	2.53
Vaikų chirurgija Children surgery	53	0.81*	0.40
Anesteziologija Anaesthesiology	664	1.98	4.95
Akušerija ginekologija Gynaecology (incl.obstetrics)	744	2.22	5.55
Oftalmologija Opthalmology	346	1.03	2.58
Otorinolaringologija Otorhinolaryngology	293	0.87	2.19
Psichiatrija Psychiatry	578	1.73	4.31
Genetika Genetics	16	0.05	0.12
Teisės medicina Forensic medicine	58	0.17	0.43
Fizinė medicina ir reabilitacija Rehabilitation	423	1.26	3.16
Patalogija Patology	67	0.20	0.50
Laboratorinė medicina Laboratory medicine	94	0.28	0.70
Radiologija Radiology	477	1.42	3.56
Epidemiologija Epidemiology	103	0.31	0.77
Higiiena Hygiene	177	0.53	1.32
Rezidentai Physicians in training	1319	3.94	9.84
Kiti Others	595	1.78	4.44

* - 10000 vaikų 0-17 m. / per 10000 children (0-17 years old)

Specialistai su aukštuoju ar aukštesniuoju medicinos išsilavinimu (ne gydytojai) pagal specialybes 2008 m. Medical Midpersonnel by Specialities in 2008

Specialybė Speciality	Abs.sk. Abs.numb.	10 000 gyv. per 10 000 pop.	proc. %
Iš viso/Total	32093	95.80	100.0
iš jų/of which:			
slaugytojas/nurse	23976	71.57	74.71
iš jų/of which:			
akušeris/midwife	932	2.78	2.90
fizinė medicina ir reabilitacija rehabilitation	1136	3.39	3.54
burnos priežiūra/dentistry	1762	5.26	5.49
iš jų/of which:			
dantų technikas/dental technician	476	1.42	1.48
laboratorinė diagnostika/laboratory medicine	2644	7.89	8.24
dietologija/dietetics	132	0.39	0.41

Stacionarų lovos pagal profilius 2008 m.
Hospital Beds by Specialities in 2008

Lovų profilis Bed speciality	lovų sk. bed number	10 000 gyv. per 10 000 pop.	proc. %
Iš viso / Total	27358	81.7	100.0
Vidaus ligų/Internal medicine	6527	19.5	23.9
Vaikų ligų/Paediatrics	1471	22.5*	5.4
Chirurgijos/Surgery	3439	10.3	12.6
Ortopedijos traumatologijos/ Orthopaedy traumatology	1198	3.6	4.4
Akušerijos ginekologijos/ Obstetrics gynaecology	1650	4.9	6.0
Oftalmologijos/Ophthalmology	305	0.9	1.1
Otolaringologijos/Otorhinolaryngology	309	0.9	1.1
Psichiatrijos/Psyciatry	3453	10.3	12.6
Onkologijos/Oncology	687	2.1	2.5
Infekcinių ligų/Infectious diseases	524	1.6	1.9
Tuberkuliozės/Tuberculosis	1267	3.8	4.6
Odontologijos/Dentistry	124	0.4	0.5
Slaugos/Nursing	4400	13.1	16.1
Reabilitacijos/Rehabilitation	1290	3.9	4.7
Kitos/Others	714	2.1	2.6

* - 10000-čių vaikų 0-17 m. / per 10000 children (0-17 years old)

**Medicinos personalas* ir stacionaro lovos apskritims
ir savivaldybėms pavaldžiose įstaigose 2008 m. 10 000 gyventojų**
Number of Medical Personnel and Hospital Beds
subordinate to Self-governments in 2008 per 10 000 population

	Gydytojai	Odontologai	Specialistai su aukštesniojo ir aukštesniojo medicinos išsilavinimu (ne gydytojai)	Stacionaro lovos
	Physicians	Dentists	Medical midpersonnel	Hospital beds
Iš viso/Total	26.0	5.7	73.4	55.8
Vilniaus apsk.	26.5	5.9	61.0	44.7
Kauno apsk.	29.8	8.0	63.1	48.1
Klaipėdos apsk.	32.0	6.1	94.1	80.4
Šiaulių apsk.	22.7	3.7	88.8	65.7
Panevėžio apsk.	26.8	4.9	90.5	68.6
Alytaus apsk.	24.3	5.3	78.5	61.4
Marijampolės apsk.	20.7	5.1	66.3	50.7
Tauragės apsk.	16.3	4.1	67.8	47.3
Telšių apsk.	17.6	4.2	73.9	46.1
Utenos apsk.	23.0	4.2	76.3	61.2

* - *ekonomiškai aktyvus personalas /economically active personnel*

Privačiai dirbantis medicinos personalas 2008 m.
Health Personnel in Private Health Care Institutions 2008

	Gydytojai	Odontologai	Specialistai su aukštesniojo ir aukštesniojo medicinos išsilavinimu (ne gydytojai)
	Physicians	Dentists	Medical midpersonnel
Iš viso/Total	3320	1497	3376
Vilniaus apsk.	971	408	903
Kauno apsk.	887	499	780
Klaipėdos apsk.	416	150	461
Šiaulių apsk.	179	71	157
Panevėžio apsk.	214	84	194
Alytaus apsk.	154	61	311
Marijampolės apsk.	171	74	146
Tauragės apsk.	67	39	92
Telšių apsk.	225	73	288
Utenos apsk.	35	38	45

V. Sveikatos priežiūros įstaigų veikla

Per 2008 m. vienas gyventojas pas gydytojus apsilankė vidutiniškai 7,0 karto. Privalomojo sveikatos draudimo informacinės sistemos SVEIDRA duomenimis 100 suaugusiųjų teko 634 apsilankymai, 100 vaikų – 735 apsilankymai.

Tarp visų apsilankymų beveik 70 proc. sudarė apsilankymai pas pirmines sveikatos priežiūros paslaugas tiekiančius gydytojus: suaugusiems teko 428, vaikams – 552 apsilankymai 100 gyventojų. 60,6 proc. pirminės sveikatos priežiūros paslaugų teikė šeimos (bendrosios praktikos) gydytojai, 13,2 proc. – vidaus ligų gydytojai, 11,7 proc. – vaikų ligų gydytojai. 100 gyventojų teko 202 apsilankymai pas gydytojus specialistus. Daugiausiai buvo lankomasi pas oftalmologą (26 apsilankymai 100 gyventojų), neurologą (23/100), otorinolaringologą (19,8/100), ortopedą traumatologą (16,6/100), kardiologą (14,7/100). Miestų savivaldybių gyventojai lankėsi dažniau (8,8 apsilankymo 1-am gyventojui) negu rajonų savivaldybių gyventojai (5,5 apsilankymo 1-am gyventojui).

Vienam gyventojui teko 0,9 apsilankymo pas odontologus. Šis rodiklis skiriasi miestų savivaldybėse (1,17) ir rajonų savivaldybėse (0,72). Tačiau dėl nepakankamo privačių odontologinių įstaigų atsiskaitymo, šie skaičiai gali būti didesni.

Nuo 2000 m. suteiktų greitosios medicinos pagalbos paslaugų skaičius mažėjo 22 proc. ir 2008 m. pasiekė 191/1000 gyv. Greitosios medicinos pagalbos paslaugų struktūroje vyrauja ūmūs susirgimai ir būklės (75,2 proc.) ir nelaimingi atsitikimai (13,5 proc.). Vaikams suteikta greitosios medicinos pagalba sudarė 10,8 proc.

Nepaisant vieno iš pagrindinių sveikatos priežiūros reformos uždavinių – mažinti stacionarių ligonių skaičių – pastaruoju metu hospitalizuotų ligonių skaičius mažėja lėtai. Nors nuo 1999 m. hospitalizacijų skaičius sumažėjo 100000 atvejų, tačiau 2008 m. palyginus su 2007 m. hospitalizuotų ligonių skaičius šiek tiek padidėjo: nuo 803 tūkst. iki 813 tūkst. atvejų arba nuo 237,8 iki 242,1/1000 gyventojų.

Per praėjusį dešimtmetį beveik stacionarų veikla intensyvėjo. 2008 m. mažėjant lovų skaičiui, trumpėjo vidutinis gulėjimo laikas ligoninėse, padidėjo lovos apyvarta, tačiau lovos funkcionavimas šiek tiek sumažėjo.

2008 m. lovos funkcionavimas siekė 284,9 dienas per metus. Daugiausiai buvo užimtos slaugos (342,9 d.), tuberkuliozės (309 d.), reabilitacijos (301,4 d.), psichiatrijos (294,7 d.) lovos, mažiausiai – akušerijos ginekologijos skyrių (223,1 d.) lovos.

V. The activity of health care institutions

One resident visited doctors 7 times over the year 2008. According to the data of the Compulsory Health Insurance Fund information system SVEIDRA, there were 634 visits per 100 adults and 735 visits per 100 children.

Visits to primary health care physicians accounted for 70% of all visits: 428 visits per 100 adults and 552 visits per 100 children. 60.6% of primary health services were provided by family doctors (general practitioners), 13.2% by internists, and 11.7% by paediatricians. There were 202 visits to outpatient specialists per 100 inhabitants. Most visits were made to ophthalmologists (26 visits per 100 inhabitants), neurologists (23/100), otorhinolaryngologists (19.8/100), orthopaedists traumatologists (16.6/100), and cardiologists (14.7/100). Inhabitants of cities municipalities visited out-patient health care institutions more often (8.8 visits per 1 inhabitant) than inhabitants of districts municipalities (5.5 visits per 1 inhabitant).

In 2008 there were 0.9 visits per 1 inhabitant to dentists. Inhabitants of cities municipalities visited dentists more often (1.17 visits per 1 inhabitant) than inhabitants of districts municipalities (0.72 visits per 1 inhabitant). However, due to only partial reporting of private dentists these figures can be higher.

Since the year 2000 the volume of the services provided decreased by 22% up to 191 cases per 1000 inhabitants in 2008. The structure of first aid is dominated by acute illnesses and conditions (75.2%) and accidents (13.5%). First aid services rendered to children accounted for 10.8%.

In spite of the task of health care reform to reduce the number of inpatient, the admission rate is decreasing very slowly. Since 1999 the number of admissions was decreased by 100000 cases. But in 2008 compared with 2007 the number of admissions has increased from 803 thousand to 813 thousand or from 237.8 to 242.1 cases per 1000 population.

During the period of ten years the activities of hospital beds has become more intensive: with decrease of hospital beds, the average length of stay has become shorter, bed turnover higher, bed occupancy has decreased slightly.

In 2008 bed's occupancy was 284.9 days per year. The longest occupancy was in nursing (342.9 days), tuberculosis (309 days), rehabilitation (301.4 days), psychiatry (294.7 days) departments, and the shortest - in obstetrics gynaecology (223.1 days) departments.

In 2008 the bed turnover reached 29.7 and bed turnover of so called "acute care beds" (all hospital beds excluding tuberculosis, nursing, psychiatry and

Lovos apyvaršos rodiklis 2008 metais pasiekė 29,7, o taip vadinamų aktyvaus gydymo (t.y. be tuberkuliozės, slaugos, psichiatrijos ir reabilitacijos) lovų – net 42 kartus. Vidutinis gulėjimo laikas sutrumpėjo nuo 11,2 dienų 2000 m. iki 9,6 dienų 2008 m. Ilgiausias gulėjimo laikas buvo tuberkuliozės (68,5 dienos), slaugos (48), psichiatrijos (25,8), reabilitacijos (22,5), trumpiausias – oftalmologijos (3,0), akušerijos ginekologijos (3,9), otorinolaringologiniuose (3,9) skyriuose.

Stacionarinis letališkumas, pastaraisiais metais didėjęs, 2008 metais šiek tiek sumažėjo ir pasiekė 2,49 proc. (2000 m. – 1,75, 2007 m. – 2,53 proc.).

2008 m. pagal hospitalizavimo priežastis tarp suaugusiųjų ženkliai išsiskiria kraujotakos sistemos ligos: 59,0 atvejai 1000 gyventojų, navikai (25,6/1000), nėštumas, gimdymas ir pogimdyminis laikotarpis (22,7/1000), virškinimo sistemos ligos (19,4/1000) bei traumos ir apsinuodijimai (19,1/1000). Vaikai (0-17 m.) dažniausiai buvo hospitalizuojami dėl kvėpavimo sistemos ligų (57,0/1000), infekcinių ir parazitinių ligų (23,7/1000), traumų ir apsinuodijimų (18,9/1000), perinatalinio periodo (18,9/1000), virškinimo sistemos ligų (17,7/1000).

Siekiant efektyviai, veiksmingai ir našiai taikyti stacionarinį gydymą, šalies ligoninės skatinamos diegti naujas medicininės technologijas, gydymo metodus, tarp jų ir dienos stacionaro paslaugas. Pagal tarptautinį statistinį apibrėžimą stacionaro dienos ligoniu vadinamas ligonis, formaliai hospitalizuotas diagnostikai, gydymui, procedūroms ir/arba operacijai, planuojant jį išrašyti į namus tą pačią dieną. Jei ligonis dėl kokių nors priežasčių paliekamas per naktį, jis nebelaikomas dienos ligoniu. Įvairiose šalyse šis apibrėžimas taikomas nevienodai, nes dienos stacionaro ligonį galima registruoti kaip ambulatorinį apsilankymą ar procedūrą, pvz.: hemodializės, chemoterapijos procedūros, ambulatorinė chirurgija.

Šiuo metu apskaitos tikslu dienos stacionaro ligoniai yra skaičiuojami kaip ligoniai, formaliai hospitalizuoti į stacionarą ir išrašyti į namus tą pačią dieną. SVEIDROS duomenimis šių ligonių skaičius kasmet didėja: 2001 m. dienos ligoniai sudarė 1,3 proc. visų stacionaro ligonių, o 2008 m. jų jau buvo 6,6 proc. 2008 m. buvo atlikta daugiau kaip 42 tūkst. operacijų stacionaro dienos ligoniams. Tai sudarė 14,4 proc. visų stacionare atliktų chirurginių operacijų. Dažniausiai dienos stacionaro sąlygomis buvo atliekamos odos ir poodinio audinio operacijos (39,4 proc. visų odos ir poodinio audinio operacijų), vyrų lyties organų operacijos (29,6 proc.), moters lyties organų operacijos (24,7 proc.).

rehabilitation beds) reached 42. The average length of stay has shortened from 11.2 days in 2000 to 9.6 days in 2008. The longest length of stay was in tuberculosis (68.5 days), nursing (48 days), psychiatry (25.8 days), rehabilitation (22.5 days) departments, shortest – in ophthalmology (3.0 days), obstetrics gynaecology (3.9 days), otorhinolaryngology (3.9 days) departments.

Inpatient mortality was increasing for last years, but has decreased in 2008 and amounted to 2.49% (1.75% in 2000, 2.53 in 2007).

Among the main reasons of adult (aged 18 and over) admissions in 2008 diseases of the circulatory system diverge considerably – 59.0 cases per 1000 inhabitants, followed by neoplasms (25.6/1000), pregnancy, childbirth and puerperium (22.7/1000), diseases of the digestive system (19.4/1000), injury and poisoning (19.1/1000). Children (aged 0-17) were most often admitted due to diseases of the respiratory system (57.0 per 1000 inhabitants), infectious and parasitic diseases (23.7/1000), injury and poisoning (18.9/1000), perinatal period (18.9), diseases of the digestive system (17.7/1000).

In order to use inpatient treatment effectively, hospitals are encouraged to apply new medical technologies and treatment methods, including day cases in hospitals. According to the international statistical definition, a day case is a patient who is officially admitted for diagnostics, treatment, procedures and/or surgery, intending to discharge him/her on the same day. If the patient stays overnight, he/she shall not be considered a day case. This definition is not applied uniformly in different countries, as it is often possible to register a day cases as an outpatient visit or procedure, e.g. haemodialysis, chemotherapy procedures, outpatient surgery.

Currently, day cases for statistical purposes are calculated as patients formally admitted to hospital and discharged on the same day. According to the data of the Compulsory Health Insurance Fund information system SVEIDRA, the number of day cases is increasing every year. In 2001, day cases made up 1.3% of all inpatients, whereas in 2008 – 6.6%. More than 42 thousand surgeries were done to day case patients in 2008. They amounted to 14.4% of all surgeries done for hospital patients. Even 39.4% of day surgery operations were operations on skin and subcutaneous tissue, 29.6% - on male's genital organs, 24.7% - on female's genitals.

Apsilankymai pas gydytojus Visits to Physicians

	2006	2007	2008
Apsilankymų skaičius (tūkst.) Number of visits (thous)	22320.5	23106.2	23523.7
1-am gyv./per 1 pop.	6.6	6.9	7.0
iš jų / of which:			
apsilankymų skaičius pirminiame lygyje (tūkst.) number of visits in primary care (thous)	14783.1	15457.2	15634.6
1-am gyv./per 1 pop.	4.4	4.6	4.7
Apsilankymų pas odontologus skaičius (tūkst.) Number of visits to dentists (thousands)	3340.9	3575.7	3082.0
1-am gyv./per 1 pop.	1.0	1.1	0.9

Tyrimai ir procedūros Examinations and Procedures

Tyrimų ir procedūrų rūšys Type of examinations and procedures	Abs.sk. Abs.numb.		100 gyv. per 100 pop.	
	2007	2008	2007	2008
Laboratoriniai tyrimai Laboratory examinations	28350067	31064697	839.9	925.1
iš jų/of which:				
hematologiniai hematological	7850475	7507224	232.6	223.6
citologiniai cytological	199983	214865	5.9	6.4
biocheminiai biochemical	10699124	12227711	317.0	364.1
mikrobiologiniai microbiological	1087876	1124343	32.2	33.5
imunologiniai immunological	1299891	1271561	38.5	37.9
Endoskopiniai tyrimai Endoscopy examinations	237043	262386	7.0	7.8
Rentgenologiniai tyrimai X-ray diagnostics	3739543	3664094	110.8	109.1
Ultragarsiniai tyrimai Ultra-sound examinations	1339269	1503938	39.7	44.8
Funkcinės diagnostikos procedūros Functional diagnostic procedures	1976346	2000257	58.5	59.6
Fizinės medicinos ir reabilitacijos procedūros Procedures in physical medicine and rehabilitation	9236221	8994500	273.6	267.8
Patologinės anatomijos tyrimai Pathologic anatomy tests	1764	1514	3.9*	3.5*
Teismo medicinos ekspertizės Forensic medicine tests	10876	9277	23.8*	21.2*

* - 100 mirusiųjų / per 100 deaths

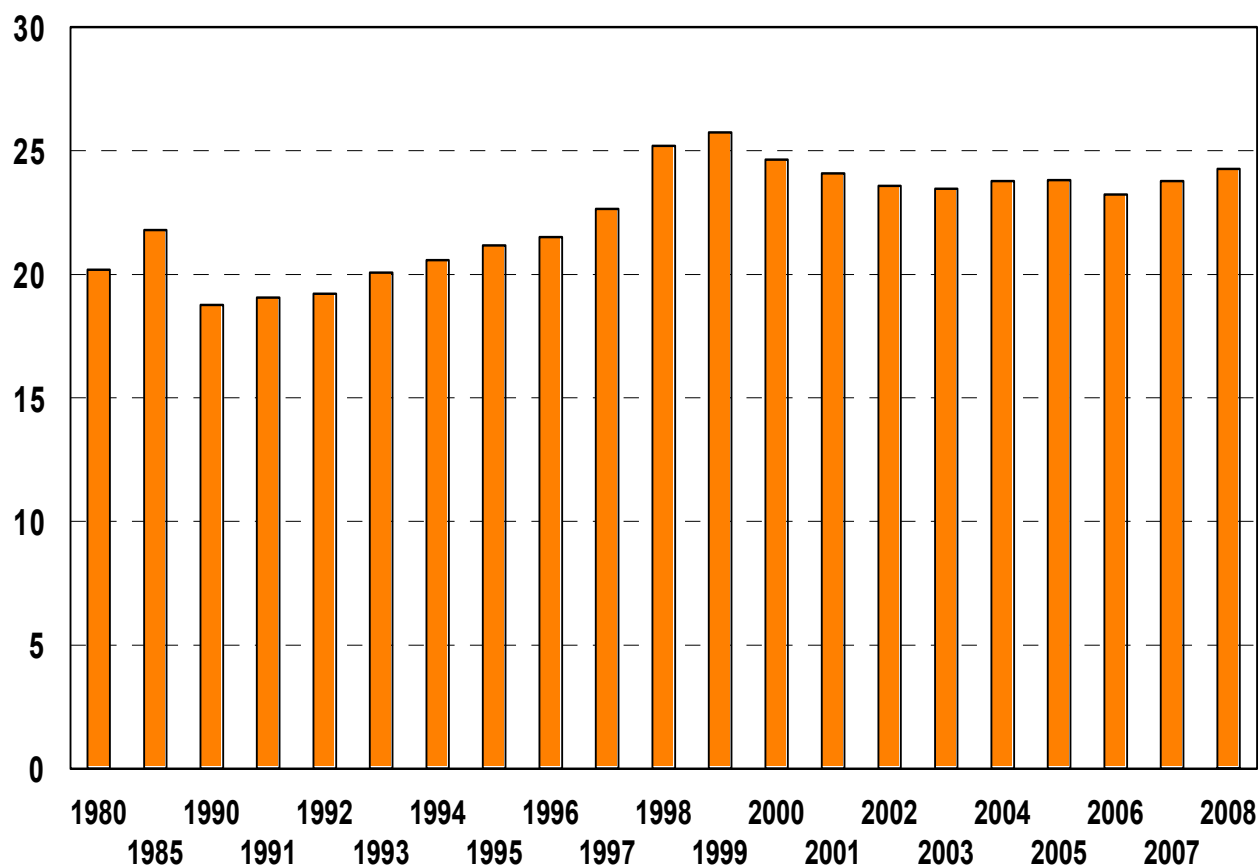
Pagrindiniai stacionarų veiklos rodikliai

The Main Indicators of Hospital Activities

	2005	2006	2007	2008
Stacionaro ligonių skaičius Number of discharges	812666	788426	802645	812879
100 gyv./per 100 pop.	23.8	23.2	23.8	24.2
Vidutinė gulėjimo trukmė Average length of stay	10.2	10.0	9.9	9.6
Lovos užimtumas Bed occupancy	295.6	292.3	291.0	284.9
Lovos apyvarta Bed turnover	29.0	29.1	29.5	29.7
Letališkumas, % Death, %	2.28	2.47	2.53	2.49
Iš stacionaro ligonių - dienos ligoniai From total number of discharges - number of day cases	28064	30176	46457	53976
dalis (%) nuo visų stacionaro ligonių % of total number of discharges	3.5	3.8	5.8	6.6

Stacionaro ligonių skaičius 100 gyventojų

Number of Discharges per 100 population

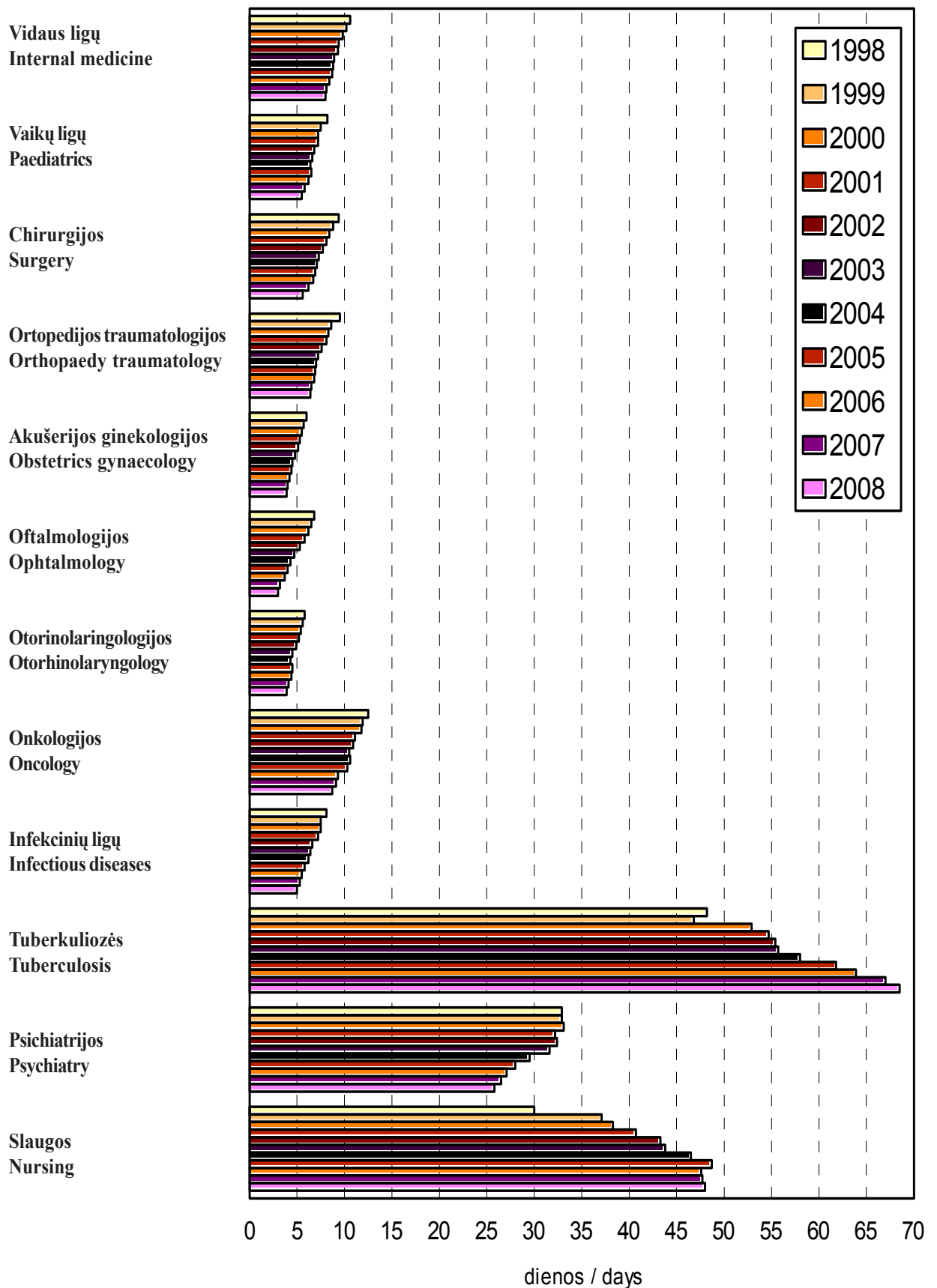

Stacionaro lovų veikla pagal profilius 2008 m. Hospital Bed Utilization by Specialities in 2008

Profilis Speciality	Hospitalizacija 1000 gyv. Admissions per 1000 pop.	Lovos užimtumas Bed occupancy	Vidutinė gulėjimo trukmė Average length of stay	Lovos apyvarta Bed turnover	Letališkumas Deaths (%)
Iš viso/Total iš jų/of which:	242.1	284.9	9.6	29.7	2.49
Vidaus ligų Internal medicine	68.8	289.1	8.0	36.0	2.20
Vaikų ligų Paediatrics	94.0*	245.5	5.5	44.4	0.04
Chirurgijos Surgery	46.2	257.7	5.6	45.9	0.80
Ortopedijos traumatologijos Orthopaedy traumatology	14.2	267.1	6.4	41.6	0.28
Akušerijos ginekologijos Obstetrics gynaecology	28.1	223.1	3.9	57.4	0.03
Oftalmologijos Ophtalmology	7.1	233.3	3.0	78.5	-
Otorinolaringologijos Otorhinolaryngology	5.8	246.4	3.9	63.2	0.03
Psichiatrijos Psychiatry	11.3	294.7	25.8	11.4	0.45
Onkologijos Oncology	6.6	286.8	8.7	32.8	2.02
Infekcinių ligų Infectious diseases	7.2	249.3	5.0	49.9	0.13
Tuberkuliozės Tuberculosis	1.6	309.0	68.5	4.5	4.74
Odontologijos Dentistry	1.9	271.0	5.4	50.3	0.06
Slaugos Nursing	9.0	342.9	48.0	7.1	21.83
Reabilitacijos Rehabilitation	4.8	301.4	22.5	13.4	0.17

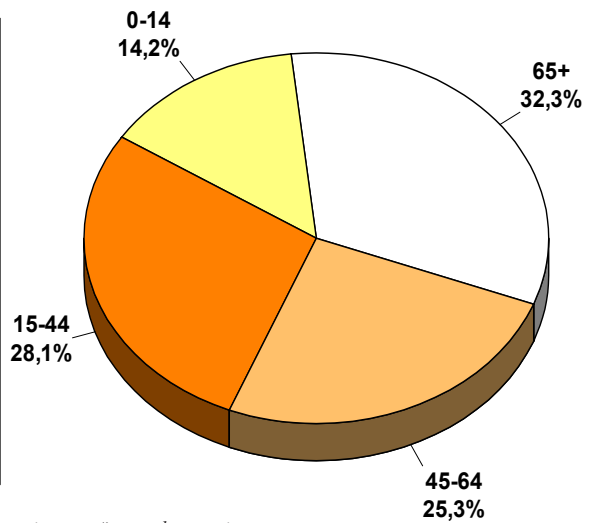
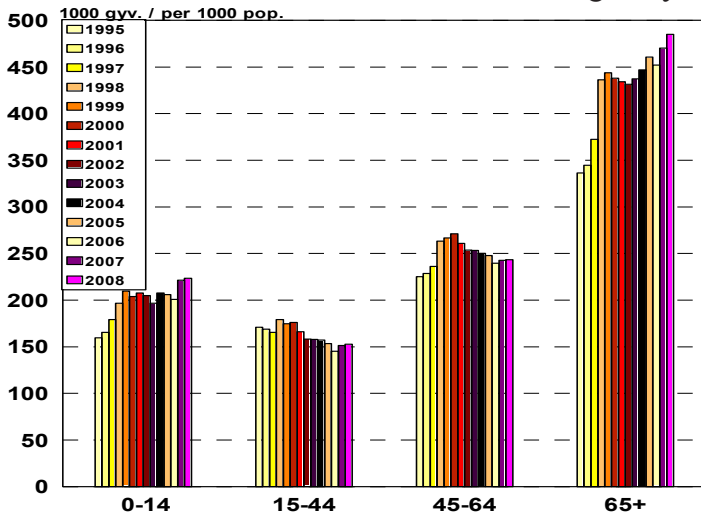
* - 1000 vaikų 0-17 m. / per 1000 children (0-17 years old)

Vidutinis gulėjimo laikas Average Length of Stay

Stacionaro ligoniai pagal amžių 2008 m.

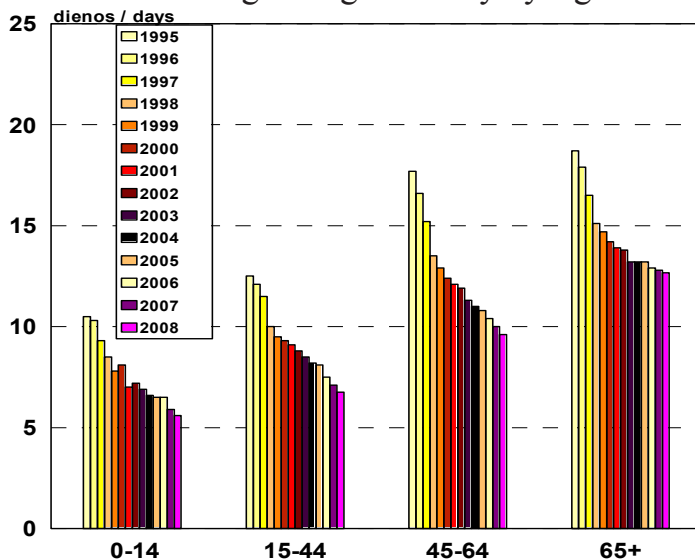
Discharges by Age in 2008

Pastaba. 1995-1999 m. duomenys neperskaičiuoti pagal 2001 m. gyventojų surašymo duomenis
 Note. Data for 1995-1999 is not recalculated according to data of population census of 2001

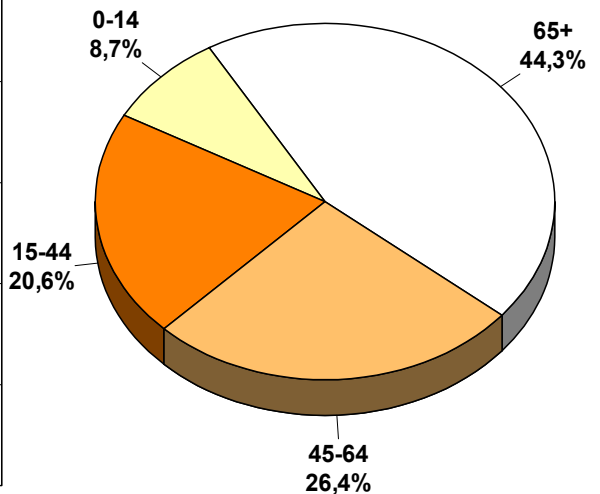
Vidutinis gulėjimo laikas pagal amžių

Average Length of Stay by Age

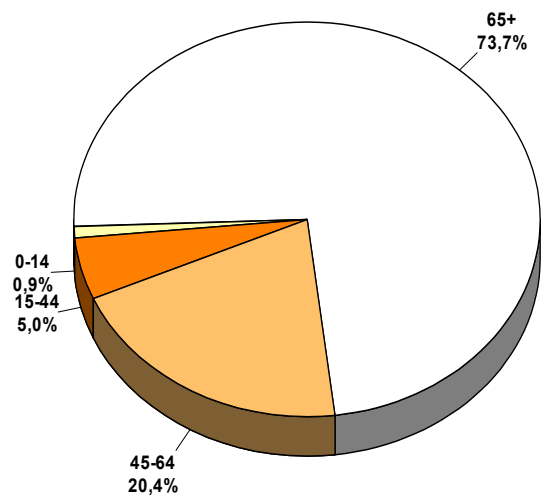
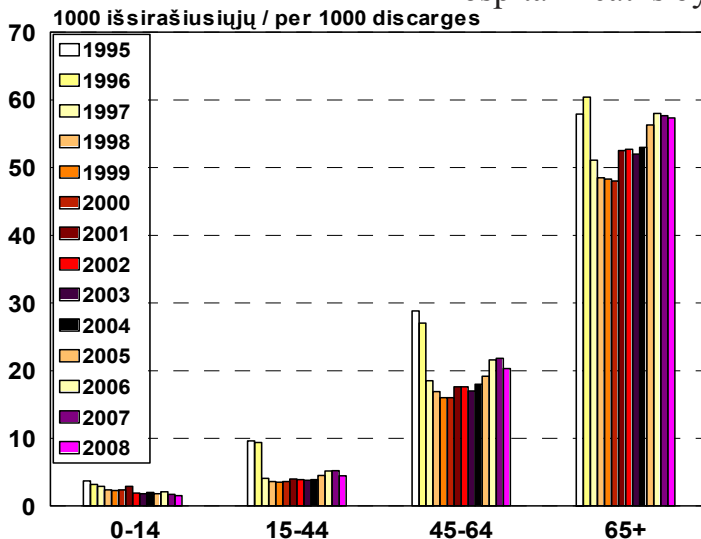
Lovadieniai pagal amžių 2008 m.

Beddays by Age in 2008

Hospitalinis letališkumas pagal amžių 2008 m.

Hospital Deaths by Age in 2008

Hospitalinis sergamumas pagal priežastis 2008 m. Discharges by Groups of Diseases in 2008

Ligų klasės pagal TLK-10 Disease groups according to ICD-10	Suaugusieji (nuo 18 m.) Adults (18+)		Vaikai (0-17 m.) Children (0-17)	
	išrašyta 1000 gyv. discharges per 1000 pop.	vidutinė gulėjimo trukmė average length of stay	išrašyta 1000 gyv. discharges per 1000 pop.	vidutinė gulėjimo trukmė average length of stay
Iš viso/Total	247.5	10.0	206.4	5.7
I. Kai kurios infekcinės ir parazitinės ligos Certain infectious and parasitic diseases	5.1	26.2	23.7	4.9
II. Navikai Neoplasms	25.6	8.7	4.4	6.2
III. Kraujo ir kraujodaros organų ligos bei tam tikri sutrikimai susiję su imuniniais mechanizmais Diseases of blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanisms	1.3	7.5	0.9	4.9
IV. Endokrininės, mitybos ir medžiagų apykaitos ligos Endocrine, nutritional and metabolic diseases	4.5	9.2	2.5	6.5
V. Psichikos ir elgesio sutrikimai Mental and behavioural disorders	12.7	25.4	5.5	12.0
VI. Nervų sistemos ligos Diseases of the nervous system	14.5	9.7	6.5	6.0
VII. Akies ir jos priedinių organų ligos Diseases of the eye and adnexa	7.5	2.8	3.1	4.8
VIII. Ausies ir speninės ataugos ligos Diseases of the ear and mastoid process	1.6	7.2	2.5	5.7
IX. Kraujotakos sistemos ligos Diseases of the circulatory system	59.0	13.0	2.5	5.8
X. Kvėpavimo sistemos ligos Diseases of the respiratory system	13.6	9.3	57.0	5.1
XI. Virškinimo sistemos ligos Diseases of the digestive system	19.4	6.9	17.7	3.9
XII. Odos ir poodžio ligos Diseases of the skin and subcutaneous tissue	4.7	7.3	6.1	4.1
XIII. Jungiamojo audinio ir skeleto-raumenų sistemos ligos Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue	13.3	8.5	4.2	6.0
XIV. Urogenitalinės sistemos ligos Diseases of the genitourinary system	18.3	4.4	6.5	5.3
XV. Nėštumas, gimdymas ir pogimdyminis laikotarpis Pregnancy, childbirth and the puerperium	22.7	4.0	2.4	4.1
XVI. Tam tikros perinatalinio periodo ligos Certain conditions originating in the perinatal period	-	-	18.9	6.5
XVII. Įgimtos formavimosi ydos, deformacijos ir chromosomų anomalijos Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities	0.6	4.3	8.0	5.0
XVIII. Simptomai, pakitimai ir nenormalūs klinikiniai bei laboratoriniai radiniai, neklasifikuojami kitur Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, not elsewhere classified	1.6	3.7	7.5	19.1
XIX. Traumos, apsinuodijimai ir kiti išorinių priežasčių padariniai Injury, poisoning and certain other consequences of external causes	19.1	9.7	18.9	4.1
XXI. Sveikatos būklę veikiantys faktoriai ir kontaktai su sveikatos tarnyba Factors influencing health status and contacts with health services	1.8	7.2	7.5	3.9

Privalomojo sveikatos draudimo informacinės sistemos SVEIDRA duomenys/Data from Compulsary Health Insurance Fund information system

Chirurginės operacijos stacionaruose 2008 m. Surgical Operations in Hospitals in 2008

Operacijos Operations	Iš viso operacijų Total number of operations	100 000 gyv. per 100 000 pop.	operacijos dienos ligoniams operations for day cases	dienos operacijų dalis, % % of total number of operations
Iš viso/Total iš jų/of which:	294254	8762.5	42496	14.44
Nervų sistemos On the nervous system	8506	253.3	567	6.67
Endokrininės sistemos On the endocrine system	2405	71.6	2	0.08
Akių On the eye	21322	634.9	2939	13.78
Ausų, nosies, gerklės On the ear, throat and nose	22882	681.4	2578	11.27
Veido ir žandikaulių Maxilla-facial	6761	201.3	444	6.57
Kvėpavimo organų On the respiratory system	3626	108.0	15	0.41
Širdies On the heart	2635	78.5	9	0.34
Kraujagyslių On the vessels	13174	392.3	1416	10.75
Pilvo ertmės organų On the digestive system	41161	1225.7	1674	4.07
Inkstų ir šlapimtakių On the kidney and ureter	7998	238.2	238	2.98
Prostatos On the prostate	9006	576.2 ¹	2664	29.58
Moters lyties organų On the female genital organs	36547	2036.1 ²	9030	24.71
Akušerinės Obstetrical	29739	1656.8 ²	3830	12.88
Kaulų ir raumenų sistemos On the musculo-skeletal system	27491	818.6	1450	5.27
Pienliaukės On the breast	3420	101.8	389	11.37
Odos ir poodinio sluoksnio On the skin and subcutaneous tissue	31162	928.0	12275	39.39

¹ 100 000-čių vyrų / per 100 000 males pop.

² 100 000-čių moterų / per 100 000 females pop.

Privalomojo sveikatos draudimo informacinės sistemos SVEIDRA duomenys / Data from Compulsary Health Insurance Fund information system

VII. Sveikatos priežiūros finansavimas

Išlaidos sveikatai 2008 m. sudarė 6,4 mlrd. litų arba 5,8 proc. bendrojo vidaus produkto.

2008 metais valdžios sektoriaus išlaidos sveikatos priežiūrai (valstybės ir savivaldybių biudžetai bei privalomojo sveikatos draudimo fondo išlaidos) sudarė 4,86 mlrd. litų. Palyginti su 2007 m., jos padidėjo 17 proc. Valdžios sektoriaus išlaidų sveikatos priežiūrai dalis nuo bendrojo vidaus produkto, mažėjusi nuo 1998 m., 2004–2007 m. augo ir 2008 m. pasiekė 4,37 proc. Valdžios išlaidos sveikatos priežiūrai vienam gyventojui 2008 m. buvo 1916 lt.

Privalomojo sveikatos draudimo fondas (PSDF) – pagrindinis sveikatos priežiūros finansavimo šaltinis. PSDF išlaidos sveikatos priežiūrai 2008 m. sudarė 87,2 proc. valdžios sektoriaus išlaidų sveikatos priežiūrai ir siekė 4233,4 mln. litų. PSDF išlaidos asmens sveikatos priežiūrai siekė 2888,8 mln. litų arba 68 proc. visų PSDF išlaidų, išlaidos vaistų ir medicinos pagalbos priemonių įsigijimo išlaidoms kompensuoti – 679,8 mln. litų arba 16,1 proc., išlaidos sveikatos programoms finansuoti – 287,9 mln. litų arba 6,8 proc., išlaidos medicininei reabilitacijai ir sanatoriniam gydymui kompensuoti – 141,2 mln. litų arba 3,3 proc. PSDF išlaidų asmens sveikatos priežiūrai struktūra per pastaruosius metus keitėsi nežymiai: šiek tiek ženkliu stacionarų paslaugoms apmokėti skirtų išlaidų dalis, padidėjo ambulatorinės specializuotos pagalbos paslaugoms ir slaugai apmokėti skirtų išlaidų dalis. Išlaidos stacionaro paslaugoms apmokėti 2008 m. sudarė 52 proc., pirminės sveikatos priežiūros – 19,6 proc., greitosios medicinos pagalbos – 4,5 proc., slaugos ir palaikomojo gydymo – 4,1 proc., ambulatorinės specializuotos pagalbos – 19,8 proc. visų PSDF išlaidų asmens sveikatos priežiūrai.

Privačios gyventojų išlaidos sveikatos priežiūrai apskaičiuojamos remiantis Statistikos departamento duomenimis apie namų ūkių vartojimo išlaidas (įskaitant pinigines ir natūrinės) vienam gyventojui ir demografinės statistikos duomenimis apie vidutinį metinį gyventojų skaičių. 1998–2007 m. tiesioginės gyventojų išlaidos sveikatai padidėjo daugiau nei du kartus (nuo 177,6 lt vienam gyventojui 1998 m. iki 469,2 lt 2008 m.). Iš viso 2008 m. Lietuvos gyventojai sveikatai išleido 1,57 mlrd. litų. Tai sudarė 24,5 proc. visų išlaidų sveikatai.

Nuo 2004 m. Lietuvoje pradėta diegti Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) Sveikatos sąskaitų sistemos (*A System of Health Accounts, OECD, 2000*) metodika. Vadovaujantis šia metodika, išlaidos sveikatai skaičiuojamos pagal sveikatos priežiūros funkcijas, paslaugų teikėjų rūšis ir finansuotojus. Skaičiavimams naudojami įvairių

VII. Health Care Financing

In 2008 according to preliminary data expenditure on health constituted 6.4 billion Litass at current prices or 5.98% of GDP.

In 2008 public expenditure on health constituted 4.86 billion Litass. Compared with 2007 public expenditure has increased by 17 percent. Public expenditure on health as percentage of gross domestic product had been decreasing in 1998–2004. In 2005–2006 it started to increase and in 2008 reached 4.37% of GDP. In 2008 public sector average expenditure on health care per capita amounted to 1916 Litass.

Compulsory Health Insurance Fund (CHIF) is the main source of health care financing. CHIF expenditure in 2008 constituted 4233.4 million Litass or 87.2% of all public sector expenditure on health. CHIF expenditure on personal health care reached 2888.8 million Litass or 68% of all CHIF expenditure, compensations for medicine – 679.8 million Litass or 16.1%, expenditure for financing of health programmes – 287.9 million Litass or 6.8%, expenditure for rehabilitation – 141.2 million Litass or 3.3%. Over the last few years the structure of CHIF expenditure on personal health did not change significantly: the part of inpatient care expenditure has decreased slightly and the part of specialized outpatient care expenditure has increased. In 2008 CHIF expenditure on in-patient care financing constituted 52%, primary health care financing – 19.6%, emergency service financing – 4.5%, nursing – 4.1%, specialized outpatient care – 19.8% of total CHIF expenditure on personal health care.

The private expenditure on health was calculated using data of household expenditure on health (in cash and in kind) per capita provided annually by the Statistics Lithuania on the basis of the national household budget survey and the average annual number of inhabitants. During the years 1998–2007 the average household expenditure on health per capita increased more than twice (from 177.6 Litass in 1998 to 469.2 Litass in 2008). The household expenditure in 2008 increased up to 1.57 billion Litass, what accounted for 24.5% of all expenditure on health.

Since 2004 the OECD methodology of System of Health Accounts was introduced in Lithuania for the calculation of expenditure on health. According to this methodology health care expenditure are calculated by health care functions, health care providers and financing agencies. Data from different statistical surveys, administrative sources is used for the calculations. Health care expenditure data calculated by this methodology is slightly different from the number discussed above. According to OECD

statistinių tyrimų, administracinių šaltinių, ministerijų ir kitų žinybų duomenys. Šiuo metodu apskaičiuotos sveikatos išlaidos šiek tiek skiriasi nuo anksčiau nurodytų skaičių, nes pagal EBPO metodiką į sveikatos išlaidas nėra įskaičiuojamos kai kurios išlaidos, kurias teikia sveikatos sistemai priklausančios įstaigos, bet kurios pagal tarptautinius klasifikatorius tiesiogiai nėra priskiriamos sveikatos priežiūrai (pvz., higienos kontrolė, aplinkos sveikata, aplinkos stebėseną, apsauga, kontrolė). Sveikatos išlaidoms pagal EBPO metodiką yra priskiriamos išlaidos sveikatai socialinėje ir kai kuriose kitose srityse.

Negalutiniais duomenimis, 2007 m. bendrosios sveikatos priežiūros išlaidos sudarė 6105,2 mln. litų. Palyginti su 2006 m., bendrosios sveikatos priežiūros išlaidos išaugo 18,6 procentų, o palyginti su 2005 m. – 44,5 procentais.

2007 m. didžioji einamųjų sveikatos priežiūros išlaidų dalis pagal sveikatos priežiūros funkcijas teko gydymo paslaugoms (48,2 proc.) ir medicinos prekėms ambulatoriniams ligoniams (32,2 proc.). Pagal paslaugų teikėjų rūšis didžiausia bendrųjų išlaidų dalis teko ligoninėms (40 proc.), mažmeninės prekybos įmonėms ir kitiems medicinos prekių teikėjams (vaistinėms, optikos salonams ir kt.) teko 33,7 proc. visų išlaidų, 19,4 proc. teko ambulatorinės sveikatos priežiūros paslaugų teikėjams.

2007 m. 73 proc. bendrųjų sveikatos priežiūros išlaidų buvo finansuojama valdžios sektoriaus, privačiam sektoriui teko 27 proc. išlaidų. Palyginti su 2004 m., valdžios sektoriaus sveikatos priežiūros išlaidos išaugo 84,5 proc., privataus sektoriaus – 42,3 proc. 2007 m. bendrosios sveikatos priežiūros išlaidos sudarė 6,2 proc. bendrojo vidaus produkto.

methodology some expenditure of the institutions of health system (such as hygiene control, environmental health, environmental monitoring and control) are not attributed to health expenditure. And to the contrary some expenditure on social and some other sectors are included in health expenditure.

According to preliminary data total expenditure on health in 2007 constituted 6105.2 million Lit. In comparison with 2006 expenditure on health has increased by 18.6%, in comparison with 2005 – by 44.5%.

In 2007 the biggest part of current expenditure on health was spent on services of curative care (48.2%) and on medical goods dispensed to out-patients (32.2%). By health care providers the biggest part was spent in hospitals (40%), retail sale and other providers of medical goods (33.7%), providers of ambulatory health care (19.4%).

In 2007 73% of total expenditure on health was financed by public sector, 27% - by private. In comparison with 2004 public expenditure on health increase by 84.5%, private sector – by 42.3%. Total expenditure on health amounted 6.2% of GDP in 2007.

Išlaidos sveikatos priežiūrai (mln. litų)
Expenditure on Health (millions litas)

	2004	2005	2006	2007	2008**
Iš viso/Total	3478.2	4065.8	4832.5	5609.4	6432.8
iš jų/of which:					
Valstybės ir savivaldybių biudžetas State and municipal budget	260.4	332.0	410.2	492.2	623.7
Privalomojo sveikatos draudimo fondas Compulsory Health Insurance Fund	2112.9	2512.8	3090.5	3654.9	4233.4
Tiesioginės gyventojų išlaidos*) Direct expenditure of inhabitants*)	1104.9	1221.0	1331.8	1462.3	1575.7
Bendrasis vidinis produktas (BVP) Gross domestic product (GDP)	62697.9	72060.4	82792.8	98669.1	111189.8
Išlaidų sveikatai dalis nuo BVP (proc.) Expenditure on health as percentage of GDP	5.55	5.64	5.84	5.69	5.79
Valdžios sektoriaus išlaidų sveikatai dalis nuo BVP (proc.) Public expenditure on health as percentage of GDP	3.79	3.95	4.23	4.20	4.37
Valdžios sektoriaus išlaidų dalis nuo visų išlaidų Public expenditure as percentage of total	68.2	70.0	72.4	74.0	75.5
1-am gyventojui tenka išlaidų sveikatai Expenditure on health per 1 inhabitant	1012Lt 293Euro	1191Lt 345Euro	1424Lt 412Euro	1662Lt 481Euro	1916Lt 555Euro

*) Namų ūkių tyrimo duomenys / household survey data

***) Išankstiniai duomenys / preliminary data

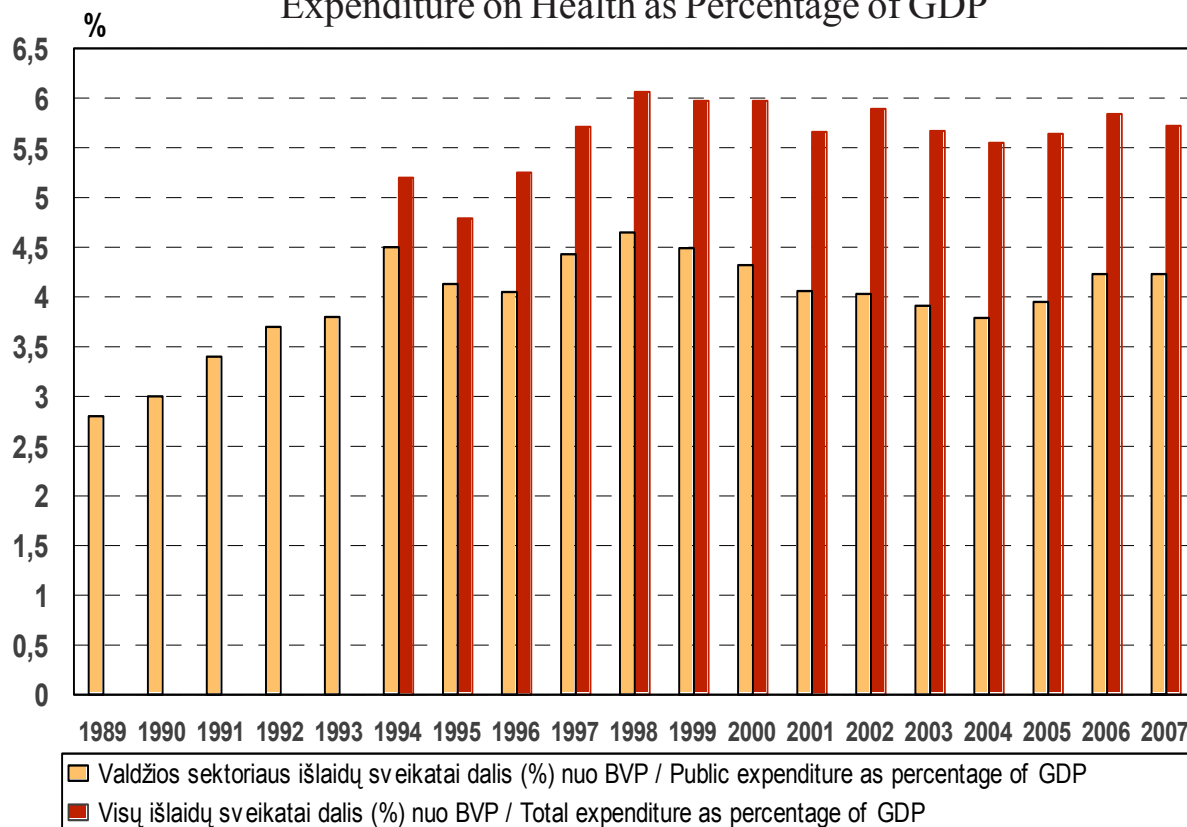
Išlaidos sveikatos priežiūrai (mln. litų) pagal EBPO metodiką
Expenditure on Health (millions litas) according to OECD methodology

	2004	2005	2006	2007**
Iš viso/Total	3574.1	4224.2	5146.7	6105.2
iš jų/of which:				
Valdžios sektorius Public sector	2414.4	2862.5	3574.4	4455.2
iš jų socialinio draudimo fondai of which Social Insurance Funds	2106.1	2466.3	3021.3	3619.9
Privatus sektorius Private sector	1159.5	1360.9	1571.8	1649.7
iš jų tiesioginės privačių namų ūkių išlaidos of which direct expenditure of private households	1141.4	1341.1	1546.1	1621.9
Išlaidų sveikatai dalis nuo BVP (proc.) Expenditure on health as percentage of GDP	5.70	5.86	6.22	6.19
Valdžios sektoriaus išlaidų sveikatai dalis nuo BVP (proc.) Public expenditure on health as percentage of GDP	3.85	3.97	4.32	4.52
Privataus sektoriaus išlaidų sveikatai dalis nuo BVP (proc.) Private expenditure on health as percentage of GDP	1.85	1.89	1.90	1.67
Valdžios sektoriaus išlaidų dalis nuo visų išlaidų Public expenditure as percentage of total	67.6	67.8	69.5	73.0

***) Negalutiniai duomenys / preliminary data

Išlaidų sveikatos priežiūrai dalis (proc.) nuo BVP

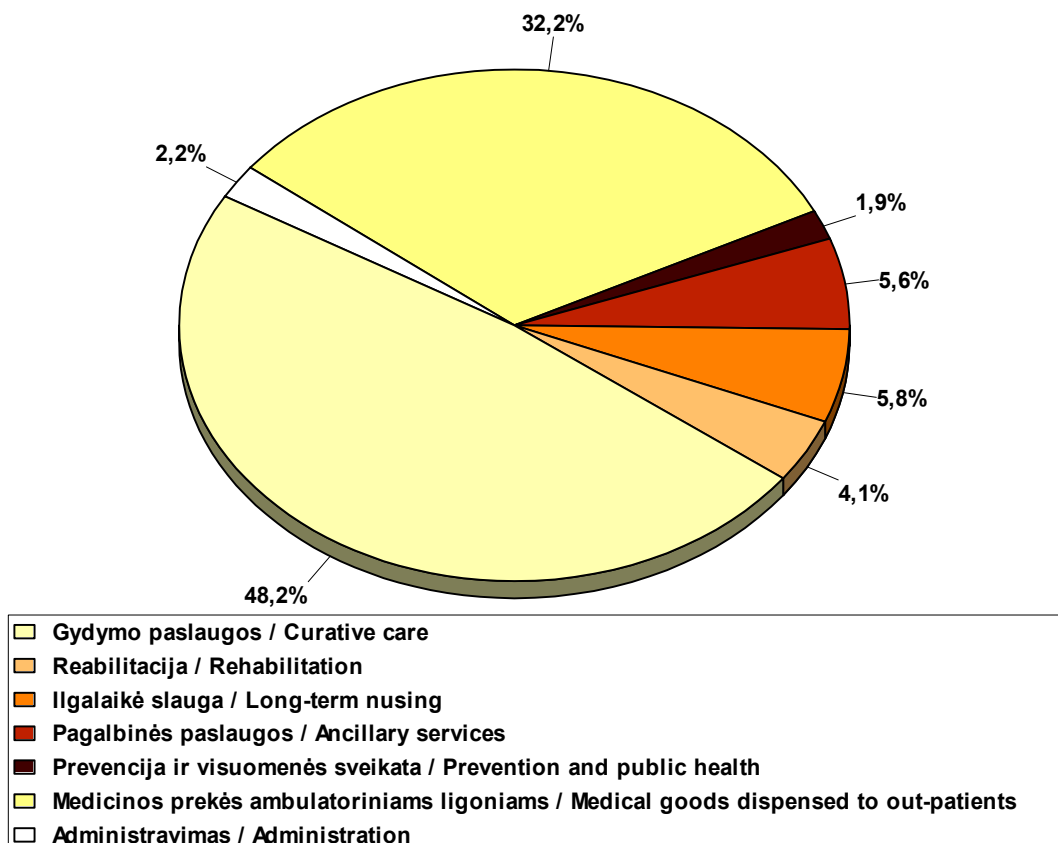
Expenditure on Health as Percentage of GDP

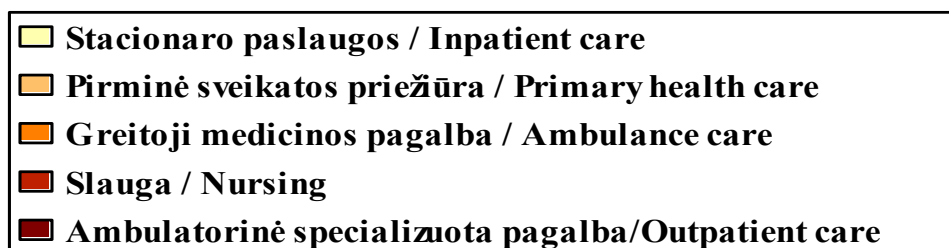
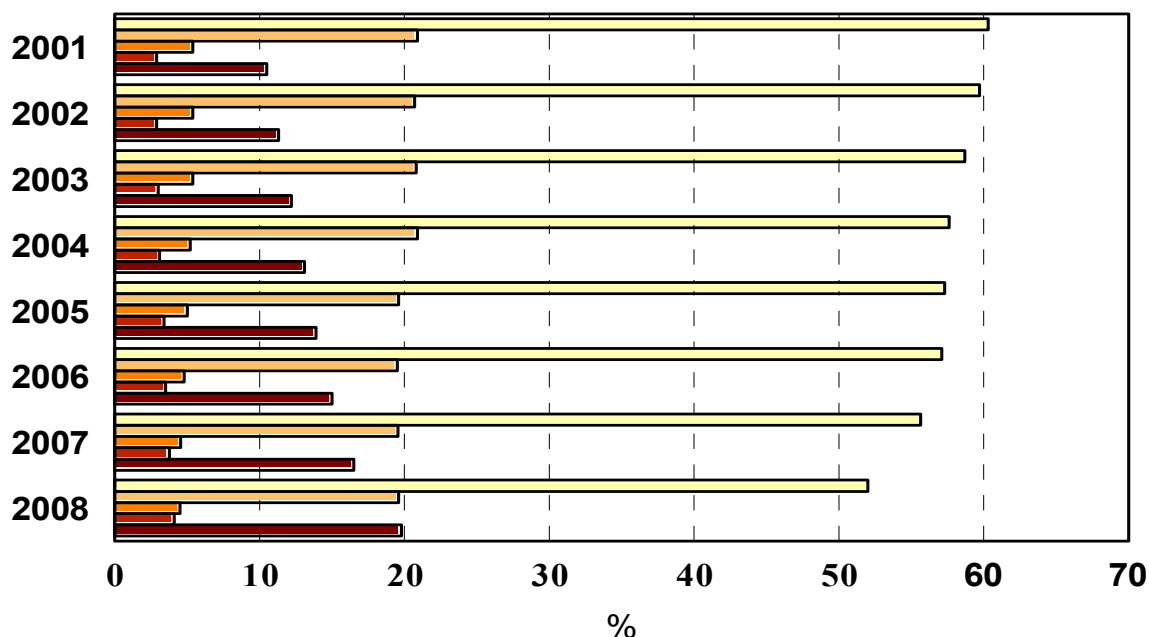
2004-2007 m. duomenys apskaičiuoti pagal EBPO metodiką
 Data for 2004-2007 calculated according to OECD methodology

Einamųjų sveikatos priežiūros išlaidų struktūra 2007 m.

Structure of current health care expenditure in 2007

**Privalomojo sveikatos draudimo fondo išlaidų
asmens sveikatos priežiūrai struktūra**
Structure of Compulsory Health Insurance Fund Expenditure
on Personal Health Care

Privalomojo sveikatos draudimo fondo išlaidos 2008 m.
Compulsory Health Insurance Fund Expenditure in 2008

Teritorinė ligonių kasa Territorial Patient Fund	Apmokėta už suteiktas asmens sveikatos priežiūros paslaugas Expenses for the provided personal health care services		Išlaidos vaistų ir medicinos pagalbos priemonių išsigijimui kompensuoti Expenses for reimbursement of medicine	
	tūkst.Lt thous.litas	1 gyv.,Lt per 1 inh.,Lt	tūkst.Lt thous.litas	1 gyv.,Lt per 1 inh.,Lt
Iš viso Total	2888761.1	860.2	679833.5	202.4
Vilniaus TLK Vilnius TPF	892908.5	871.1	219188.3	213.8
Kauno TLK Kaunas TPF	739977.4	867.8	181504.0	212.9
Klaipėdos TLK Klaipėda TPF	429267.7	849.6	95572.7	189.2
Šiaulių TLK Šiauliai TPF	434259.1	833.7	101003.0	193.9
Panevėžio TLK Panevėžys TPF	392348.4	863.8	82565.5	181.8

Turinys

I. Demografija	4
Demografinė statistika	6
Lietuvos gyventojų amžiaus struktūra	8
Vidutinė būsimo gyvenimo trukmė	10
Mirtingumas	11
Skiepijimai	19
Gimstamumas pagal motinos amžių	19
Abortai	20
Kūdikių mirtingumas	21
II. Sergamumas Privalomojo sveikatos draudimo fondo informacinės sistemos SVEIDRA duomenimis.....	23
III. Sergamumas	29
Infekcinės ligos	32
Venerinės ligos	34
Tuberkuliozė	35
Piktybiniai navikai	36
Psichikos sutrikimai.....	37
Profesinis sergamumas	38
Nedarbingumas ir neįgalumas.....	39
IV. Sveikatos priežiūros ištekliai.	41
V. Sveikatos priežiūros įstaigų veikla	50
Apsilankymai, tyrimai, ir procedūros.....	52
Stacionaro lovų veikla	53
Hospitalinis sergamumas	57
Chirurginės operacijos	58
VII.Sveikatos priežiūros finansavimas.....	59

Contents

I. Demographic situation.....	4
Vital statistics	6
Age structure of Lithuanian population	8
Life expectancy	10
Mortality	11
Immunization	19
Age specific birth rates	19
Abortions	20
Infant mortality	21
II. Morbidity according to the information system SVEIDRA of the Compulsory Health Insurance Fund.....	23
III. Morbidity	29
Infectious diseases	32
Sexually transmitted diseases.....	34
Tuberculosis	35
Malignant neoplasms	36
Mental disorders	37
Occupational diseases	38
Disability	39
IV. Health care facilities	41
V.The activity of health care institutions	50
Visits, examinations and procedures	52
Hospital bed utilization	53
Hospital morbidity.....	57
Surgical operations	58
VII. Health care financing	59